

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Matiašovce na roky 2015 – 2020

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Matiašovce na roky 2015-2020
Územné vymedzenie:	obec Matiašovce
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHSR:	07.08.2015
Dátum platnosti:	od 07.08.2015 do 31.12.2020
Verzia ¹ :	1.0
Publikovaný verejne:	07.08.2015
Vypracoval:	RNDr. Radomír Babiak, PhD.

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

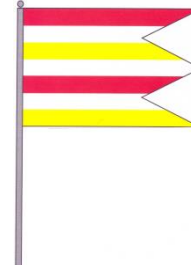

Matiašovce

erb obce

vlajka obce

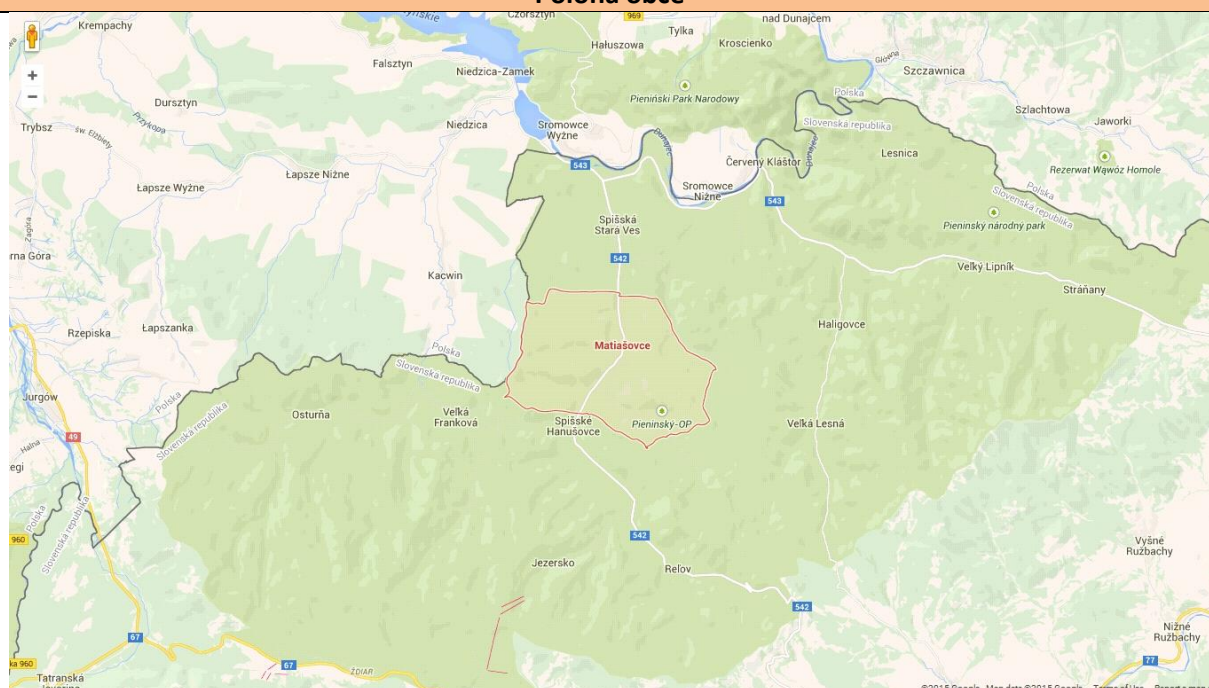
Základné údaje

Samosprávny kraj:	Prešovský
Okres:	Kežmarok
Historický región:	Horný Spiš, Zamagurie
Poloha stredu obce:	49°35' s.g.š. a 20°36' v.z.d.
Nadmorská výška stredu obce:	544 m.n.m.
Rozloha katastra:	17,50 km ² (1 750 ha)
Počet obyvateľov:	789 k 31.12.2014
Hustota obyvateľstva:	45 obyv./km ²
PSČ:	059 04
Evidenčné číslo vozidiel:	KK

Oficiálne kontakty

Adresa:	Obec Matiašovce Hlavná 74/43 059 04 Matiašovce
Web:	www.matiasovce.sk
Email:	starosta@matiasovce.sk
Telefón:	052/418 12 02
IČO:	00 326 399

Poloha obce

OBSAH

ÚVOD 5

ZÁMER SPRACOVANIA PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MATIAŠOVCE NA ROKY 2015-2020	6

A-ANALYTICKÁ ČASŤ10

ZOZNAM ANALYZOVANÝCH VÝCHODISKOVÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV A DÁT	11
A.I ANALÝZA VNÚTORNEHO PROSTREDIA	12
História obce	12
Prírodné pomery	12
Geologická stavba a geomorfologické pomery	12
Hydrogeografické pomery	13
Klíma	13
Pôdy	13
Rastlinstvo a živočíšstvo	13
Kvalita životného prostredia	14
Ochrana prírody a krajiny.....	14
Odpadové hospodárstvo	14
Ochrana proti povodňam	15
Obyvateľstvo	16
Počet a pohyb obyvateľstva	16
Veková štruktúra	20
Národnostná a konfesijná štruktúra	20
Vzdelanostná štruktúra	21
Základné socioekonomické charakteristiky obyvateľstva	21
Zamestnanosť a mzdy	22
Nezamestnanosť	24
Domový a bytový fond	27
Dopravná infraštruktúra	27
Technická infraštruktúra	31
Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby.....	31
Školstvo, kultúra a šport	32
Administratívno-správne služby	33
Hospodárske pomery	34
Polohová atraktivita územia	34
Organizačná štruktúra ekonomiky	34
Poľnohospodárstvo a lesníctvo	37
Priemysel.....	38
Cestovný ruch	38
Finančná analýza	39
Prehľad majetku a zdrojov	40
Analýza príjmov a výdavkov	40
Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu	41
Ex-post hodnotenie PHSR 2007-2013	47

Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií.....	51
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA.....	53
Štrukturálne fondy v programovom období 2014-2020.....	54
STEEP analýza.....	57
A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	58
SWOT analýza.....	58
Kľúčové faktory a disparity územia	59
B-STRATEGICKÁ ČASŤ	61
STRATEGICKÁ VÍZIA A STRATEGICKÝ CIEĽ OBCE	62
STRATÉGIA ROZVOJA	63
C-PROGRAMOVÁ ČASŤ	66
OPATRENIA, PROJEKTY A AKTIVITY PODĽA PRIORITNÝCH OBLASTÍ	67
SÚBOR UKAZOVATEĽOV, VÝSLEDKOV A DOPADOV	72
D-REALIZAČNÁ ČASŤ.....	81
AKČNÝ PLÁN OBCE	82
ADMINISTRATÍVNE, ORGANIZAČNÉ A INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE PHSR.....	84
STRUČNÝ POPIS KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE.....	85
SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA.....	85
E-FINANČNÁ ČASŤ	87
INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN.....	88
MODEL VIACZDROJOVÉHO FINANCOVANIA A FINANČNÝ RÁMEC.....	89
SYSTÉM HODNOTENIA A ZARAĐOVANIA PROJEKTOV DO FINANCOVANIA.....	95
ZÁVER	96
PRÍLOHY	97
ZOZNAM ČLENOV RIADIACEHO TÍMU, PRACOVNÝCH SKUPÍN A PARTNEROV ZAPOJENÝCH DO SPRACOVANIA PHSR	98
ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PHSR	98
ZOZNAM SKRATIEK POUŽITÝCH V PHSR.....	99
AKČNÝ PLÁN NA DANÝ ROZPOČTOVÝ ROK S VÝHLADOM NA 2 ROKY	99
DOHODA O PARTNERSTVE	105
ZOZNAM TABULIEK, GRAFOV, OBRÁZKOV A FORMULÁROV.....	105

Úvod

Obecná samospráva v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja tvorí integrálnu súčasť regionálnej politiky a regionálneho rozvoja. Integrálnou súčasťou regionálnej politiky sa stala najmä v súvislosti s rozsiahlou decentralizáciou verejnej správy, ktorá sa na Slovensku uskutočnila po prelome milénia a ktorou na obecné samosprávy prešlo obrovské množstvo kompetencií, zodpovednosti a taktiež financií, predstavujúcich významnú časť verejných financií. Samosprávy tak v oblasti vytvárania podmienok pre hospodársky a sociálny rozvoj územia majú svoje nezastupiteľné postavenie. Či už v rámci svojich originálnych kompetencií alebo preneseného výkonu štátnej správy, obce zabezpečujú výkony a služby vo verejnom záujme. Z tohto dôvodu je potrebné venovať veľkú pozornosť a úsilie koncipovaniu rozvojových stratégií samospráv.

Dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Matiašovce na roky 2015-2020“ (ďalej len „PHSR“) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskej a sociálnej situácie stanovuje strategické ciele a priority v záujme budúceho rozvoja obce. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania obce. Týmto programom sa uskutočňuje podpora rozvoja na lokálnej úrovni s dôrazom na hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť. Ide o program cielených opatrení, navrhnutý pre stimulovanie rozvoja obce v strednodobom horizonte.

Cieľom tohto dokumentu je navrhnuť funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce so zreteľom na potreby jej obyvateľov. Tento dokument formuluje tak strategické ciele, ako aj konkrétne opatrenia a aktivity, realizáciou ktorých budú tieto ciele naplnené. PHSR nie je uzavretý dokument bez možnosti zmien. Práve naopak, je dokumentom živým, otvoreným, ktorý môže byť v prípade potreby kedykoľvek aktualizovaný, dopĺňaný a upravovaný. Jeho význam a využitie spočíva predovšetkým v tom, že je spracovaný na základe prieskumu názorov a potrieb volených orgánov obce, jej obyvateľov, záujmových skupín, ako aj za spoluúčasti miestnych aktérov a odborníkov.

Ambíciou dokumentu je podať odpovede na tri základné a najdôležitejšie otázky:

1. Akí sme a kde sa nachádzame?
2. Kam sa chceme dostať?
3. Ako sa tam dostaneme?

Cieľom analytickej časti je identifikácia rozvojových faktorov a disparít obce (akí sme a kde sa nachádzame). Následne je v strategickej časti sformulovaná vízia, ktorá dáva odpoveď na druhú otázku (kam sa chceme dostať). Spôsob ako sa tam dostať je stanovený v stratégii rozvoja, ktorej úspešné naplnenie bude závislé od úspešnosti realizácie opatrení a aktivít, definovaných v programovej časti dokumentu.

Pri vypracovaní tohto programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa zohľadnili priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých jeho obyvateľov. V záujme naplnenia dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR zameranej na rozvoj obcí, miest a regiónov, na zvyšovanie ich výkonnostného potenciálu a konkurencieschopnosti Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stanovuje strategický cieľ: Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.

Zámer spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Matiašovce na roky 2015-2020

Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Matiašovce na roky 2015-2020
Forma spracovania	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Matiašovce na roky 2015-2020 (ďalej len „PHSR 2015-2020“) bude spracovaný podľa aktuálneho znenia zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a v súlade s Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydanou Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015. Spracovanie dokumentu bude rešpektovať princíp partnerstva. Vykonané bude participatívnym spôsobom so zapojením zamestnancov obecného úradu, poslancov OcZ, širokej verejnosti a externých odborníkov. PHSR bude vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja, zohľadňovať bude ciele a priority zakotvené v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja a zároveň bude vypracovaný v súlade so záväznou časťou Územného plánu obce.
Riadenie procesu spracovania	Za riadenie procesu spracovania bude zodpovedať riadiaci tím zložený zo zástupcov obce a zhotoviteľa. Členmi riadiaceho tímu budú: Za obec: <u>Koordinátor riadiaceho tímu</u> Mgr. Marián Štefaňák – starosta obce <u>Členovia riadiaceho tímu</u> Pavol Tyrpák – poslanec OcZ Ing. Tomáš Veselovský, PhD., poslanec OcZ Za zhotoviteľa: <u>Člen riadiaceho tímu</u> RNDr. Radomír Babiak, PhD. – externý odborník Riadiaci tím zodpovedá za: - celkovú koordináciu spracovania PHSR 2015-2020, - zostavenie Zámeru spracovania PHSR, - spracovanie analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia, - spracovanie východísk pre strategickú časť, - vypracovanie strategickej vízie, - vypracovanie sumárneho návrhu aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán, - stanovenie termínov realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania),

	- spracovanie akčného plánu na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky, - vytvorenie systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR, - informovanie verejnosti o realizácii PHSR, - spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PHSR, - finalizáciu dokumentu a jeho predloženie zastupiteľstvu na schválenie. Pre účely spracovania dokumentu budú zriadené 3 pracovné skupiny pre oblasť hospodárstva, sociálnych vecí a životného prostredia. Členovia pracovných skupín za obec budú nominovaní starostom obce, príp. obecným zastupiteľstvom. Členstvo v pracovných skupinách pre partnerské organizácie a pre zainteresovanú verejnosť bude ponúknuté na báze dobrovoľnosti a so subjektmi, ktoré prejavia záujem o spoluprácu bude uzatvorená partnerská dohoda. Členovia pracovnej skupiny – hospodárska: Pavol Tyrpák Ing. Tomáš Veselovský, PhD. RNDr. Radomír Babiak, PhD. Členovia pracovnej skupiny – sociálna: Matúš Bolcarovič Ing. Mária Veselovská RNDr. Radomír Babiak, PhD. Členovia pracovnej skupiny – environmentálna: Jozef Semančík Ján Zibura RNDr. Radomír Babiak, PhD. Pracovné skupiny budú zodpovedať za: - prerokovanie východísk pre strategickú časť, - prípravu podkladov pre formuláciu strategickú vízie obce, - návrh strategických cieľov a opatrení, - špecifikáciu opatrení, návrh aktivít a projektov, vrátane merateľných ukazovateľov výsledku, - prerokovanie návrhu finančnej časti. Spracovanie PHSR bude prebiehať v úzkej komunikácii s verejnosťou. Verejnosť bude pravidelne informovaná o priebežných výstupoch prostredníctvom webovej stránky obce. Názory verejnosti budú zozbierané formou dotazníkového prieskumu.
Obdobie spracovania	Od 1.5.2015 do 31.10.2015
Financovanie spracovania	Z rozpočtu obce, vo výške: 890,- eur

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR												
Mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod					X							
Analytická časť					X	X						
Strategická časť					X	X						
Programová časť						X						
Realizačná časť						X	X					
Finančná časť							X					
Záver							X					

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 3 (Ú3): Metódy zapojenia verejnosti do spracovania PHSR

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Verejné informačné tabule			
Internetové stránky	áno	áno	áno
Obecné noviny			
Obecný rozhlas	áno		
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi		áno	áno
Návšteva v území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	
Dotazník pre záujmové skupiny			
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	áno
Pracovné skupiny	áno	áno	áno
Nezávislí experti poskytujúci poradenské služby	áno	áno	áno

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Formulár 4 (Ú8): Štruktúra dokumentu**Úvod**

táto časť zahŕňa:

- stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR,
- stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov, týkajúcich sa vymedzeného územia,
- zámer spracovania PHSR.

Analytická časť

táto časť zahŕňa:

- kompletnú analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie,
- ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31.12. príslušného roku),
- analýzu silných a slabých stránok územia,
- identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov),
- analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia (posúdenie hlavných faktorov z hľadiska príležitostí a ohrození),
- analýzu väzieb územia,

- SWOT analýzu (súhrnná tabuľka),
- analýzu možných rizík a hrozieb, identifikáciu kritických oblastí rozvoja,
- identifikáciu východísk a možných riešení,
- odhad budúceho možného vývoja.

Strategická časť

táto časť zahŕňa:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Programová časť

táto časť zahŕňa:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Realizačná časť

táto časť zahŕňa:

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- systém monitorovania a hodnotenia,
- akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky – vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Finančná časť

táto časť zahŕňa:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Záver

táto časť zahŕňa:

- informáciu o schválení a zverejnení PHSR.

Prílohy

táto časť zahŕňa:

- Príloha č. 1 – Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR,
- Príloha č. 2 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva),
- Príloha č. 3 – Zoznam skratiek použitých v PHSR,
- Príloha č. 4 – Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky,
- Príloha č. 5 – Dohoda o partnerstve.

A-Analytická časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Analytická časť PHSR obsahuje komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie – analýzu aktuálneho stavu, v akom sa obec nachádza. Definuje vnútorný potenciál územia a limitujúce faktory rozvoja obce.

Zoznam analyzovaných východiskových koncepčných dokumentov a dát

Pri spracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Matiašovce na roky 2015-2020 boli analyzované a zohľadnené už existujúce programovacie a plánovacie dokumenty:

Tabuľka 1: Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2007-2014	2007-2014	lokálna	www.matiasovce.sk
Územný plán obce		lokálna	Obecný úrad Matiašovce
Program odpadového hospodárstva obce	2011-2015	lokálna	Obecný úrad Matiašovce
Komunitný plán	2011-2015	lokálna	Obecný úrad Matiašovce
Povodňová dokumentácia obce	priebežne	lokálna	Obecný úrad Matiašovce
PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2008-2015 ²	2008-2015	regionálna	www.po-kraj.sk
Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja – Zmeny a doplnky 2004	od 2004	regionálna	www.po-kraj.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR	2030	národná	www.telecom.gov.sk
Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 - návrh	2020	národná	www.telecom.gov.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	od 2001	národná	www.telecom.gov.sk
Partnerská dohoda 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Operačné programy 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Stratégia Európa 2020	2020	európska	www.eu2020.gov.sk

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Okrem rôznych koncepčných dokumentov bolo pri spracovaní dokumentu použité aj veľké množstvo dát rôzneho charakteru. Ich prehľad zobrazuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 2: Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát		
Oblasť dát/téma	Zdroj údajov	Webová stránka

² V súčasnosti prebieha proces spracovania nového PHSR Prešovského samosprávneho kraja, predpokladaný termín jeho schválenia je koncom roka 2015

Obyvateľstvo	Obec Matiašovce Štatistický úrad SR Databáza regionálnej štatistiky Mestská a obecná štatistika Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.matiasovce.sk www.statistics.sk www7.statistics.sk datacube.statistics.sk www.upsvar.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Bývanie	Obec Matiašovce Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.matiasovce.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Hospodárstvo	Obec Matiašovce Databáza regionálnej štatistiky Štatistický úrad SR Obchodný register Živnostenský register	www.matiasovce.sk www7.statistics.sk www.statistics.sk www.orsr.sk www.zrsr.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obec Matiašovce	www.matiasovce.sk
Zdravotníctvo	Obec Matiašovce	www.matiasovce.sk
Sociálna sféra	Obec Matiašovce Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny	www.matiasovce.sk www.upsvar.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

A.I Analýza vnútorného prostredia

História obce

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1326, kedy ju založil magister Kokoš z Veľkej Lomnice. Ešte v tom istom roku boli Matiašovce darované spišskému županovi a palatínovi Viliamovi Drugetovi. Obyvatelia obce sa od jej vzniku zaoberali najmä poľnohospodárstvom, pastierstvom a spracovaním dreva. Počet obyvateľov pomerne rýchlo rástol. Kým v roku 1730 v nej žilo 548 obyvateľov, v roku 1801 to už bolo 770 a v roku 1890 dokonca 920 obyvateľov. Počet obyvateľov obce a jej demografickú skladbu počas historického vývoja ovplyvňovalo viacero faktorov. Obec napr. postihla výrazná morová epidémia začiatkom 18. storočia, keď jej následkom zomrelo až 236 obyvateľov. Podobne sa v obci (ako aj v širšom regióne) vyskytla taktiež epidémia cholery, na následky ktorej v Matiašovciach zomrelo 58 obyvateľov. V roku 1888 založilo deväť roľníckych rodín od Zakopaného Osadu Potok, ktorá vznikla ako posledná v celom Zamagurí. Začiatkom 20. storočia došlo hlavne v dôsledku vysťahovalectva k značnému úbytku obyvateľov Matiašovci (Budzáková 2007).

Prírodné pomery

Geologická stavba a geomorfologické pomery

Geologickú stavbu územia tvorí centrálnokarpatský paleogén (flyšové pásmo), ktorý je tvorený najmä pieskovecami a ílovcami, v menšej miere zlepenkami a ďalšími horninami. Z hľadiska geomorfologického členenia patrí katastrálne územie obce do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie západné Karpaty, Podhôrno-magurskej oblasti a celku Spišská Magura. Z aspektu vertikálnej disekcie reliéfu sa na území obce nachádzajú najmä vrchoviny. Pozdĺž Rieky sa nachádza riečna dolina, vymodelovaná eróznou činnosťou tohto vodného toku. Prítomnosť flyšového pásma, charakteristického striedaním priepustných a nepriepustných hornín, determinuje výskyt svahových deformácií, z ktorých

najvýraznejšie sú zosuvy. Modelačným médiom týchto zosuvov je najčastejšie gravitácia, nachádzajú sa tu však aj zosuvy vytvorené eróznou činnosťou riek a potokov.

Hydrogeografické pomery

Hydrologicky patrí územie obce do úmoria Baltského mora, do povodia Dunajca a rieky Rieka, tečúcej južno-severným smerom, ktorá odvodňuje územie obce a vlieva sa do Dunajca. Najväčšie prítoky Rieky v katastri obce Matiašovce sú Hardínsky potok, Kolconov potok, Potok a Giblik, pričom tieto majú niekoľko ďalších menších prítokov. Spomínané rieky a potoky majú snehovo-dažďový režim odtoku, čo znamená, že najvyššiu vodnosť majú v apríli až v júli a najnižšiu od novembra do februára. Striedanie priepustných a nepriepustných hornín vytvára nepriaznivé podmienky pre akumuláciu podzemných vôd. Priaznivejšie podmienky sa vytvárajú pozdĺž zlomov a v bridlicových puklinách, kde možno nájsť kolektory. Územie je na podzemné vody pomerne chudobné, minerálne pramene sa v katastri obce nenachádzajú.

Klíma

Územie obce patrí do chladnej, veľmi vlhkej klimatickej oblasti, mierne chladného okrsku (C1) s priemernou júlovou teplotou v rozmedzí 12 °C až 16 °C a priemernou ročnou teplotou okolo 4 °C. Priemerný počet letných dní sa na základe dlhodobých pozorovaní pohybuje na úrovni 20, priemerný počet mrazových dní je okolo 155. Z aspektu zimnej turistiky je priaznivý priemerný počet dní so snehovou pokrývkou, ktorý sa pohybuje okolo počtu 110, pričom priemerná hrúbka snehovej pokrývky je cca 40 cm. Územie je pomerne bohaté na vlahu, priemerný ročný úhrn zrážok je od 723 mm do 1 256 mm. V januári dosahuje úhrn zrážok okolo 40 mm, v júli 100-140 mm. Charakteristickou črtou územia je jeho inverzná poloha, prejavujúca sa pomerne častým výskytom hmiel v najnižšie položených častiach katastra. Veterné pomery v katastri obce sú podmienené cirkuláciou ovzdušia, geografickými pomermi i blízkosťou Vysokých Tatier. V ročnom priemere prevažujú severozápadné a severné vetry. Najmenšie zastúpenie má severovýchodné, južné a východné prúdenie vzduchu.

Pôdy

Väčšinu poľnohospodárskeho pôdneho fondu územia pokrývajú stredne ťažké pôdne druhy - ílovitohlinité, menšiu časť ťažké pôdne druhy - hlinité. Po oboch stranách toku Rieka medzi miestnou časťou Potok a Matiašovcami sa vyskytujú pôdy piesočnatohlinité, ktoré zaraďujeme medzi stredne ťažké pôdy. Ostatnú časť katastra obce tvoria lesné pôdy. Z pôdných typov prevládajú najmä kambizeme kyslé, na fluviálnych sedimentoch sa útržkovite vyskytujú fluvizeme. V najvyšších častiach katastra sa miestami vyskytujú aj rankre. Pôdy sú pomerne chudobné na humus, jeho obsah v hĺbke do 25 cm je nízky (menej ako 1,8 %).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Z hľadiska fyto geografického členenia patrí územie do bukovej fyto geograficko-vegetačnej zóny. Prirodzenou potenciálnou vegetáciou sú bukové a jedľovo-bukové lesy, v povodí Rieky sú prirodzenou potenciálnou vegetáciou jelšové lesy. Druhovú skladbu hospodárskych lesov je však v súčasnosti z dôvodu umelej výsadby človekom značne pozmenená a dominantnú zložku momentálne tvoria smrekové monokultúry. Okrem smreka obyčajného sa v lesoch v stromovej etáži v hojnom počte vyskytujú aj buk lesný, javor horský, jedľa biela, borovica lesná, breza previsnutá, lipa malolistá, lipa veľkolistá a ďalšie. Zoogeografické členenie terestrického biocyklu zaraďuje územie do provincie listnatých lesov. Zo stavovcov sú pre toto územie charakteristické najmä jeleň obyčajný, srnec hôrny, sviňa divá, zajac poľný, vlk obyčajný a líška obyčajná.

Kvalita životného prostredia

Ochrana prírody a krajiny

Katastrálne územie obce Matiašovce leží v ochrannom pásme Pieninského národného parku a platí na ňom 2. stupeň územnej ochrany prírody. V obci sa nenachádzajú žiadne maloplošné chránené územia ani prvky ochrany prírody s vyšším stupňom ochrany. Najbližšie k obci Matiašovce sa nachádza Pieninský národný park, v ktorom sú vyčlenené zóny s 2. až 5. stupňom územnej ochrany. Jeho súčasťou sú aj 4 prírodné rezervácie – Národná prírodná rezervácia (NPR) Haligovské skaly, NPR Prielom Dunajca, NPR Prielom Lesníckeho potoka a NPR Kamienska tisina. V Červenom Kláštore sa taktiež nachádza Národná kultúrna pamiatka s rovnomeným názvom. Južným a juhozápadným smerom od obce sa nachádzajú prírodné rezervácie a prírodné pamiatky v katastri obcí Osturňa (Veľké osturnianske jazero, Malé jazera, Jazero) a Jezersko (Jezerské jazero). V Osturni sa nachádza aj pamiatková rezervácia ľudovej architektúry.

Základným dokumentom pre realizáciu ochrany rozmanitosti podmienok a foriem života na lokálnej úrovni je Miestny územný systém ekologickej stability. Ten v katastri obce Matiašovce definuje 3 biocentrá (centrá biologickej diverzity) lokálneho významu. Jedno biocentrum v juhozápadnej časti obce v lokalite Rafuska a Grapy, jedno v juhovýchodnej časti obce v lokalite Hájnica a jedno biocentrum v severovýchodnej časti obce v lokalite Za pasienkom. Uvedené biocentrá sú pospájané biokoridormi (skupinami ekosystémov, umožňujúcimi migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov). Medzi biocentrami v juhovýchodnej a v severovýchodnej časti katastra sa nachádza plošne rozsiahly terestrický biokoridor regionálneho významu. V južnej časti katastra sa nachádzajú dva terestrické biokoridory lokálneho významu, spájajúce lokálne biocentrá v juhozápadnej a juhovýchodnej časti katastrálneho územia obce. V povodí Rieky, tečúcej centrálnou časťou katastra, sa tiahne hydrický biokoridor regionálneho významu. Tento koridor využívajú predovšetkým živočíchy viazané na vodné a brehové biotopy, čiastočne ho však pri svojej migrácii využívajú aj veľké cicavce. Územie dopĺňa viacero interakčných prvkov.

Veľmi významným progresívnym momentom z aspektu ochrany prírody a krajiny a skvalitňovania životného prostredia bolo odstavenie kotolní na tuhé palivo (predovšetkým uhlie), ktoré dominovalo v tepelnom hospodárstve územia až do konca 90-tych rokov a ktoré výrazne znečisťovalo ovzdušie. V roku 1999 sa podarilo obec splynofikovať. V súčasnosti prevádzkujú niektoré domácnosti z dôvodu nastavenia cien plynu okrem plynových kotolní aj kotly na tuhé palivo, jedná sa však o kúrenie drevnou hmotou a nie uhlím.

Odpadové hospodárstvo

Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami Zákona o odpadoch. Na zber zmesového komunálneho odpadu z domácností sa používajú 110 l KUKA nádoby a 1100 l maloobjemové kontajnery (MOK). Biologické odpady sa ukladajú v kompostéroch, kde dochádza k ich zhodnocovaniu. Ostatné komunálne odpady sa v závislosti od druhov odpadov zbierajú prostredníctvom veľkoobjemových kontajnerov alebo vriec. Na zber drobného zmesového odpadu od obyvateľov a návštevníkov obce sú v intraviláne obce rozmiestnené drobné odpadkové koše. Zber jednotlivých druhov odpadu zabezpečujú zmluvné organizácie.

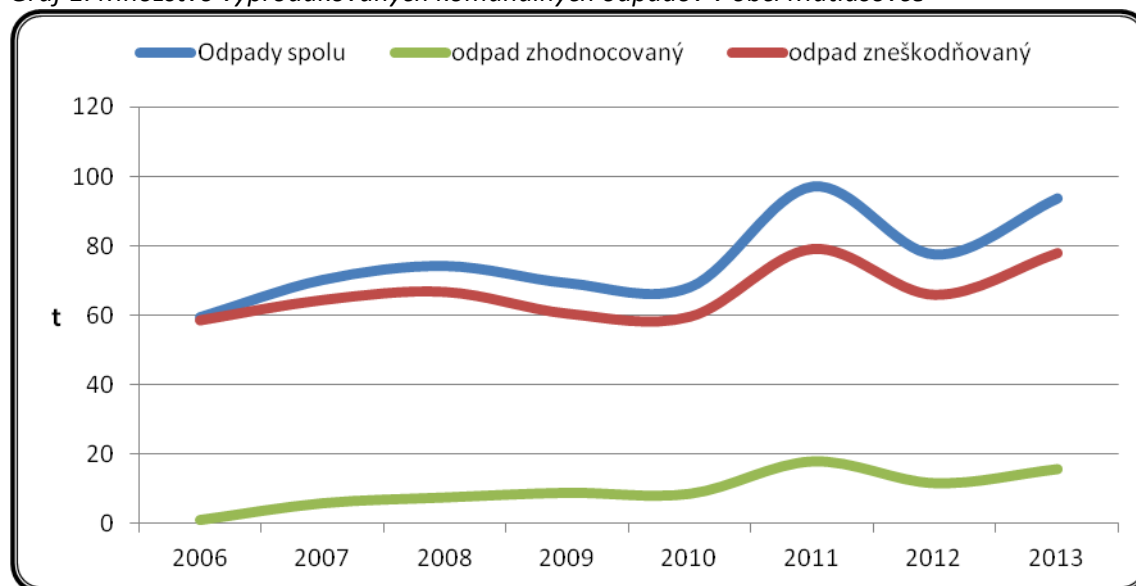
Tabuľka 3: Frekvencia zberu komunálneho odpadu pre domácnosti

Názov odpadu	Kategória O-ostatný N-nebezpečný	Frekvencia zberu
zmesový KO	O	1 x za 14 dní
papier	O	1 x za mesiac
plasty	O	1 x za mesiac
kovy	O	2 x ročne
sklo	O	1 x za mesiac
veľkoobjemový odpad	O	2 x ročne
drobný stavebný odpad	O	2 x ročne
textil	O	priebežne
elektroodpad	N	2 x ročne
batérie	N	2 x ročne
žiarivky a iný odpad s ortuťou	N	2 x ročne
ostatný nebezpečný odpad	N	2 x ročne

Zdroj: POH obce

Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov má od roku 2006 stúpajúcu tendenciu. V súlade so záväznou časťou Programu odpadového hospodárstva je potrebné zvýšiť úsilie samosprávy v osvetovej aktivite na podporu triedenia odpadov v domácnostiach, čo by pomohlo naďalej zvyšovať podiel zhodnocovaných odpadov.

Graf 1: Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov v obci Matiašovce

Zdroj: POH obce

Ochrana proti povodňam

Z hľadiska manažmentu povodí sa v katastri obce Matiašovce nachádzajú tri problémové lokality s potenciálom záplav. Dve lokality sa nachádzajú v centrálnej časti obce na toku Rieka, tretie potenciálne záplavové územie sa nachádza na dolnom toku Potoka na ulici Potok. Vo všetkých troch lokalitách sa nachádza viacero objektov (domov, budov) ohrozených povodňami. Vhodným opatrením v záujme ochrany pred povodňami by mohlo byť spevnenie brehov balvanmi v uvedených problémových častiach obce.

Na miestnych potokoch boli v rámci celoslovenského projektu povodňových opatrení, podporovaného vládou SR, vybudované viaceré protipovodňové hrádzky. Tieto hrádzky plnia

predovšetkým protieróznou funkciu, v menšej miere aj funkciu protipovodňovú (hoci hlavným zámerom ich výstavby bola práve protipovodňová funkcia). V podmienkach katastra obce Matiašovce boli v doterajšom období tieto hrádzky prospešné, keď sa im podarilo pri výdatnejších zrážkach zadržať časť objemu vody a znížiť prietoky na miestnych potokoch.

Obyvateľstvo

Počet a pohyb obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka zobrazuje základné parametre stavu a pohybu obyvateľstva obce Matiašovce za posledných 10 rokov. Počet obyvateľov sa v tomto období zvýšil o 3 (zo 786 v roku 2005 na 789 v roku 2014). Takmer polovicu obyvateľov Matiašovciac tvoria prisťahovalci, autochtónne obyvateľstvo predstavuje 51,2 % všetkých obyvateľov s trvalým pobytom v obci (podľa výsledkov SODB 2011).

Tabuľka 4: Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva

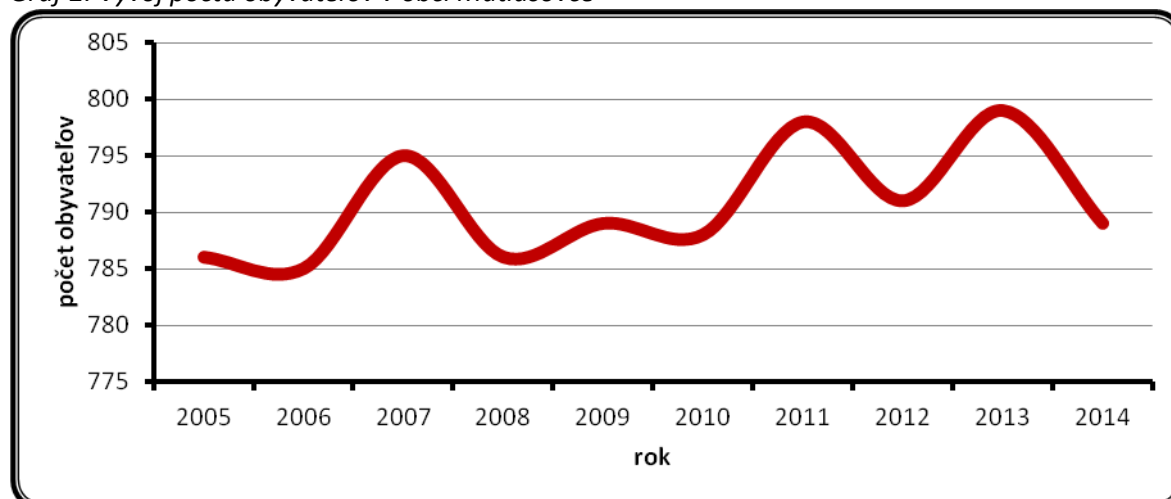
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov (k 31.12.)	786	785	795	786	789	788	798	791	799	789
Živonarodení	15	10	16	15	17	13	14	2	11	8
Zomrelí	12	7	3	3	10	11	5	10	11	6
Bilancia prirodzeného pohybu	3	3	13	12	7	2	9	-8	0	2
Pristáhovaní	15	23	14	11	5	12	9	8	11	9
Vystáhovaní	13	27	17	32	9	15	8	7	3	21
Migračné saldo	2	-4	-3	-21	-4	-3	1	1	8	-12
Bilancia celkového pohybu	5	-1	10	-9	3	-1	10	-7	8	-10
Hr.m. živorodenosti (‰)	19,1	12,7	20,1	19,1	21,5	16,5	17,5	2,5	13,8	10,1
Hr.m. úmrtnosti (‰)	15,3	8,9	3,8	3,8	12,7	14,0	6,3	12,6	13,8	7,6
Hr.m. prirodzeného prírastku (‰)	3,8	3,8	16,4	15,3	8,9	2,5	11,3	-10,1	0,0	2,5
Hr.m. imigrácie (‰)	19,1	29,3	17,6	14,0	6,3	15,2	11,3	10,1	13,8	11,4
Hr.m. emigrácie (‰)	16,5	34,4	21,4	40,7	11,4	19,0	10,0	8,8	3,8	26,6
Hr.m. migračného salda (‰)	2,5	-5,1	-3,8	-26,7	-5,1	-3,8	1,3	1,3	10,0	-15,2
Hr.m. celkového prírastku (‰)	6,4	-1,3	12,6	-11,5	3,8	-1,3	12,5	-8,8	10,0	-12,7

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné prepočty

Vývoj počtu obyvateľov Matiašovciac za posledných 10 rokov možno označiť ako stagnujúci. Hoci sa počet obyvateľov v roku 2014 oproti roku 2005 zvýšil o 3 (pričom kľzavý priemer naznačuje len úplne minimálny trend nárastu), v jednotlivých rokoch tento počet osciloval okolo úrovne 790.

Graf 2: Vývoj počtu obyvateľov v obci Matiašovce

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Matiašovce možno považovať za pronatalitnú obec. Úroveň natality za posledných 10 rokov mala pomerne vyrovnaný priebeh (predovšetkým v rokoch 2005 až 2011). Nižšiu mieru natality možno pozorovať v ostatných 3 rokoch (s obrovským medziročným prepadom v roku 2012, keď sa narodili len 2 deti, čo predstavovalo natalitu na úrovni 2,5 ‰). Najpriaznivejšie obdobie teda predstavovali spomínané roky 2005 až 2011, počas ktorých sa každoročne narodilo 13 až 17 detí a hrubá miera živorodenosti sa poväčšine pohybovala v rozmedzí cca 15,0 - 20,0 ‰. Priemerná hodnota tohto ukazovateľa za celé hodnotené obdobie, teda za posledných 10 rokov, bola 15,3 ‰. Obec teda v tomto ukazovateli dosahuje veľmi priaznivé hodnoty. Pre porovnanie, v Zamagurí ako celku sa hr. m. živorodenosti pohybuje na úrovni cca 12 ‰, v okrese Kežmarok 15 ‰, v Prešovskom kraji 11,5 ‰ a v Slovenskej republike na úrovni cca 10 ‰.

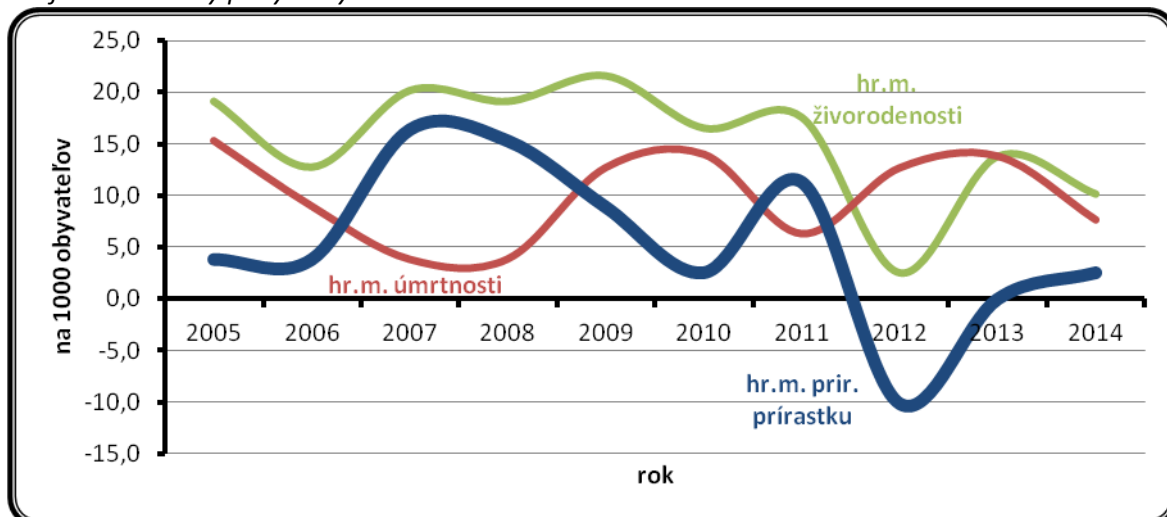
Medziročný vývoj počtu zomrelých mal relatívne vyrovnaný priebeh, podobne ako tomu bolo u počtu živonarodených. Najmenej zomrelých za posledných 10 rokov bolo v rokoch 2007 a 2008 (3 osoby), najviac v roku 2005 (12 osôb). Úroveň mortality sa teda pohybovala v rozmedzí od 3,8 po 15,3 ‰, pričom priemer za posledných 10 hodnotených rokov bol v Matiašovciach 9,9 ‰. V obci teda môžeme pozorovať zhruba rovnakú mieru úmrtnosti akú má región Zamaguria ako celok a zároveň vyššiu mieru úmrtnosti akú majú iné slovenské regióny. V spomínanom Zamagurí hr. m. úmrtnosti osciluje okolo úrovne cca 10 ‰, v okrese Kežmarok 7 ‰, v Prešovskom kraji 8 ‰ a v Slovenskej republike okolo úrovne 9,5 ‰.

Pozitívne hodnoty hrubej miery živorodenosti so skôr negatívnymi hodnotami úmrtnosti sa odzrkadľujú v bilancii prirodzeného pohybu obyvateľstva Matiašoviec. Obec bola počas väčšiny hodnoteného obdobia populačne zisková, avšak v ostatných 3 rokoch vykazuje menej priaznivé hodnoty. K populačnému úbytku obyvateľstva došlo len v roku 2012 (o 8 obyvateľov), v roku 2013 bola bilancia prirodzeného prírastku vyrovnaná. Hrubá miera prirodzeného prírastku sa tak v posledných 10 rokoch pohybovala v rozmedzí od -10,1 ‰ v roku 2012 po 16,4 ‰ v roku 2007. Najväčšie populačné zisky obec zaznamenávala v rokoch 2007 – 2011. Z dôvodu kombinácie vysokej natality na jednej strane, avšak relatívne vysokej mortality na strane druhej, bola reprodukcia obyvateľstva za posledných 10 rokov síce priaznivá, avšak málo efektívna. Celkovo však možno konštatovať, že prirodzenými populačnými procesmi dochádzalo v obci (okrem dvoch rokov) k prírastku obyvateľov.

Za dominantné faktory, ovplyvňujúce prirodzený pohyb obyvateľstva obce, možno považovať predovšetkým vekovú štruktúru obyvateľov, čiastočne aj mieru religiozity obyvateľstva.

Graf 3: Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Zatiaľ čo vývoj prirodzeného pohybu je v obci pozitívny, vývoj z hľadiska migračného pohybu je nutné hodnotiť opačne. Hrubá miera imigrácie sa v obci za posledných 10 rokov pohybovala v priemere na úrovni 14,8 ‰ (priemerne sa ročne prisťahovalo cca 12 osôb). V absolútnom vyjadrení sa počet prisťahovaných medziročne pohyboval v rozmedzí od 5 v roku 2009 po 23 osôb v roku 2006. Hrubá miera imigrácie sa teda pohybovala v rozmedzí od 6,3 do 29,3 ‰.

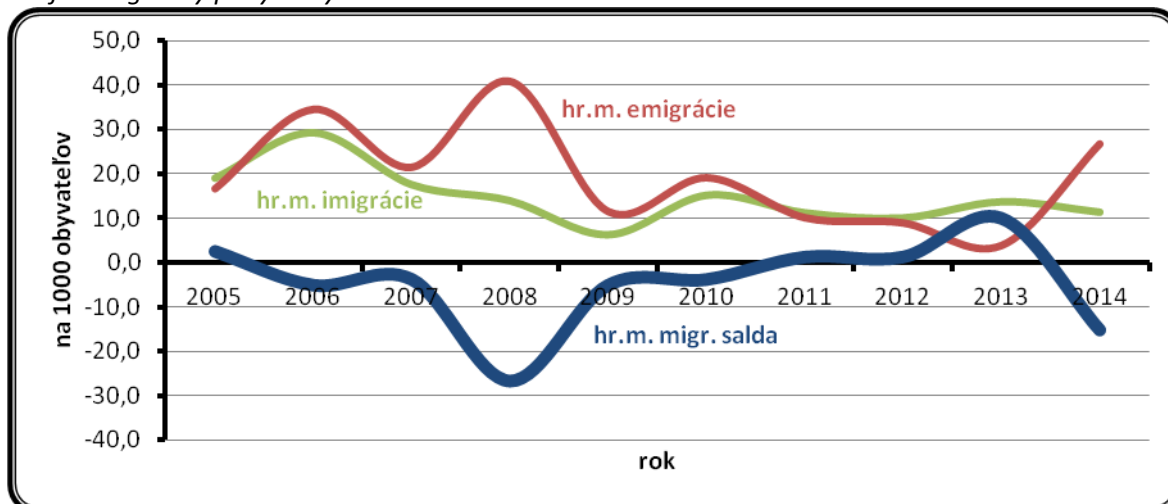
Hrubá miera emigrácie v hodnotenom období dosahovala vyššie hodnoty, pričom jej priemerná úroveň bola až 19,3 ‰ (v priemere viac ako 15 vysťahovaných osôb ročne). Tento ukazovateľ sa teda pohyboval v rozmedzí od 3,8 ‰ v roku 2013 (traja vysťahovaní v danom roku), kedy bol najnižší, po 40,7 ‰ v roku 2008 (32 vysťahovaných), kedy bol najvyšší.

Výsledkom hore uvedených procesov bol nepriaznivý vývoj migračného salda, ktoré sa pohybovalo v rozmedzí od -21 osôb v roku 2008 (migračný úbytok na úrovni -26,7 ‰) po 8 osôb v roku 2013 (migračný prírastok na úrovni 10,0 ‰). Kladné migračné saldo obec zaznamenala v roku 2005 a v období 2011 – 2013. Ostatných 6 rokov bolo migračné saldo záporné. Celkovo sa za posledných 10 rokov migračným pohybom znížil počet obyvateľov obce o 35. Väčšinu hodnoteného obdobia teda obec vykazuje negatívnu bilanciu migračného salda, pričom z aspektu migrácie v nej prebiehajú prevažne depopulačné procesy. Možno teda konštatovať, že trend vývoja za posledných 10 rokov je nepriaznivý.

Dominantnými faktormi ovplyvňujúcimi migračný pohyb obyvateľov Matiašoviec sú predovšetkým ponuka pracovných príležitostí, možnosti uplatnenia mladých ľudí v regióne a dostupnosť bývania.

Graf 4: Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014

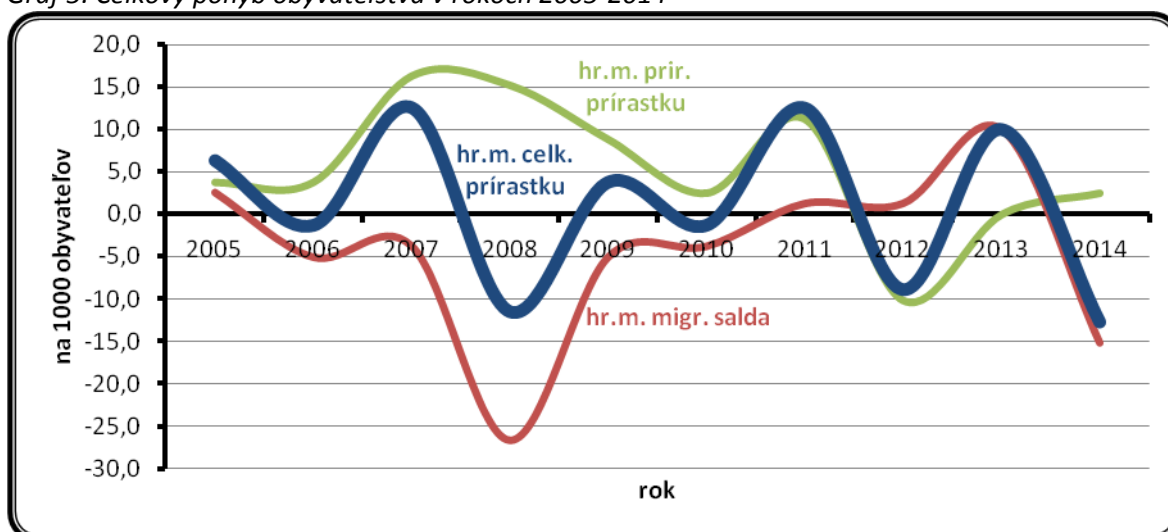

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Hrubá miera prirodzeného prírastku dosahovala počas väčšiny hodnoteného obdobia (okrem rokov 2012 a 2013) kladné hodnoty (takmer každý rok sa viac ľudí narodilo ako zomrelo), čiže prirodzenými populačnými procesmi počet obyvateľov poväčšine rástol. Bilancia prirodzeného pohybu za celé hodnotené obdobie je kladná, na úrovni 43 osôb (tzn., že za posledných 10 rokov sa narodilo o 43 osôb viac ako ich zomrelo). Naproti tomu, hrubá miera migračného salda dosahovala väčšinou záporné hodnoty (znamenajúce migračný úbytok obyvateľstva). Celkovo je migračné saldo za hodnotené obdobie záporné, na úrovni -35 osôb (tzn., že za posledných 10 rokov sa z obce vysťahovalo o 35 osôb viac ako sa do nej prisťahovalo).

Výsledkom kombinácie vyššie popísaných prirodzených populačných procesov a migračných procesov je zriedkavý jav, keď v bilancii celkového pohybu v obci Matiašovce za ostatných 10 rokov sa pravidelne striedajú kladné a záporné hodnoty (tzn., že jeden rok celkový počet obyvateľov vzrastie a druhý rok opäť poklesne). Hrubá miera celkového prírastku teda osciluje okolo nuly (približne v rovnakej výške), čoho výsledkom je stagnácia počtu obyvateľov obce Matiašovce. Celkovú situáciu ohľadne populačného vývoja v obci možno teda hodnotiť skôr negatívne (keďže počet obyvateľov zo strednodobého hľadiska nerastie).

Graf 5: Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014

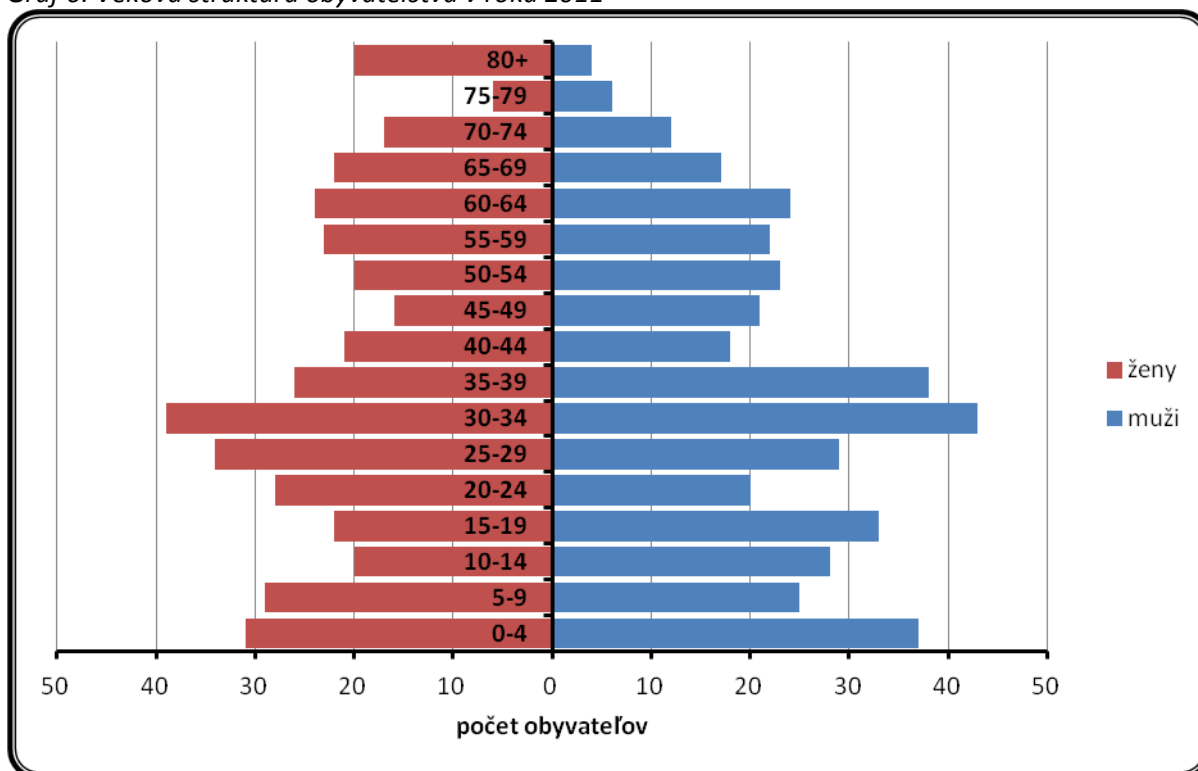
Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Veková štruktúra

Vekovú pyramídu obyvateľstva Matiašoviec možno charakterizovať ako regresný typ, keďže početnosť predreprodukčnej zložky (0-14 r.) je výrazne nižšia ako početnosť poreprodukčnej (nad 50 r.) zložky obyvateľstva (v pomere 170 k 240). Najvyššie zastúpenie v štruktúre obyvateľstva majú vekové skupiny 30-34, 35-39 a 25-29 ročných, čo sú predstavitelia ešte populačne relatívne silných ročníkov konca 70. a začiatku 80. rokov. Zároveň sú to obyvatelia s najvyšším potenciálom progresívneho reprodukčného správania. V nadväznosti na typ vekovej pyramídy možno konštatovať, že z dlhodobého hľadiska bude počet obyvateľov obce (pri nezmenených podmienkach) klesať.

Graf 6: Veková štruktúra obyvateľstva v roku 2011

Zdroj: SODB 2011, vlastné spracovanie

Priemerný vek obyvateľstva v roku 2011 predstavoval 36,19 roka (34,48 u mužov a 37,92 roka u žien). Z hľadiska priemerného veku sa obec v porovnaní s ostatnými obcami Zamaguria zaradila medzi priemerné obce. V štruktúre obyvateľstva vo vzťahu k ekonomickej aktivite, teda podľa produktívnych vekových skupín, prevláda predproduktívna zložka nad poproduktívnou zložkou, pričom podiel predproduktívnej zložky je pomerne priaznivý. Menej priaznivý je podiel produktívnej zložky obyvateľstva, ktorý predstavuje 65,5 % (napr. v rámci Slovenska je tento podiel cca 72 %).

Tabuľka 5: Vybrané parametre vekovej štruktúry obyvateľstva obce Matiašovce

	Počet obyvateľov	Veková štruktúra (%)			Priemerný vek
		0-14	15-64	65+	
Matiašovce	795	21,4	65,5	13,1	36,19

Zdroj: SODB 2011

Národnostná a konfesionálna štruktúra

Národnostné zloženie obyvateľstva obce Matiašovce je takmer homogénne, keďže až 95,93 % obyvateľov sa hlási k slovenskej národnosti. K rómskej národnosti sa v poslednom sčítaní obyvateľstva prihlásilo 1,85 % obyvateľov, ostatné národnosti majú nepatrné zastúpenie v tejto štruktúre. V konfesionálnej štruktúre obyvateľstva výrazne dominuje rímskokatolícke vierovyznanie

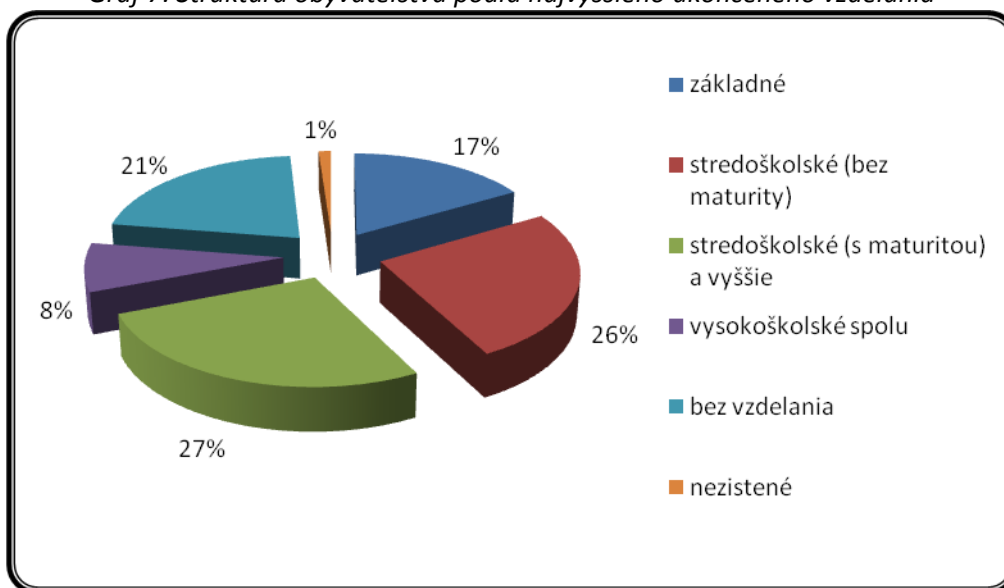

s podielom 97,53 %. Ku gréckokatolíckemu vierovyznaniu sa hlási 1,36 % a k žiadnemu náboženstvu sa nehlási 0,12 % obyvateľov obce. U takmer 1 % obyvateľstva nebola zistená príslušnosť ku konfesiám (SODB 2011).

Vzdelanostná štruktúra

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 (SODB, 2011) má 17 % obyvateľov obce ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie len základné vzdelanie. V porovnaní s ostatnými obcami Zamaguria je tento ukazovateľ priaznivejší, keďže v Zamagurí ako celku má základné vzdelanie 19 % obyvateľstva. Viac ako 2/5 obyvateľov Matiašovci má najvyššie dosiahnuté vzdelanie stredoškolské bez maturity (teda max. vŕučný list). Vysokoškolské vzdelanie má 8 % obyvateľov obce.

Graf 7: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania

Poz.: v kategórii „bez vzdelania“ sú zahrnuté osoby s neukončeným základným vzdelaním a deti do 16 rokov

Zdroj: SODB 2011

Základné socioekonomické charakteristiky obyvateľstva

Miera ekonomickej aktivity (podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov na počte obyvateľov v produktívnom a poproduktívnom veku) v obci Matiašovce predstavuje 55,0 %. Z 338 ekonomicky aktívnych osôb bolo v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 pracujúcich osôb (okrem pracujúcich dôchodcov) 246, pracujúcich dôchodcov bolo 10, na materskej dovolenke bolo 9 osôb a 64 obyvateľov bolo nezamestnaných. Medzi ekonomicky aktívne osoby sa zaraďujú aj vypomáhajúci (neplatení) členovia domácností v rodinných podnikoch. V tejto kategórii bolo v čase sčítania 9 osôb. Zo 795 obyvateľov obce bolo 184 dôchodcov (pracujúcich aj nepracujúcich spolu), čo predstavuje takmer štvrtinu obyvateľstva. Ďalšiu necelú jednu tretinu (29,2 %) všetkých obyvateľov tvorili deti do 16 rokov a študenti.

Tabuľka 6: Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity

			počet	podiel (%)
Osoby nezávislé	v tom:	ekonomicky aktívni	338	42,5
		rodičovská dovolenka	24	3,0
		nepracujúci dôchodcovia	174	21,9
		ostatní nezávislí	7	0,9
	nezávislé osoby spolu:		543	68,3
Osoby závislé	v tom:	deti do 16 rokov	181	22,8
		študenti stredných škôl	32	4,0
		študenti vysokých škôl	19	2,4
		ostatní závislí, nezistení	20	2,5
	osoby závislé spolu:		252	31,7
Obyvateľstvo spolu			795	100,0

Zdroj: SODB 2011

Zamestnanosť a mzdy

Ukazovateľ „odvetvie ekonomickej činnosti“ predstavuje druh výroby alebo činnosti podniku alebo iného subjektu, ktorú obyvateľ aktuálne alebo v poslednom pracovnoprávnom vzťahu vykonával. Vzťahuje sa na obyvateľov starších ako 16 rokov, ktorí už niekedy pracovali.

Podľa SODB 2011 najväčšiu časť z 338 ekonomicky aktívnych obyvateľov Matiašoviec s pomerne veľkým nárastom pred ostatnými odvetviami predstavovali pracujúci v odvetví priemyselnej výroby (84 obyvateľov; 1/4 z celkového počtu EAO). Zhodne po 11 % EAO pracovalo v odvetviach stavebníctva a verejnej správy a obrany (po 36 z 338 EAO). Významnejšie zastúpenie mali ešte odvetvia veľkoobchodu a maloobchodu (31 EAO; 9 %) a zdravotníctva (29 EAO; 9 %).

Keďže sú Matiašovce vidieckou obcou s minimom pracovných príležitostí, významnú úlohu v otázke zamestnanosti obyvateľstva zohráva dochádzka do zamestnania. Ako vidieť z nasledujúcej tabuľky, až traja zo štyroch ekonomicky aktívnych obyvateľov (74,3 %) musia za prácou dochádzať mimo obec svojho bydliska. Najvyšší podiel dochádzajúcich do zamestnania mimo obec svojho bydliska bol v odvetviach vzdelávania, ostatných činností a v oblasti finančného poradenstva, informácií, komunikácie a činností v oblasti nehnuteľností (87,5 %). Až v 7 odvetviach z 13 bol podiel dochádzajúcich mimo obec svojho bydliska vyšší ako 80 %. Na druhej strane, najnižší podiel dochádzajúcich do zamestnania bol v odvetví ubytovania a stravovania (54,5 %). Z 23 osôb v kategórii „nezistené“ (osoby, ktoré neuviedli v ktorom odvetví pracujú) ôsmi dochádzajú za prácou mimo obec svojho bydliska (34,8 %).

Tabuľka 7: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti ³	Počet EAO	podiel dochádzajúcich do zamestnania v danom odvetví (%)	
		z toho dochádza do zamestnania	
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	24	15	62,5
Priemyselná výroba	84	61	72,6
Stavebníctvo	36	29	80,6
Veľkoobchod, maloobchod	31	26	83,9
Doprava a skladovanie	16	11	68,8

³ kvôli zjednodušeniu a prehľadnosti sú niektoré odvetvia v danej tabuľke oproti klasifikácii SK NACE Rev.2 združené

Ubytovacie a stravovacie služby	11	6	54,5
Činnosti v oblasti nehnuteľností, financií, poisťovania, informácií a komunikácie	8	7	87,5
Odborné, vedecké a technické činnosti	3	2	66,7
Administratívne a podporné služby	5	3	60,0
Verejná správa a obrana	36	30	83,3
Vzdelávanie	24	21	87,5
Zdravotníctvo	29	25	86,2
Ostatné činnosti spolu	8	7	87,5
Nezistené	23	8	34,8
Spolu	338	251	74,3

Zdroj: SODB 2011

Najdôležitejším miestom dochádzky za prácou bolo pre obyvateľov Matiašoviec v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 mesto Spišská Stará Ves, do ktorého dochádzalo za prácou 56 obyvateľov (z tohto počtu 31 EAO dochádzalo za prácou v odvetví priemyselnej výroby, 12 v odvetví verejnej správy, školstva a zdravotníctva a ostatní v zostávajúcich odvetviach). V menšom počte odchádzali obyvatelia obce za prácou do Kežmarku a Spišských Hanušoviec (17, resp. 8 obyvateľov). Do inej obce v rámci okresu Kežmarok odchádzalo celkovo 93 osôb, do iných okresov v rámci SR 41 osôb (z toho do mesta Poprad 15 obyvateľov) a do zahraničia 54 ekonomicky aktívnych obyvateľov.

Jednou z dôležitých charakteristík pracovného trhu a zároveň významným ukazovateľom vyspelosti/zaostalosti regiónu je nastavenie výšky miezd v danom regióne. Obec leží v okrese Kežmarok a ako napovedá tabuľka nižšie, tento okres patrí z hľadiska výšky priemerných nominálnych mesačných miezd zamestnancov medzi výrazne podpriemerné regióny Slovenska. V roku 2013 bola uvedená mzda v okrese Kežmarok (648 eur) nižšia ako priemer v Prešovskom kraji (721 eur) a výrazne nižšia ako v Slovenskej republike (dosahovala len 73 % priemeru SR; na Slovensku bola o 243 eur vyššia). Dokonca aj v porovnaní s okolitými okresmi Poprad a Stará Ľubovňa, ktoré ešte tvoria rádius dennej dochádzky do zamestnania z obce Matiašovce, bola mzda v okrese Kežmarok výrazne nižšia. Takáto nízka úroveň priemernej nominálnej mesačnej mzdy je odrazom nízkej úrovne ekonomiky v okrese Kežmarok a, navyše, tento faktor podporuje emigráciu obyvateľstva z obce za lepšími ekonomickými podmienkami.

Ako bolo uvedené vyššie, najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov Matiašoviec pracuje v oblastiach priemyselnej výroby, stavebníctva, verejnej správy a obrany, veľkoobchodu a maloobchodu a zdravotníctva. Z týchto 5 odvetví bola v roku 2013 najvyššia priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v odvetviach verejnej správy a obrany (731 eur) a priemyselnej výroby (707 eur). V odvetviach veľkoobchodu a maloobchodu bola priemerná mzda 525 eur a v stavebníctve bola mzda (475 eur), čo bolo výrazne pod priemernou mzdou za okres Kežmarok (648 eur). Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca za rok 2013 v odvetví zdravotníctva nebola kvôli dôvernému charakteru tohto údaju publikovaná. V roku 2011 však táto mzda bola 680 eur.

Tabuľka 8: Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (eur)

	2010	2011	2012	2013
okres Kežmarok	611	620	635	648
okres Poprad	738	755	790	782
okres Stará Ľubovňa	621	651	670	709
Prešovský kraj	659	697	715	721
Slovenská republika	828	853	881	891

Poz.: údaje za podniky s 2 a viac zamestnancami

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza STATdat

V ostatných 10-15 rokoch, najmä v súvislosti s nástupom informačného veku a masívnym rozvojom informačno-komunikačných technológií, sa na trhu práce (predovšetkým na primárnom⁴) čoraz väčší dôraz kladie na digitálne zručnosti zamestnancov. Schopnosť osôb uplatniť sa na trhu práce je vo výraznej miere determinovaná úrovňou ich počítačových znalostí. Z tohto aspektu je pomerne priaznivým momentom digitálna gramotnosť obyvateľov Matiašoviec. Viac ako polovica obyvateľov ovláda prácu s internetom (53,2 % trvalo bývajúcich obyvateľov) a takmer polovica prácu s textom (48,3 %). Prácu s elektronickou poštou ovláda až 42 % obyvateľov a prácu s tabuľkami ovláda viac ako tretina obyvateľov obce (35,3 %). Ozajstný počet obyvateľov ovládajúcich/neovládajúcich prácu s počítačom sa však môže líšiť, keďže približne 15 % obyvateľov neuviedlo svoje digitálne schopnosti.

Tabuľka 9: Obyvateľstvo podľa počítačových znalostí

Trvalo býajúce obyvateľstvo spolu	práca s textom			práca s tabuľkami		
	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené
	384	302	109	281	377	137
	práca s elektronickou poštou (e-mail)			práca s internetom		
	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené
795	334	335	126	423	271	101

Zdroj: SODB 2011

Nezamestnanosť

Výrazným sociálno-ekonomickým javom spojeným s existenciou trhu práce je nezamestnanosť. Tá predstavuje jednak vážny ekonomický problém, pretože reprezentuje stratenú potenciálnu hodnotu celej ekonomiky, no zároveň je i významným sociálnym indikátorom, pretože, ako to dokazujú viaceré štúdie, je spojená s takými spoločenskými javmi, ako je zvýšená rozvodovosť, kriminalita, zlé mentálne a fyzické zdravie, rôzne sociálno-patologické javy a pod.

Existencia nezamestnanosti má teda silný vplyv na život samotných nezamestnaných. Strata zamestnania prináša pre jednotlivca rôzne negatívne dôsledky, ktoré sa netýkajú len poklesu životnej úrovne, spojeného s poklesom príjmu, ale aj výrazných zmien v každodennom živote, spoločenských vzťahoch, hodnotách, v sociálnych inštitúciách (najmä v rodine). Nezamestnaní majú menej priestoru pre prijímanie zásadných rozhodnutí o svojom živote a menšiu šancu rozvíjať svoje zručnosti. S výskytom nezamestnanosti, najmä dlhodobej, hrozí pre jednotlivca riziko asociálneho správania, spôsobené nadbytkom času, nudou, nedostatkom programu a povinností a vylúčením zo spoločnosti. Medzi najcitlivejšie a najzávažnejšie dôsledky nezamestnanosti patrí výskyt chudoby. Chudoba a nezamestnanosť sú totiž veľmi úzko korelujúce fenomény, spôsobujúce jednotlivcom ťažké sociálne a psychologické dôsledky.

Počet uchádzačov o zamestnanie sa v obci pohybuje v rozmedzí 66 až 91. Miera nezamestnanosti sa teda v obci za ostatných 7 rokov pohybovala v rozpätí od 19,5 % (2008) po 26,9 % (2009), pričom v posledných 5 rokoch sa pohybuje na úrovni cca 20-23 %. Pre porovnanie, k 31.12.2014 bola miera nezamestnanosti v okolitých okresoch Kežmarok, Poprad a Stará Ľubovňa 28,44 %, 14,27 %, resp. 15,86 %, v Prešovskom kraji bola na úrovni 19,77 % a v Slovenskej republike 13,85 %. V Matiašovciach je teda miera nezamestnanosti mierne vyššia ako v Prešovskom kraji, výrazne vyššia ako v okresoch Poprad a Stará Ľubovňa a v Slovenskej republike a zároveň výrazne nižšia ako priemerná miera nezamestnanosti v okrese Kežmarok.

⁴ Na základe teórie duálneho trhu práce rozlišujeme primárny a sekundárny trh práce. Na primárnom trhu práce sú lepšie a výhodnejšie pracovné príležitosti s vyššou prestížou, poväčšine lepšie pracovné podmienky, možnosti profesionálneho rastu a vyššie mzdy. Na sekundárnom trhu práce sú pracovné miesta s nižšou prestížou, nižšou mzdovou úrovňou a nižšie sú aj kvalifikačné nároky na pracovníkov. Poväčšine sa tu jedná o „manuálnu“ prácu.

Tabuľka 10: Vývoj nezamestnanosti v obci

k 31.12.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet UoZ	66	91	76	71	68	73	78
Miera nezamestnanosti (%)	19,5	26,9	22,5	21,0	20,1	21,6	23,1

Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Na konci prvého kvartálu 2015 bolo v obci na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaných 72 uchádzačov o zamestnanie. Z tohto počtu bolo 35 mužov (48,6 %) a 37 žien (51,4 %). Z hľadiska vekovej štruktúry tvorili najvyšší podiel medzi UoZ uchádzači vo vekových skupinách 30-39 r. a 20-29 rokov. Najväčšie problémy s hľadaním zamestnania majú teda v obci mladí ľudia.

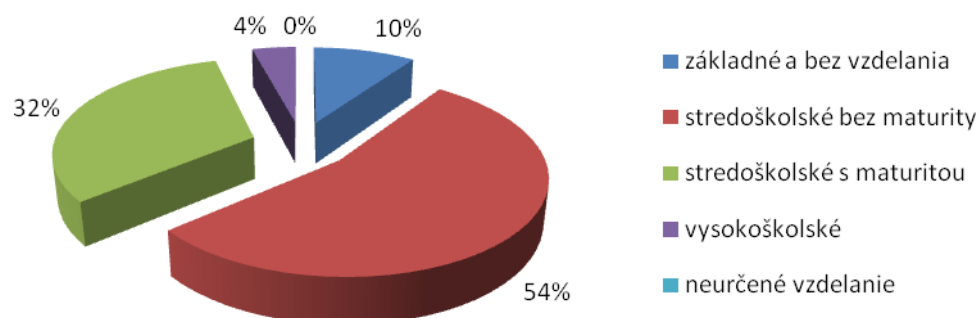
Tabuľka 11: Štruktúra UoZ podľa veku k 31.3.2015

do 19 r.		20-29 r.		30-39 r.		40-49 r.		50-59 r.		nad 60 r.		UoZ spolu	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
3	4,2	19	26,4	23	31,9	12	16,7	10	13,9	5	6,9	72	100

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že so zvyšujúcim stupňom dosiahnutého vzdelania sa pre jednotlivých obyvateľov zvyšuje pravdepodobnosť uplatnenia na trhu práce. Zo 72 uchádzačov o zamestnanie na konci prvého kvartálu 2015 boli 4 % UoZ s vysokoškolským vzdelaním a 10 % UoZ so základným vzdelaním a bez vzdelania. Výrazne najväčší podiel, viac ako polovičný (54 %), tvorili UoZ so stredoškolským vzdelaním bez maturity (výučný list).

Graf 8: Štruktúra UoZ podľa vzdelania k 31.3.2015

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

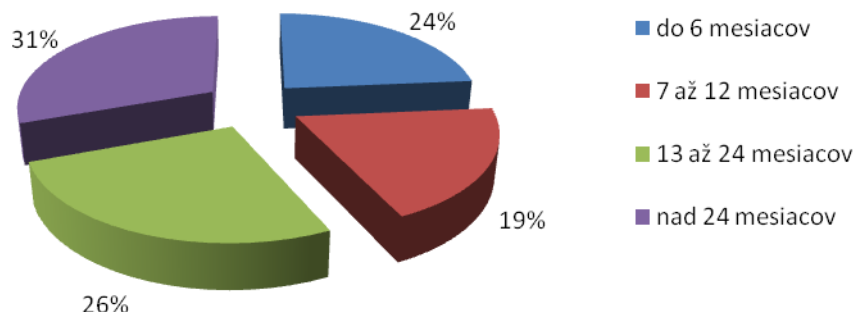
Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie patrí medzi najvýznamnejšie parciálne indikátory, poukazujúce na „zdravie“ ekonomickej a sociálnej sféry v tom – ktorom regióne. S nepriaznivou štruktúrou UoZ podľa doby evidencie (tzn. s vysokým podielom dlhodobo nezamestnaných osôb – nad 12 mesiacov) sa spájajú výrazné problémy ekonomického a sociálneho charakteru (vysoké sociálne dávky, „neschopnosť“ zamestnať takýchto obyvateľov, chudoba, sociálno-patologické javy a pod.). Z hľadiska štruktúry uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie sa sleduje predovšetkým podiel dlhodobo nezamestnaných osôb na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie, keďže dlhodobá nezamestnanosť patrí medzi výrazne negatívne ukazovatele socioekonomického rozvoja (resp. zaostalosti) daného regiónu.

V Slovenskej republike sa podiel krátkodobo nezamestnaných (do 6 mesiacov) pohybuje na úrovni cca 38 %, podiel strednodobo nezamestnaných (7 – 12 mesiacov) na úrovni cca 16 % a podiel dlhodobo nezamestnaných okolo úrovne 46 % (pričom Slovenská republika a špeciálne regióny východného Slovenska vykazujú dokonca najvyšší podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov).

v rámci všetkých regiónov Európskej únie). V Matiašovciach bol podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov (nad 12 mesiacov) k 31.3.2015 až 57 %, pričom až 31 % z celkového počtu UoZ je nezamestnaných dokonca viac ako 2 roky.

Graf 9: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.3.2015

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa klasifikácie zamestnaní (KZAM) nám zatrieduje nezamestnaných do skupín podľa toho, aký charakter malo pracovné miesto, ktoré zaujímal terajší uchádzač o zamestnanie pred tým, než sa stal nezamestnaným. Jednotlivé zamestnania sú v KZAM rozdelené do tried podľa charakteru práce, zložitosti, zodpovednosti a kvalifikačnej náročnosti práce. Pri KZAM sa dôraz kladie na charakter pracovného miesta a nie na to, či zamestnanec v konkrétnom zamestnaní je viac alebo menej kvalifikovaný ako iný zamestnanec v rovnakom zamestnaní.

Najvyšší podiel v štruktúre UoZ v Matiašovciach majú pomocní a nekvalifikovaní pracovníci a osoby bez pracovného zaradenia (25,0 %, resp. 23,6 %). Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci sú tí UoZ, ktorí v poslednom zamestnaní vykonávali práce vyžadujúce si vedomosti na úrovni základnej školy (ako napr. jednoduché a rutinné práce vyžadujúce ručné nástroje a fyzickú silu – upratovanie, čistenie, kopanie jám, zametanie ulíc, stráženie majetku, ručné balenie, manipulácie s nákladmi a pod.). Pri skupine osôb bez pracovného zaradenia ide najmä o tie osoby, ktoré predtým nikde nepracovali (teda absolventi, ženy, ktoré boli hneď po skončení štúdia na materskej/rodičovskej dovolenke, dlhodobo nezamestnané osoby, ktoré si doteraz žiadne zamestnanie nenašli a pod.). Treťou najpočetnejšou skupinou UoZ v obci sú kvalifikovaní výrobcovia a remeselníci (napr. odlievači kovov, výrobcovia strojov a zariadení z kovov, opravári motorov, elektrických zariadení, výrobcovia výrobkov zo skla, z dreva a pod.) a štvrtou pracovníci v službách a obchode.

Tabuľka 12: Štruktúra UoZ podľa KZAM k 31.3.2015

Trieda KZAM	Počet UoZ	Podiel (%)
0 – Príslušníci ozbrojených síl	0	0,0
1 – Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci	0	0,0
2 – Špecialisti	0	0,0
3 – Technickí a odborní pracovníci	0	0,0
4 – Administratívni pracovníci	3	4,2
5 – Pracovníci v službách a obchode	14	19,4
6 – Kvalifikovaní pracovníci v poľnohosp., lesníctve a rybárstve	0	0,0
7 – Kvalifikovaní výrobcovia a remeselníci	15	20,8
8 – Operátori a montéri strojov a zariadení	5	6,9
9 – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	18	25,0
A – Osoby bez pracovného zaradenia	17	23,6
Spolu	72	100

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Domový a bytový fond

Zatiaľ čo bývanie ako také je jednou z najdôležitejších ľudských potrieb, úroveň bývania už poukazuje na mieru rozvinutosti daného územia a životnej úrovne obyvateľstva.

Charakteristika bytového fondu Matiašoviec je pomerne dobrá. Takmer všetky byty sú obývané vlastníkom daného bytu (179 zo 182), pričom až takmer 92 % bytov je pripojených na verejný vodovod (167 zo 182). Najviac bytov má 5 a viac obytných miestností (55 zo 182; takmer jedna tretina), ďalšia viac ako štvrtina bytov má 3 obytné miestnosti. Menej priaznivá je veková štruktúra bytov, keďže polovica z nich bola postavená v povojnovom období do roku 1990. Navyše, až 88 % bytov, ktorých vek je známy, má viac ako 25 rokov.

Tabuľka 13: Byty podľa formy vlastníctva a systému dodávky vody

	byty obývané vlastníkom	družstevné byty	byty v nájme	iná forma vlastníctva bytu	nezistené	Spolu
v obytnej jednotke je tečúca voda	165	0	0	2	0	167
v obytnej jednotke nie je tečúca voda	2	0	0	0	1	3
nezistené	12	0	0	0	0	12
Byty spolu	179	0	0	2	1	182

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 14: Byty podľa obytných miestností

1 obytná miestnosť	2 obytné miestnosti	3 obytné miestnosti	4 obytné miestnosti	5 a viac obytných miestností	nezistené	Spolu bytov
6	33	50	38	55	0	182

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 15: Byty podľa obdobia výstavby

	pred r. 1919	1919-1945	1946-1990	1991-2000	2000-2011	nezistené	spolu
počet bytov	11	24	122	8	14	45	224

Zdroj: SODB 2011

Po Sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 bolo v obci v rámci individuálnej bytovej výstavby postavených ďalších šesť (jednobytových) rodinných domov (dva v roku 2012 a štyri v roku 2013).

Dopravná infraštruktúra

Cestná doprava

Územie Zamaguria je pomerne izolované od cestných komunikácií vyššieho rádu tak v Slovenskej republike, ako aj v Poľsku (pozri obrázok). Najbližšie napojenie na cestu I. triedy predstavujú dopravné uzly v Spišskej Belej (cesta I/67) a Starej Ľubovni (resp. v Hniezdom, cesta I/77), v Poľsku je to dopravný uzol Nowy Targ. Z aspektu pripojenia na cesty I. triedy je teda poloha Matiašoviec veľmi nevýhodná. Navyše, horský hrebeň Spišskej Magury, tiahnuci sa celou južnou a juhovýchodnou hranicou Zamaguria, výrazne zvyšuje nielen cestnú vzdialenosť, ale aj časovú dostupnosť obce. Najdôležitejším a zároveň aj najbližším dopravným uzlom pre obec Matiašovce je mesto Poprad, na území ktorého sa nachádzajú zastávky medzinárodnej autobusovej i železničnej prepravy ako i medzinárodné letisko a okolo ktorého tiež prechádza najdôležitejšia dopravná tepna Slovenska - diaľnica D1. Ďalšími významnými dopravnými uzlami v širšom okolí sú mestá Krakov a Košice.

Dopravná infraštruktúra Zamaguria je tvorená len cestnými ťahmi nižšieho rádu. Komunikačnú os územia tvoria dve cesty II. triedy č. 542 a č. 543. Cesta č. 542 (na ktorej ležia aj Matiašovce), prebiehajúca severo-južným smerom v dĺžke 27 km, spája Spišskú Starú Ves so Spišskou Belou, cesta č. 543, prebiehajúca západo-východným smerom, spája hraničný prechod Lysá nad Dunajcom s obcou Hniezdne v blízkosti Starej Ľubovne. Cesta č. 542 sa napája na spomínanú cestu prvej triedy I/67, ktorá cez Plešivec, Rožňavu, Poprad a Ždiar spája Maďarsko s Poľskom. Cesta č. 543 sa v Hniezdom napája na cestu prvej triedy I/77, vedúcu cez Poprad, Kežmarok, Starú Ľubovňu, Bardejov a Svidník smerom na Rzeszow v Poľsku. Ostatné komunikácie v Zamagurí predstavujú lokálne cesty III. triedy (napájajúce každú obec Zamaguria na cesty č. 542, resp. 543) a miestne komunikácie. Miestne komunikácie v Matiašovciach majú prevažne bezprašnú povrchovú úpravu s rôznym šírkovým usporiadaním. Kvalita miestnych ciest v obci ako aj cestnej siete v celom Zamagurí je na pomerne dobrej úrovni, menej kvalitné sú len niektoré krátke úseky lokálnych ciest III. triedy. Linky autobusovej dopravy zabezpečujú pre obyvateľov obce spojenie s okresným mestom Kežmarok a so Spišskou Starou Vsou.

Statická a pešia doprava

Parkoviská pre osobné automobily sa nachádzajú v centrálnej časti obce pri obecnom úrade, pri cintoríne v severnej časti obce a pri kostole na ulici Potok. Počet parkovacích miest momentálne nie je dostačujúci. Zvýšená hustota parkujúcich áut je totižto pri cintoríne v južnej časti obce, kde nie je vybudovaná žiadna odstavňá plocha pre návštevníkov tohto cintorína. Do budúcnosti je preto, taktiež v nadväznosti na všeobecný trend rozvoja automobilovej dopravy a zvyšovania počtu áut v domácnostiach, vhodné počítať s rozširovaním (príp. výstavbou nových) parkovísk.

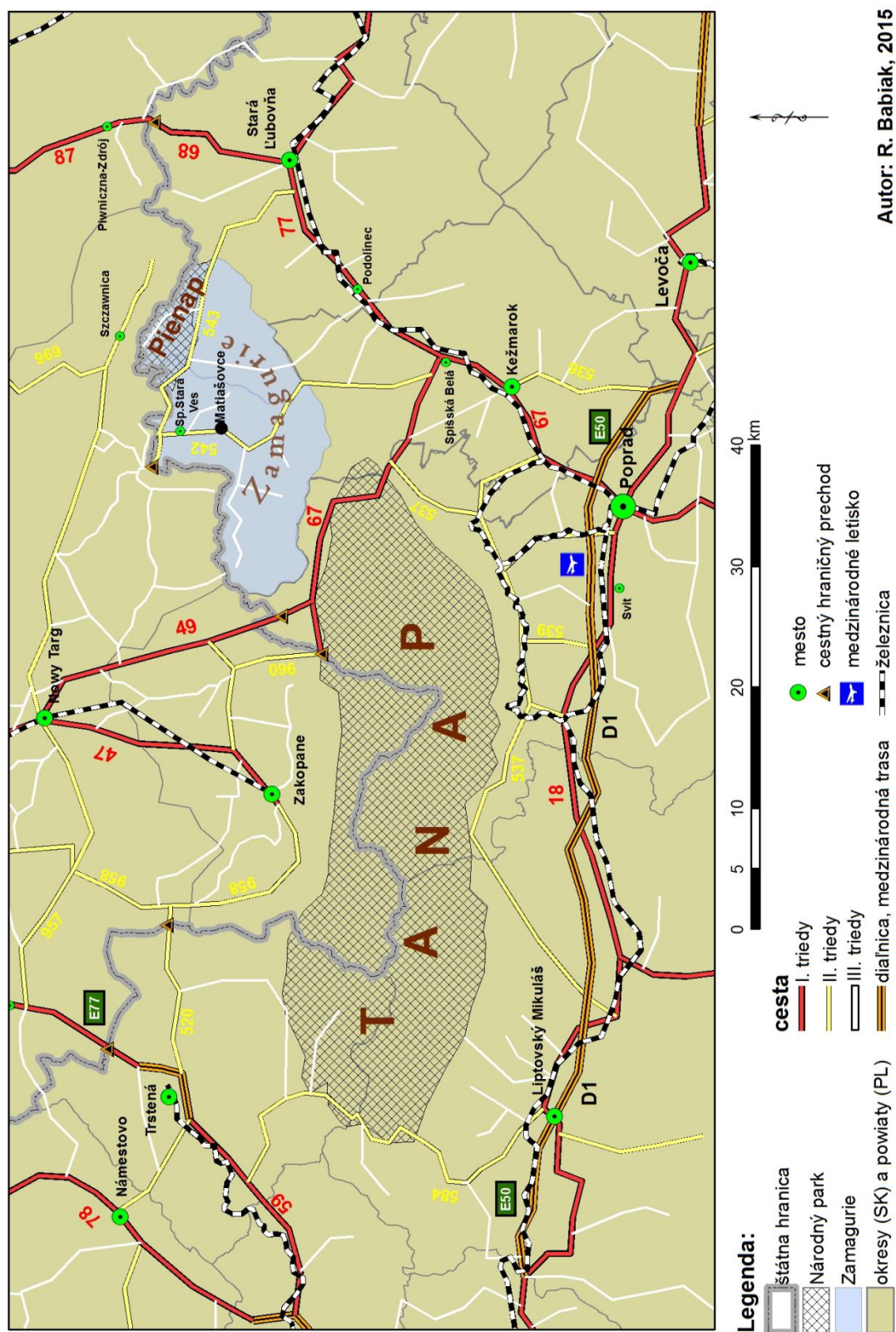
Chodníky sú v súčasnosti vybudované len v krátkom úseku v centrálnej časti obce, pozdĺž jej hlavnej komunikačnej osi (cesty II. triedy), krátky spojovací chodník je tiež vybudovaný medzi autobusovou zastávkou a materskou školou. Výraznou bariérou z hľadiska výstavby nových chodníkov pozdĺž cesty II. triedy v intraviláne obce sú morfologické a územno-technické charakteristiky príslušného územia, keďže vozovka je tu vybudovaná len v úzkom profile, pričom tesne na ňu nadväzujú rodinné domy. Pozdĺž miestnych komunikácií nie sú vybudované žiadne plochy pre pešiu dopravu. V strednodobom horizonte je preto potrebné uvažovať s rozvojom plôch určených pre chodcov (predovšetkým s výstavbou nových chodníkov).

Železničná a letecká doprava

Matiašovce (ako ani celé Zamagurie) nemajú priame železničné spojenie, najbližšia železničná stanica na Slovensku sa nachádza v Spišskej Belej (26 km) a Starej Ľubovni (37 km), v Poľsku je to železničná stanica Nowy Targ (35 km). Železničné stanice v Sp. Belej a v St. Ľubovni však majú len regionálny význam, najbližšia železnica celoštátneho a medzinárodného významu sa nachádza v spomínanom Poprade. Pomerne blízko sa nachádzajú letiská medzinárodného významu. Menšie letisko sa nachádza v Poprade, odkiaľ sa však uskutočňujú poväčšine len charterové lety. Letisko Poprad sa permanentne snaží o nadviazanie priameho leteckého spojenia s väčšími letiskami v Európe, avšak po zriadení priamej linky sa táto (pravdepodobne kvôli nízkej rentabilite) po určitom období poväčšine zruší. Veľký význam má však letisko Kraków-Balice, z ktorého množstvo operujúcich leteckých spoločností zabezpečuje spojenie s väčšinou Európy.

Obrázok 1: Vázby Matiašoviec na komunikačné línie

Autor: R. Babiak, 2015

Zdroj: vlastné spracovanie

Technická infraštruktúra

Zásobovanie vodou zabezpečuje Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s. Poprad. Voda je do centrálnej časti obce čerpaná z vodného zdroja v meste Spišská Stará Ves. Ulica Potok je zásobovaná z vlastného vodojemu, pričom rozvod vody je zabezpečovaný samospádom. Náhradnými zdrojmi vody je 6 studní, ktoré sa používajú pri poruchách vodovodného systému.

Tabuľka 16: Vybavenie technickou infraštruktúrou

Technická infraštruktúra	
vodovod	áno
kanalizácia	nie
ČOV	nie
plyn	áno
elektrina, verejné osvetlenie	áno
mobilný operátor	áno
internet	áno

Zdroj: Obecný úrad

Negatívnou skutočnosťou z aspektu vybavenosti územia infraštruktúrou a tiež z pohľadu ochrany životného prostredia je fakt, že v roku 2015 Matiašovce stále nemajú ČOV a nemajú vybudovanú ani žiadnu kanalizačnú prípojku. V obci je preto nutné vybudovať splaškovú aj dažďovú kanalizáciu. Niektoré domy sú napojené na vlastné septiky, ktorých obsah aj pravidelne vyvážajú cestou zmluvnej organizácie. Niekoľko domov má vybudované vlastné domové čističky odpadových vôd. Väčšina domov v obci však odpadové vody likviduje vypúšťaním do Rieky.

Na druhej strane, priaznivým momentom je kompletná plynofikácia obce, ktorá prebehla v roku 1999. Z pohľadu zásobovania teplom teda obyvatelia poväčšine využívajú zemný plyn, z ekonomických dôvodov však niektorí prechádzajú na zásobovanie drevom. Obecný úrad vrátane základnej a materskej školy sú zásobované plynom. Všetky časti obce sú plne elektrifikované. V obci taktiež prebehla rekonštrukcia verejného osvetlenia, ktorou sa zabezpečilo zavedenie energeticky úsporných svetelných bodov. Mobilný signál je v obci dostupný od všetkých mobilných operátorov. Internetové pripojenie okrem mobilných operátorov poskytujú obyvateľom obce aj dve regionálne spoločnosti, pokrývajúce internetovým signálom územie niektorých ďalších zamagurských obcí.

Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby

Za zdravotnou starostlivosťou musia obyvatelia obce dochádzať. Najbližšia ambulancia praktického lekára pre dospelých, praktického lekára pre deti a dorast, stomatologická ambulancia a lekáreň sa nachádzajú v Spišskej Starej Vsi. V zdravotnom stredisku v tomto meste vo vybrané dni v týždni ordinujú aj niektoré špecializované ambulancie (k máju 2015 chirurgia, interné a gynekológia). Ostatné špecializované zdravotnícke ambulancie sa nachádzajú najbližšie v Kežmarku a v Starej Ľubovni, kde sú lokalizované aj nemocnice.

Záchranná zdravotná služba s územnou pôsobnosťou pre celé Zamagurie sídli v Spišskej Starej Vsi. Odtiaľ v prípade potreby vykonáva výjazdy do Matiašoviec. Najbližšia stanica Hasičského a záchranného zboru (profesionálnych hasičov) sídli taktiež v Spišskej Starej Vsi. Jej územnou pôsobnosťou je celé územie Zamaguria okrem obcí Veľký Lipník, Lesnica a Stráňany. V Matiašovciach funguje Dobrovoľný hasičský zbor, ktorý má približne 40 členov. Tento zbor v prípade mimoriadnej udalosti v obci spolupracuje s profesionálnymi hasičmi. Je pomerne aktívny, pravidelne sa zapája do rôznych hasičských súťaží a zúčastňuje sa taktiež kultúrno-spoločenského života v obci.

V Matiašovciach sa nachádza pobočka pošty (Pošta Partner – fungujúca v obmedzenom režime) ako aj dve predajne zmiešaného tovaru (COOP Jednota a Mária Bednárová). Najbližší bankomat

a čerpacia stanica sa nachádzajú v Spišskej Starej Vsi, pobočka banky v Spišskej Belej a najbližšia pobočka zdravotnej poisťovne v Kežmarku.

Tabuľka 17: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2015)

Praktický lekár pre dospelých	nie	Pošta	áno
Praktický lekár pre deti a dorast	nie	Predajňa zmiešaného tovaru	áno
Stomatologická ambulancia	nie	Bankomat	nie
Lekárneň	nie	Čerpacia stanica	nie
Záchranná zdravotná služba	nie	stanica Hasičského a záchr. zboru	nie
Stanica opatrovateľskej služby	nie	Dobrovoľný hasičský zbor	áno

Zdroj: Obecný úrad

Okrem vyššie uvedených základných zariadení a služieb sociálnej infraštruktúry sa v obci nachádzajú (resp. sú pre obyvateľov dostupné) aj elektromontážne a elektroinštalačné práce, predaj školských potrieb, pomocné stavebné práce, dokončovacie stavebné práce, piliarska výroba, stolárstvo, lesnícke práce, zámočníctvo, kovovýroba, zvaračské práce, pneuservis, autoservis a iné.

Významným poskytovateľom sociálnych služieb v obci je samospráva. Dôchodcom poskytuje možnosť zakúpiť si obed v školskej jedálni materskej školy, pričom na tieto obedy poskytuje dôchodcom aj finančné príspevky. Okrem toho obecná samospráva (v spolupráci s okresným súdom) vykonáva dohľad nad nesvojprávnymi občanmi, uvítava do života novorodencov, navštevuje jubilujúcich starších obyvateľov, organizuje stretnutia dôchodcov a poskytuje taktiež pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....).

Stanica opatrovateľskej služby sa v obci nenachádza, dve zariadenia sú však situované do susedných Spišských Hanušoviec a Spišskej Starej Vsi. Obidve tieto zariadenia sú prevažne plne obsadené, v prípade potreby je občan zaradený do poradovníka čakateľov (Komunitný plán 2011-2015).

Školstvo, kultúra a šport

V Matiašovciach sa nachádza len I. stupeň základnej školy a materská škola, ktorých zriaďovateľom je obec. Na druhý stupeň základnej školy dochádzajú žiaci z obce do Spišskej Starej Vsi a Spišských Hanušoviec. Popri základnej a materskej škole funguje aj školská jedáleň. Počet detí ako v MŠ, tak aj v ZŠ v ostatných piatich rokoch stagnuje. Najbližšia stredná škola, ktorú môžu navštevovať študenti z Matiašoviec, je gymnázium v Spišskej Starej Vsi. Ďalšie stredné školy sa nachádzajú v okolitých mestách Kežmarok, Poprad a Stará Ľubovňa.

Tabuľka 18: Školské zariadenia v obci

Škola	Školský rok, počet detí				
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Materská škola	20	18	21	22	23
Základná škola I. stupeň	25	33	26	25	25

Zdroj: Obecný úrad

Obec má v centrálnej časti postavený funkčný, čiastočne zrekonštruovaný kultúrny dom, ktorý je k dispozícii na organizáciu rôznych spoločenských podujatí (svadby, plesy, divadelné predstavenia, smútočné hostiny, rôzne oslavy, schôdze a pod.). Ďalší kultúrny dom sa nachádza na ulici Potok, tento však z dôvodu nepriaznivého stavebno-technického stavu musí prejsť rekonštrukciou. Pre potreby obyvateľov obce je pri obecnom úrade zriadená knižnica.

Kultúrny život v obci je pomerne bohatý. Vo februári sa každoročne v kultúrnom dome koná Matiašovský ples, v máji sa organizuje Deň rodiny (Deň matiek, Deň otcov a Deň detí spojené do jedného slávnostného dňa). V auguste majú obyvatelia možnosť zúčastniť sa osláv v rámci Dní obce Matiašovce, počas ktorých je k dispozícii bohatý kultúrno-spoločenský a športový program s množstvom atrakcií pre deti. Súčasťou Dní obce Matiašovce je aj divadelné predstavenie. V mesiaci

november sa konajú Katarínske hody a v období Vianoc pravidelne vystupuje v kultúrnom dome miestny ochotnícky divadelný súbor so svojím predstavením na rôznu tematiku. Okrem týchto kultúrno-spoločenských udalostí obec každé tri mesiace (v mesiacoch marec, jún, september a december) organizuje aj Uvítanie novorodencov. Spoločenský život v obci je reprezentovaný taktiež nočnou hasičskou súťažou o pohár starostu obce, ktorá sa koná každoročne v auguste.

Pre potreby športového vyžitia obyvateľov má obec vybudované dve športové zariadenia. Blízko areálu materskej a základnej školy je vybudované viacúčelové ihrisko s umelým povrchom. V západnej časti obce sa nachádza prírodné futbalové ihrisko, na ktorom hrajú svoje zápasy futbalové družstvá Mladosť Matiašovce. V súčasnosti (sezóna 2014/2015) hrá mužstvo dospelých vo futbalovej súťaži 8. liga sk. B a družstvo dorastu (U 19) vo 4. lige. Obe súťaže sú riadené Podtatranským futbalovým zväzom.

V obci sa okrem pravidelných zápasov futbalových družstiev Mladosť Matiašovce počas roka koná viacero športových podujatí. V mesiaci jún sa organizuje futbalový turnaj základných škôl o pohár starostu obce a taktiež beh obcou o pohár starostu obce. V auguste sa pravidelne koná futbalový turnaj a deti majú možnosť zúčastniť sa Detských cyklistických pretekov o pohár starostu obce.

Tabuľka 19: *Infraštruktúra kultúry a športu*

Kultúrny dom	áno	Telocvičňa	nie
Kino	nie	Športové ihrisko prírodné	áno
Knižnica	áno	Športové ihrisko umelé	áno
Ochotnícky divadelný súbor	áno	Športový klub	áno
Folklórny súbor	nie		

Zdroj: Obecný úrad

Podobne ako je tomu v iných vidieckych obciach, aj v Matiašovciach má významné postavenie v živote obce cirkev, ktorá mala odjakživa významný vplyv na náboženské, kultúrne a spoločenské dianie. V centrálnej časti obce sa nachádza kostol sv. Petra a Pavla Apoštolov, postavený v gotickom slohu z konca 13. storočia. Je to pravdepodobne najstaršia sakrálna stavba v Zamagurí, neskôr viackrát prestavaná do barokového štýlu. Múr okolo kostola, v ktorom sú včlenené kaplnky Krížovej cesty s barokovými obrazmi, je z roku 1730. Zvonica pri kostole je pôvodne renesančná z konca 16. storočia. Najväčší zvon v nej je zvon Ave Mária. V obci sú tri kaplnky: kaplnka sv. Rocha, kaplnka sv. Michala a kaplnka Umučenia Pána. V osade Potok je postavený najmladší kostol Sedembolestnej Panny Márie v Zamagurí z roku 1992. Pri kostole v centrálnej časti Matiašovciach je vybudovaný nový farský úrad. V obci sa nachádzajú až dva cintoríny, jeden v južnej a jeden v severnej časti zastavaného územia centrálnej časti obce, tretí cintorín sa nachádza na ulici Potok. Matiašovce sú zapojené do projektu Virtuálny cintorín, ktorý prostredníctvom online služby poskytuje obyvateľom aj návštevníkom prehľadné informácie o štruktúre a usporiadaní hrobových miest.

Administratívno-správne služby

Na kvalitu života obyvateľov obce vplýva aj dostupnosť administratívno-správnych služieb subjektov verejnej správy. Možno konštatovať, že čím viac služieb je v obci dostupných, tým väčší je komfort obyvateľstva. Dostupnosť (blízkosť; nízka náročnosť na dochádzku za danými službami, či už z hľadiska vzdialenosti alebo času) administratívno-správnych služieb patrí medzi dôležité faktory ovplyvňujúce migračný pohyb obyvateľstva v obci.

Tabuľka 20: *Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb*

Sídlo matričného úradu	Spišská Stará Ves
Sídlo pracoviska daňového úradu	Kežmarok
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Spišská Stará Ves
Sídlo Okresného súdu	Kežmarok

Sídlo Okresného úradu	Kežmarok
Sídlo Územnej vojenskej správy	Prešov
Sídlo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, pracoviska odboru služieb zamestnanosti	Spišská Stará Ves
Sídlo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, pracoviska odboru sociálnych vecí a rodiny	Spišská Stará Ves

Zdroj: vlastné spracovanie

Hospodárske pomery

Polohová atraktivita územia

Matiašovce sa nachádzajú v regióne Zamaguria. Tento región má v rámci Slovenska excentrickú prihraničnú polohu vo východnej časti krajiny, pričom je od ostatných slovenských regiónov oddelený masívnou komunikačnou bariérou – horským hrebeňom Spišskej Magury. V Slovenskej republike sa v plnej miere uplatňuje západo-východný gradient rozvoja, ktorý je odzrkadlením západo-východného gradientu rozvoja v Európe (v súvislosti s ekonomickou výkonnosťou krajín sa v Európe spomína taktiež severo-južný gradient rozvoja). Na Slovensku sa daná skutočnosť prejavuje tým spôsobom, že najvyspelejšie regióny sa nachádzajú v jeho západnej a najzaostalejšie v jeho východnej časti, pričom úroveň rozvoja smerom od západu na východ postupne klesá⁵ (najmä čo sa týka ukazovateľov ako tvorba HDP, miera nezamestnanosti, ekonomická aktivita obyvateľstva, príjmy obyvateľstva, tvorba nových pracovných miest, ale aj infraštruktúrne vybavenie regiónov, kvalita domového a bytového fondu a pod). Makropolohová atraktivita obce Matiašovce a Zamaguria, ležiaceho na východnom Slovensku, je teda veľmi nízka (predovšetkým z aspektu jeho potenciálu pre priťahovanie investícií do priemyselnej výroby), keďže ekonomicky najrozvinutejšie regióny krajiny sa nachádzajú najmä na západe (s výnimkou funkčných mestských regiónov Prešova a Košíc).

Poloha Zamaguria vo vzťahu k regionálnym ekonomickým centrámi a vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre regionálneho významu je taktiež nevýhodná. Najvýraznejším ekonomickým centrom v tatranskom regióne je mesto Poprad s viac ako 50 000 obyvateľmi, ktoré predstavuje pomerne rozvinutý priemyselný uzol s dominanciou strojárskoho priemyslu. Poprad je od Matiašoviec vzdialený 47 km, pričom jazda autobusom verejnej dopravy trvá až 1 hod. 30 min. Menšie ekonomické centrá predstavujú okresné mestá Kežmarok a Stará Ľubovňa, ktoré sú od obce vzdialené 33, resp. 38 km, pričom jazda autobusom trvá až 1 hod. v prípade Kežmarku, resp. minimálne 1 hod. 5 min. v prípade Starej Ľubovne (v závislosti od dopravného spojenia). Na poľskej strane hranice je najbližším regionálnym ekonomickým centrom mesto Nowy Targ, ktoré je vzdialené 35 km. Všetky hlavné komunikačné línie nadregionálneho a vyššieho významu (cesty I. triedy, rýchlostné cesty, diaľnice, železničné trasy) idú mimo územia Zamaguria.

Na druhej strane, výhodou mezopolohy Zamaguria mimo rozvinutých ekonomických centier a priemyselných zón je existencia dobre zachovaného a chráneného prírodného a kultúrneho dedičstva, ktoré vytvára priaznivé predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu. Z pohľadu rozvoja cestovného ruchu tak obec Matiašovce leží v pomerne atraktívnom území v blízkosti Pieninského národného parku.

Organizačná štruktúra ekonomiky

K 31.12.2014 bolo v Matiašovciach v registri štatistických jednotiek vedených celkom 76 právnych subjektov. Z tohto počtu bolo až 96 % podnikateľských subjektov. Spomedzi všetkých právnych subjektov bolo 11 % právnických osôb (8 subjektov) a 89 % (68 subjektov) súkromne podnikajúcich

⁵ Presnejšie, v súvislosti s úrovňou rozvoja jednotlivých slovenských regiónov sa v odbornej literatúre spomína rozdelenie Slovenska na bohatý (severo) západ a chudobný (juho) východ, pričom Zamagurie patrí práve do tej chudobnejšej časti.

fyzických osôb nezapísaných v obchodnom registri vrátane fyzických osôb podnikajúcich na základe iného ako živnostenského oprávnenia (slobodné povolania, samostatne hospodáriaci roľníci). V štruktúre právnických osôb mali prevahu právnické osoby ziskové (5) nad neziskovými (3). V štruktúre fyzických osôb – podnikateľov majú rozhodujúce postavenie živnostníci, ktorí tvoria 91 % podiel. V obci už viac rokov po sebe pôsobia štyria samostatne hospodáriaci roľníci, v roku 2014 tu pôsobili aj dve fyzické osoby - podnikatelia so slobodným povoláním. V ostatných piatich rokoch nedošlo k výraznejšiemu výkyvom v počte právnych subjektov evidovaných v obci, ich počet kolíše okolo 80.

Tabuľka 21: Subjekty podľa právnej formy v obci Matiašovce

k 31.12.	Subjekty spolu	v tom: Právnické osoby			v tom: Fyzické osoby-podnikatelia			
		spolu	ziskové ¹	neziskové	spolu	živnostníci	SHR ²	SP ³
2010	83	7	5	2	76	72	4	0
2011	75	6	4	2	69	65	4	0
2012	84	7	4	3	77	73	4	0
2013	79	8	5	3	71	66	4	1
2014	76	8	5	3	68	62	4	2

¹Právnické osoby, vykonávajúce sústavnú činnosť za účelom dosiahnutia zisku, podnikajúce podľa obchodného zákonníka, príspevkové organizácie vytvárajúce zisk, spoločenstvá vlastníkov pozemkov

²Samostatne hospodáriaci roľníci

³Slobodné povolania (lekári, audítori, advokáti, komerční právnici...)

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

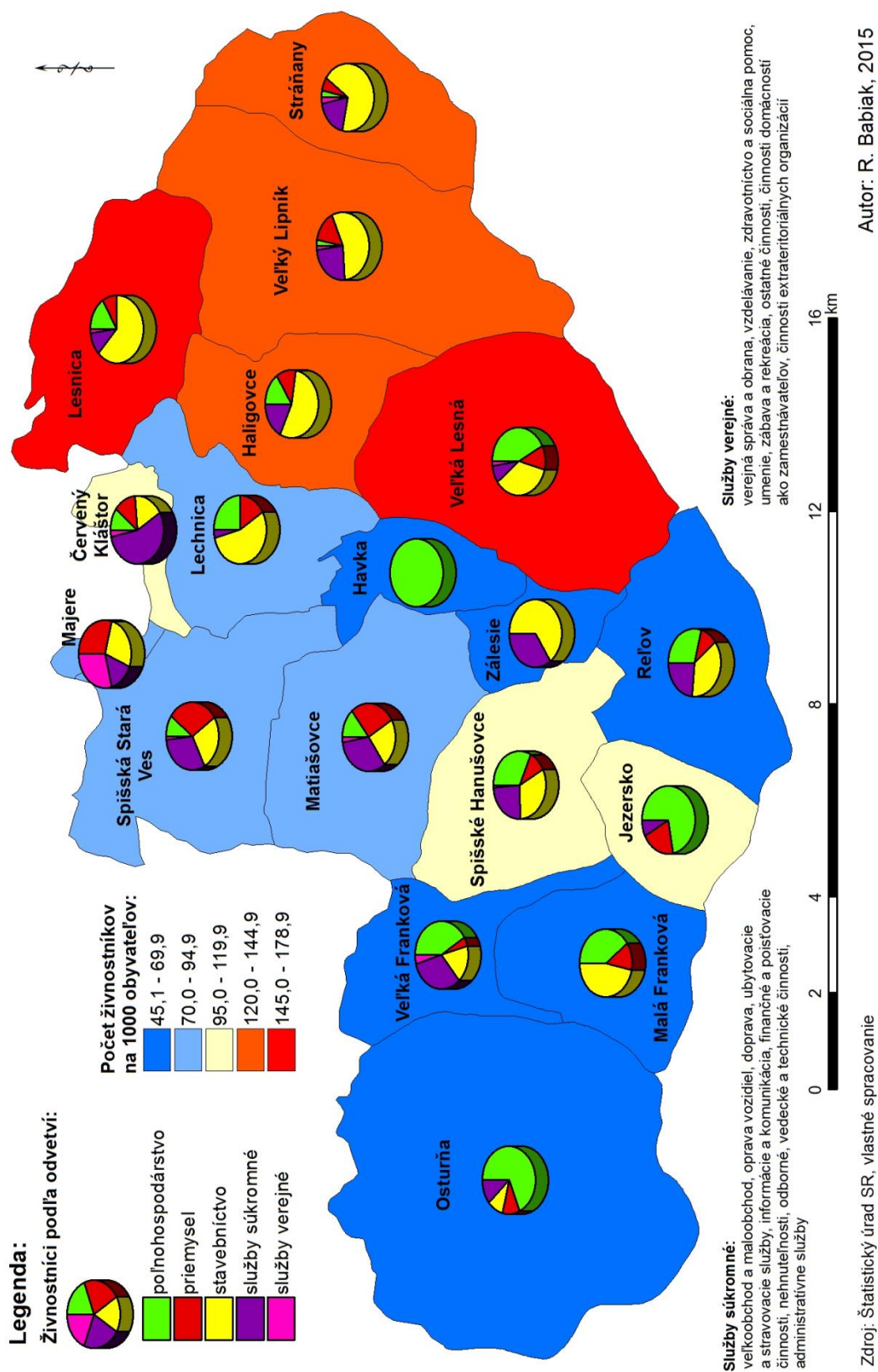
Podnikateľské prostredie je závislé od živnostníkov a podnikov, pričom tieto sú hlavným zdrojom ekonomickej výkonnosti a tvorby nových pracovných miest. Podľa právnej formy v štruktúre podnikateľských subjektov v obci dominujú (prirodzene) živnostníci, ktorí tvoria približne 85 % podiel spomedzi všetkých podnikateľských právnych subjektov. Najväčší podiel medzi živnostníkmi majú v obci Matiašovce živnostníci podnikajúci v súkromných službách a v priemysle.

Živnostníci sú fyzické osoby podnikajúce podľa zákona č. 455/1991 Zb. v znení neskorších predpisov o živnostenskom podnikaní na základe živnostenského listu alebo koncesie. Vhodným ukazovateľom, vyjadrujúcim ochotu obyvateľov k samozamestnávaniu, je miera podnikateľskej aktivity, vyjadrená počtom živnostníkov na 1000 obyvateľov. V Matiašovciach bola v roku 2014 zaznamenaná miera podnikateľskej aktivity na úrovni 79 živnostníkov na 1000 obyvateľov. Pre porovnanie, počet živnostníkov na 1000 obyvateľov sa v Slovenskej republike pohybuje okolo úrovne 70, v Bratislavskom kraji 100, v Banskobystrickom kraji 60 a v Prešovskom kraji cca 90. V rámci okresov sa hodnota tohto ukazovateľa pohybuje v rozmedzí od približne 40 živnostníkov na 1000 obyvateľov v najzaostalejších okresoch ako Revúca a Rimavská Sobota po cca 140 živnostníkov na 1000 obyvateľov v najrozvinutejších okresoch – teda v mestských okresoch Bratislavy. V Zamagurí ako celku sa táto hodnota pohybuje okolo úrovne 105, pričom v jednotlivých obciach sa počet živnostníkov na 1000 obyvateľov pohybuje v rozmedzí cca 45 – 180. Možno teda konštatovať, že ochota obyvateľov Matiašoviec k samozamestnávaniu (ochota podnikat') je v porovnaní so stavom v SR, v jednotlivých krajoch, ako aj v rámci zamagurských obcí na priemernej úrovni. Otázkou však ostáva, koľko z uvedených živnostníkov je súčasťou tzv. švarcsystému⁶.

⁶ Situácia, keď živnostník vykonáva pre nejakého „zamestnávateľa“ prácu, ktorá nesie znaky závislej práce (napr. existuje medzi nimi vzťah nadriadenosti a podriadenosti; živnostník pracuje s pracovnými nástrojmi „zamestnávateľa“; fakturuje za prácu stále len tomu istému „zamestnávateľovi“; má stálu pracovnú dobu určenú „zamestnávateľom“ a pod.).

Obrázok 2: Podiel a štruktúra živnostníkov podľa vybraných odvetví v obciach Zamaguria k 31.12.2011

Zdroj: vlastné spracovanie

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie

Autor: R. Babiak, 2015

Poľnohospodárstvo a lesníctvo

Poľnohospodárska výroba v obci prešla počas posledných desaťročí (a najmä počas obdobia transformácie) obrovským útlmom. Na tento útlm malo vplyv viacero či už fyzickogeografických (napr. z hľadiska rastlinnej výroby sú tu nevhodné klimatické podmienky - krajina s veľmi krátkym vegetačným obdobím, mierne teplým letom a s dlhou a studenou zimou; pôdne pomery; orografické podmienky; slabá úrodnosť a pod.) alebo socioekonomických (napr. vysoké náklady v porovnaní s výnosmi; zmena spoločenských preferencií obyvateľstva – uvoľnenie predchádzajúceho silného puta obyvateľov k pôde; ľahká a cenovo výhodná dostupnosť poľnohospodárskych komodít v obchodoch a pod.) faktorov.

V štruktúre poľnohospodárskej pôdy v katastri obce dominujú trvalé trávne porasty. Pomerne veľkú časť poľnohospodárskeho pôdneho fondu zaberá aj orná pôda (26 %; 205,2 ha). V poľnohospodárskej výrobe má vzhľadom k rozsiahlym plochám TTP priaznivé podmienky živočíšna výroba (najmä na chov oviec a dobytky), táto výroba však dokáže uživiť (ako hlavný zdroj obživy) len obmedzený počet obyvateľov. Veľká časť obyvateľstva hospodári na súkromných poliach, na ktorých v rámci samozásobovania pestuje najmä zemiaky, pšenicu a krmoviny. Na svojich hospodárskych dvoroch sa obyvatelia venujú chovu domácich zvierat.

Tabuľka 22: Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2014; v ha)

Poľnohospodárska pôda						
orná pôda	chmeľnice	vinice	záhrady	ovocné sady	TTP	spolu
205,2	0,0	0,0	17,7	0,0	559,9	782,8
Nepoľnohospodárska pôda						
lesné pozemky	vodné plochy	zastavané plochy a nádvorcia		ostatné plochy		spolu
891,1	17,8	49,0		8,8		966,7
Celková výmera územia						1 749,5

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Najväčším subjektom poľnohospodárskej výroby v Matiašovciach je spoločnosť POLES, s.r.o, ktorá má svoju prevádzku v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva v severnej časti katastra obce. Táto spoločnosť obhospodaruje cca 300 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho cca 250 ha trvalých trávnych porastov a 50 ha ornej pôdy. V obci je každoročne evidovaných cca 10 – 11 samostatne hospodáriacich roľníkov. Z tohto počtu 4 SHR vykonávajú svoju činnosť ako hlavný zdroj obživy, ostatných 6 – 7 SHR hospodári na poliach v rámci doplnkovej činnosti, či už popri zamestnaní alebo popri živnosti a pod.

Polovicu rozlohy katastrálneho územia obce (51 %) zaberajú lesné pozemky, takže tu existujú vhodné podmienky pre výkon poľovníctva. Územie patrí do oblasti s výskytom jelenej, srnčej a diviacej zveri a obhospodaruje ho miestne poľovnícke združenie PZ Gojnice so sídlom v Matiašovciach. Revír tohto PZ tvoria katastrálne územia obcí Matiašovce, Spišské Hanušovce, Zálesie a časť k. ú. Havka, s celkovou výmerou 3 933 ha (Majeriková-Molitoris, Majeriková 2013).

Lesné hospodárstvo realizuje v katastri obce Matiašovce „Lesopôdohospodárske pozemkové spoločenstvo Matiašovce“. Ide o právnickú osobu s právnou subjektivitou v zmysle zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách. Približne 2/3 obhospodarovanej výmery tvoria súkromné lesné pozemky, 1/3 tvoria lesné pozemky urbaniátu.

Priemysel

Priemysel bol v minulosti v obci veľmi chudobný. Súviselo to najmä s nevhodnými lokalizačnými faktormi pre umiestnenie priemyselnej výroby a s chudobnou surovinovou bázou v celom Zamagurí. Táto skutočnosť viedla k orientácii výrobnjej sféry na spracovanie časti vyprodukovaných poľnohospodárskych komodít a na spracovanie drevnej hmoty v piliarskych prevádzkach. Jedinou surovinou, ktorou obec i Zamagurie disponovalo v relatívne dostatočnom množstve, bolo totižto drevo. Obyvatelia obce, pracujúci v priemysle, dochádzajú do práce najčastejšie do priemyselných podnikov v Spišskej Starej Vsi, Kežmarku a v Poprade.

Cestovný ruch

Cestovný ruch predstavuje interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na realizácii ktorého sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú napr. poľnohospodárstvo (v ostatnom období najmä ekologické poľnohospodárstvo a agroturistika), priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Matiašovce ležia v jednom z najatraktívnejších turistických regiónov v rámci Slovenska – v Zamagurí.

Lokalizačné predpoklady vyjadrujú príťažlivosť územia pre účastníkov cestovného ruchu, vytvárajú motiváciu pre návštevu danej lokality. Región Zamaguria má z hľadiska pritiahnutia turistov na jednej strane pomerne dobrú polohu neďaleko najvýznamnejšej oblasti cestovného ruchu na Slovensku - Tatier, no zároveň disponuje aj vlastnými jedinečnými turistickými atrakciami, ktorými sú najmä Pieniny a splav na pltiach na rieke Dunajec – atrakcia európskeho významu. Okrem Tatier sa v blízkosti Zamaguria nachádzajú aj mnohé kultúrohistorické pamiatky predovšetkým na Spiši (pamiatka UNESCO - Spišský hrad, mestá Levoča a Kežmarok a pod.), na poľskej strane hranice sú veľmi navštevovanými najmä mesto Zakopane so svojím historickým centrom, obec Bialka Tatrzańska s vybudovanými lyžiarskymi vlekmí a vodným parkom, kúpeľné mesto Szczawnica 1 km od Lesnice a v lete taktiež Czorstýnska priehrada na rieke Dunajec s bývalými strážnymi hradmi Niedzica a Czorstyn v bezprostrednej blízkosti Pieninského národného parku.

Samotné Zamagurie má lokalizačné predpoklady cestovného ruchu (prírodné aj umelo vytvorené) na výbornej úrovni. Z prírodných predpokladov dominujú predovšetkým spomínané Pieniny s atraktívnymi formami krasového reliéfu a s vybudovanými turistickými chodníkmi pre peších a pre cyklistov. Skalné bralá vytvárajú unikátne scenérie, čím splavu po rieke Dunajec dodávajú jedinečnosť. Dôležitým momentom je tiež prítomnosť sírneho prameňa, okolo ktorého boli v Červenom Kláštore vybudované kúpele s celoročnou prevádzkou.

Umelé vytvorené lokalizačné predpoklady CR (spoločenské aj kultúrno-historické) sú taktiež na výbornej úrovni. Z kultúrno-historických hmotných pamiatok a zariadení sa v blízkom Červenom Kláštore nachádza rovnomenný historický kláštor kamaldulských mníchov (títo prevzali jeho správu po pôvodných vlastníkoch - kartuziánoch), v ktorom je umiestnené múzeum s národopisnou, historickou, archeologickou a lekárenskou expozíciou. Ďalšou hmotnou kultúrohistorickou pamiatkou je obec Osturňa, ktorej tri najzachovalejšie časti sú vyhlásené za pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry. Okrem Osturne a Červeného Kláštora sa 2 km od štátnej hranice nachádzajú umelecko-historické hmotné kultúrne pamiatky – priamo nad priehradou zámok v Niedzici a na protiláhlom brehu vodnej nádrže aj zrúcanina hradu Czorstyn.

Medzi lokalizačné predpoklady CR patria aj kultúrno-spoločenské a športové podujatia, ktoré taktiež prispievajú k atraktivite regiónu a významne zvyšujú návštevnosť Zamaguria. Najdôležitejším podujatím sú Zamagurské folklórne slávnosti, ktoré sa v roku 2015 konajú už po 39. krát. Tohto celovíkendového podujatia, konajúceho sa v posledných rokoch kvôli počasiu v júni, sa zúčastňujú miestne folklórne súbory, ale aj súbory z iných častí Slovenska a zo zahraničia. Okrem ZFS sa v júni koná aj Pieninský pochod dobrej nálady, spojený s večerným hudobným programom rôznych kapiel a súťažami. V Malej Frankovej sa v letných mesiacoch koná festival hercov, sochárov, maliarov, filmárov, hudobníkov, fotografov a iných umelcov pod názvom „Zogrod“. Najmä pre mladšiu a strednú generáciu sa v Spišskej Starej Vsi organizuje Medzinárodný zamagurský motozraz. Začiatkom októbra sa v Pieninách každoročne koná horský duatlon pod názvom „Pieninský duatlon“ (beh a cyklistika horským terénom).

Okrem lokalizačných predpokladov hrajú veľmi dôležitú úlohu v rámci rozvoja regiónu aj realizačné predpoklady cestovného ruchu, medzi ktoré patrí doprava a materiálno-technická základňa (stravovacie, ubytovacie a športovo-technické zariadenia, zariadenia služieb a obchodu a špeciálne zariadenia).

Dopravná infraštruktúra je v Zamagurí na dobrej úrovni. V posledných rokoch prebehla rekonštrukcia mnohých ciest, mostov a chodníkov, čo zabezpečilo zvýšenú kvalitu cestných komunikácií v regióne. Dopravné spojenie s okolitými regiónmi je zabezpečené (pomalou) autobusovou dopravou. V zimných mesiacoch je počas lyžiarskej sezóny zriadený medzi obcami Zamaguria bezplatný skibus. Zo športovo-technických zariadení sa tu nachádzajú najmä zjazdovky, lanovky a vleky, ktoré sú vybudované v niekoľkých obciach Zamaguria. Ubytovacie kapacity sú v regióne reprezentované predovšetkým miestnymi penziónmi a rekreačnými chatami s menším počtom postelí, ktoré sa nachádzajú v každej obci. Najviac stravovacích zariadení s celoročnou prevádzkou sa nachádza v centrách cestovného ruchu – v Červenom Kláštore a v Spišskej Starej Vsi. Jedná sa najmä o reštaurácie, ponúkajúce miestne špeciality aj denné menu, tiež pizzerie.

Problémom cestovného ruchu v Zamagurí je dĺžka pobytu jeho návštevníkov, keďže výrazne dominuje krátkodobá forma cestovného ruchu (jednodňový, príp. víkendový CR). Región Zamaguria (obce, podnikateľské subjekty, záujmové organizácie) nemá vypracovanú žiadnu spoločnú stratégiu rozvoja cestovného ruchu. Na základe spoločnej stratégie by napr. bolo možné prijímať koordinované opatrenia na zvýšenie počtu prenocovaní turistov, na výstavbu a zlepšovanie služieb a turistickej infraštruktúry a pod., čo by miestnym subjektom podnikajúcim v cestovnom ruchu napomáhalo v konkurenčnom boji s inými regiónmi.

Matiašovce majú vzhľadom k svojej polohe v blízkosti prírodných atrakcií aj kultúrno-historických pamiatok pomerne dobré lokalizačné predpoklady cestovného ruchu. Slabšou stránkou sú realizačné predpoklady CR v obci, keďže je tu vybudované len jedno umelé viacúčelové športové ihrisko a nenachádzajú sa tu žiadne komerčné stravovacie zariadenia. Na druhej strane, možnosť ubytovania je pre návštevníkov prístupná prostredníctvom piatich poskytovateľov:

Tabuľka 23: Ubytovacie a stravovacie zariadenia v obci

Ubytovacie zariadenie	kapacita ubytovania
Ubytovanie v súkromí - Ján Furcoň	5
Ubytovanie v súkromí - František Furcoň	8
Ubytovanie v súkromí - Matúš Breza	6
Ubytovanie u Ježibaby - Peter Mikolajčík	8
Ubytovanie v súkromí - Ján Tulušák	13
Stravovacie zariadenie	kapacita stravovania
Školská jedáleň pri ZŠ s MŠ (nekomerčné stravovanie)	70

Zdroj: Obecný úrad

Finančná analýza

Finančné hospodárenie obce sa realizuje prostredníctvom rozpočtu obce, zostavovaného podľa dikcie § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na obdobie jedného kalendárneho roka. Pravidlá rozpočtového hospodárenia obce upravuje zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V § 5 uvedeného zákona sú príjmy obce definované nasledovne:

- výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
- nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
- sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,

- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
- j) prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na tento účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení, návratné zdroje financovania a združené prostriedky.

V súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zostavuje viacročný rozpočet. Tento viacročný rozpočet predstavuje ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky. Súčasťou programového rozpočtu budú teda aj zámery vyjadrené v tomto Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

Prehľad majetku a zdrojov

Hodnota dlhodobého majetku obce Matiašovce k 31.12.2014 bola 445 489,52 eur. V dlhodobom majetku je teda viazaných 92 % zdrojov obce, obežný majetok predstavoval 40 259,20 eur.

Na konci roku 2014 obec neevidovala žiadne krátkodobé ani dlhodobé pohľadávky. Závazky evidovala voči dodávateľom (186 373,15 eur za rekonštrukciu verejného osvetlenia), voči zamestnancom (8 239,27 eur) a voči poisťovniam a daňovému úradu (6 267,80 eur). Obec taktiež evidovala ostatné (iné záväzky, preddavky) záväzky vo výške 3 761,03 eur. K 31.12.2014 nečerpala obec Matiašovce žiadne bankové úvery.

Tabuľka 24: Bilancia aktív a pasív k 31.12.2014 (eur)

AKTÍVA	485 807,52
Neobežný majetok spolu	445 489,52
Dlhodobý nehmotný majetok	0,0
Dlhodobý hmotný majetok	326 735,70
Dlhodobý finančný majetok	118 753,82
Obežný majetok spolu	40 259,20
Zásoby	645,20
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0,0
Pohľadávky	0,0
Finančné účty	39 614,00
Časové rozlíšenie	58,80

PASÍVA	485 807,52
Vlastné imanie	233 239,43
Výsledok hospodárenia	233 239,43
-minulé roky	-
-účtovné obdobie	-
Závazky	210 534,43
Rezervy	720,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	5 000,00
Závazky	204 814,43
Bankové úvery a ostatné	0,00
Časové rozlíšenie	42 033,66

Zdroj: Záverečný účet obce 2014

Analýza príjmov a výdavkov

Celkové príjmy obce v roku 2014 boli 272 303,50 eur. Z tejto sumy predstavovali bežné príjmy až 97,33 % (viac ako 265 000 eur), kapitálové príjmy boli vo výške takmer 4 500 eur a príjmové finančné operácie 2 800 eur. Rozpočet na rok 2014 počítal s kapitálovými príjmami vo výške 194 764,00 eur. Dominantnú zložku týchto príjmov mal predstavovať transfer na rekonštrukciu verejného osvetlenia, tento transfer však v roku 2014 nebol realizovaný.

Kapitálové príjmy, príjmové finančné operácie a granty a transfery bežných príjmov (v sumárnej výške 71 203,85 eur) predstavovali účelovo viazané príjmy. Bežné príjmy boli v minulom roku vo

výške viac ako 265 000 eur, pričom až 65,70 % z tejto sumy predstavovali vlastné príjmy obce vo forme podielových daní od štátu. Ostatné vlastné príjmy obce tvorené z miestnych daní a poplatkov tvorili len 7,02 % podiel z bežných príjmov.

Tabuľka 25: Štruktúra príjmov obce v roku 2014

	eur	Podiel na bežných príjmoch (%)	Podiel na celkových príjmoch (%)
Bežné príjmy celkom	265 020,14	100,00	97,33
Daňové príjmy	192 745,06	72,73	70,78
- <i>podielové dane</i>	174 123,65	65,70	63,94
- <i>dane z nehnuteľností</i>	11 033,96	4,16	4,05
- <i>iné miestne dane a poplatky</i>	7 587,45	2,86	2,79
Nedaňové príjmy	8 354,59	3,15	3,07
Granty a transfery	63 920,49	24,12	23,47
Kapitálové príjmy celkom	4 483,36	-	1,65
Príjmové finančné operácie	2 800,00	-	1,03
Príjmy spolu	272 303,50	-	100,00

Poz.: medzi nedaňové príjmy patria príjmy z podnikania, vlastníctva majetku, administratívnych poplatkov, úrokov a výnosov z vkladov.

Zdroj: Záverečný účet obce 2014, upravené

Celkové výdavky v roku 2014 boli vo výške 263 319,67 eur. Z tejto sumy bežné výdavky predstavovali 241 686,07 eur (91,8 % celkových výdavkov) a kapitálové výdavky boli vo výške 21 633,60 eur. Výdavkové finančné operácie sa v roku 2014 neuskutočnili. Bežné výdavky tvorili 91,20 % bežných príjmov. Tieto výdavky predstavujú finančné zdroje na bežný chod samosprávy, sú spotrebovávané bez toho, aby prinášali priamy efekt pre rozvoj obce. Jedná sa najmä o mzdy a odvody zamestnancov obce vrátane pracovníkov školstva a prevádzkové výdavky za tovary a služby. Kapitálové výdavky boli v roku 2014 čerpané najmä na rekonštrukciu a modernizáciu miestneho rozhlasu (12 740 eur), 4 356 eur bolo použitých na nákup infražiaročov do sály kultúrneho domu a ostatné výdavky boli čerpané na nákup vozidla Citroen a výstavbu ihriska na ul. Potok.

Z hľadiska percentuálnej bilancie príjmov a výdavkov vo vzťahu k rozpočtovaným prostriedkom na rok 2014 možno konštatovať, že k 31.12.2014 predstavovali bežné príjmy 100,26 % plnenie, kapitálové príjmy 2,30 % plnenie (výrazný výkyv z dôvodu nezrealizovaného transferu za rekonštrukciu VO) a príjmové finančné operácie 100,00 % plnenie. Naproti tomu, u bežných výdavkov došlo k 99,16 % čerpaniu, u kapitálových výdavkov k 9,92 % čerpaniu a výdavkové finančné operácie neboli rozpočtované žiadne, pričom sa reálne ani žiadne neuskutočnili. Celkové hospodárenie obce v roku 2014 bolo prebytkové.

Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu

Dotazníkový prieskum názorov obyvateľstva bol realizovaný v druhej polovici mesiaca máj v kombinovanej forme – v tlačenej aj online verzii. Do každej domácnosti v obci bol distribuovaný jeden výtlačok tlačenej verzie dotazníka spolu s ponukou možnosti vyplnenia jeho online verzie. Zároveň bola rozšírená aj informácia o možnosti dodania ďalších tlačených verzií dotazníka v prípade potreby. Obyvatelia mali na vyplnenie dotazníka dva týždne. Celkovo bolo do domácností distribuovaných 205 tlačených dotazníkov, vyplnených bolo spolu 91 dotazníkov, z toho 53 v tlačenej podobe a 38 v online formulári.

V dotazníku boli použité otvorené, uzavreté aj polouzavreté druhy otázok, ktoré boli rozdelené do troch tematických okruhov: otázky skúmajúce demografickú a socioekonomickú štruktúru respondentov, druhým okruhom boli otázky týkajúce sa spokojnosti respondentov s vybratými oblasťami a ich participácia na živote obce a tretím okruhom boli otázky zisťujúce návrhy respondentov ohľadom rozvoja obce.

Formulár 5 (A3): Plánovací formulár prieskumu

Charakteristika prieskumu	Popis
Dôvody vykonania prieskumu	Zapojenie verejnosti do prípravy PHSR; tvorba partnerstva na miestnej úrovni; mobilizácia miestnej komunity a jej participácia na definovaní rozvojových priorít
Ciele prieskumu	Získať názory verejnosti na kvalitu života v obci z hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho hľadiska, zistiť jej spokojnosť s fungovaním obce a pomocou názorov obyvateľov definovať problémy a priority rozvoja obce
Spôsob realizácie	Riadiaci tím zostavil dotazník z obsahového hľadiska; tlačaná podoba dotazníka bola distribuovaná do každej domácnosti v obci, jeho digitálna podoba bola vytvorená v prostredí formuláre google docs; publicita dotazníka bola zabezpečená aj prostredníctvom web stránky obce
Finančné nároky	Priame náklady predstavujú náklady na tlač dotazníkov
Časové nároky	Zostavenie obsahovej štruktúry dotazníka – 1 týždeň; distribúcia do domácností a spätný zber – 2 týždne; vyhodnotenie – 2 týždne
Zodpovednosť za realizáciu	Zostavenie dotazníka – riadiaci tím; distribúcia a zber tlačenej verzie – obec; zostavenie online verzie – externý odborník; vyhodnotenie dotazníka – externý odborník

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Súhrnné výsledky prieskumu

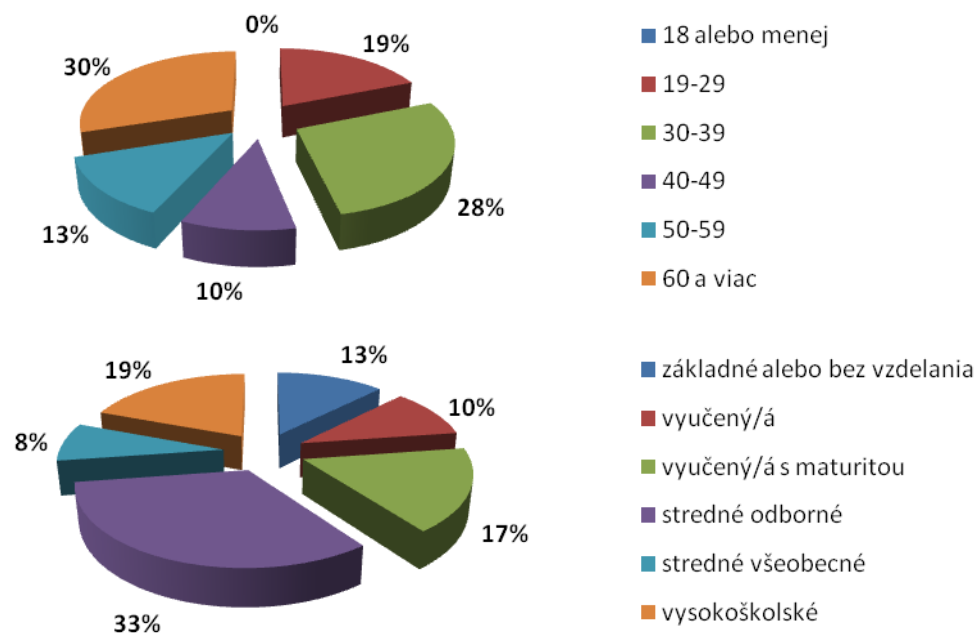
Štruktúra získaných odpovedí na otázky uvedené v dotazníku naznačuje, že validita niektorých odpovedí (ide však len o minimálny počet odpovedí) je s najvyššou pravdepodobnosťou nízka. S prihliadnutím na tento fakt, ktorý mierne znižuje výpovednú hodnotu tohto dotazníka, súhrnné výsledky dotazníkového prieskumu sú nasledovné:

Základné charakteristiky respondentov

- Prieskumu sa zúčastnilo 55 žien (61,8 %) a 34 mužov (38,2 %), dvaja respondenti neuviedli svoje pohlavie. Prieskumu sa nezúčastnil žiaden obyvateľ vo veku nižšom ako 18 rokov, najvyšší podiel tvorili dôchodcovia a respondenti vo veku 30-39 rokov. Tretina respondentov má najvyššie ukončené vzdelanie stredné odborné, ostatné vzdelanostné kategórie sú zastúpené pomerne rovnomerne. Takmer 1/5 respondentov má vysokoškolské vzdelanie. Z hľadiska ekonomickej aktivity sa prieskumu zúčastnilo 32 dôchodcov (35 % respondentov), 26 zamestnancov (29 % respondentov), 11 podnikateľov, 9 nezamestnaných a 7 osôb na materskej/rodičovskej dovolenke. Okrem toho ešte 2 pracujúci dôchodcovia, 3 študenti a 1 respondent v opatrovateľskej službe. Až polovica z 91 respondentov nepracuje (sú dôchodcovia, nezamestnaní, študenti...). Pracujúcich respondentov bolo 44, z nich 30 odchádza za prácou do inej obce v rámci Slovenska, v Matiašovciach pracuje 9 zo 44 pracujúcich. Takmer všetci respondenti patria medzi autochtónne obyvateľstvo žijúce v obci od narodenia. Viac ako 40 % respondentov býva vo viacgeneračnej domácnosti, ďalších 15 % sú osamelo žijúce osoby. V domácnosti, ktorú tvoria manželia a dieťa/deti, žije 31 % respondentov.

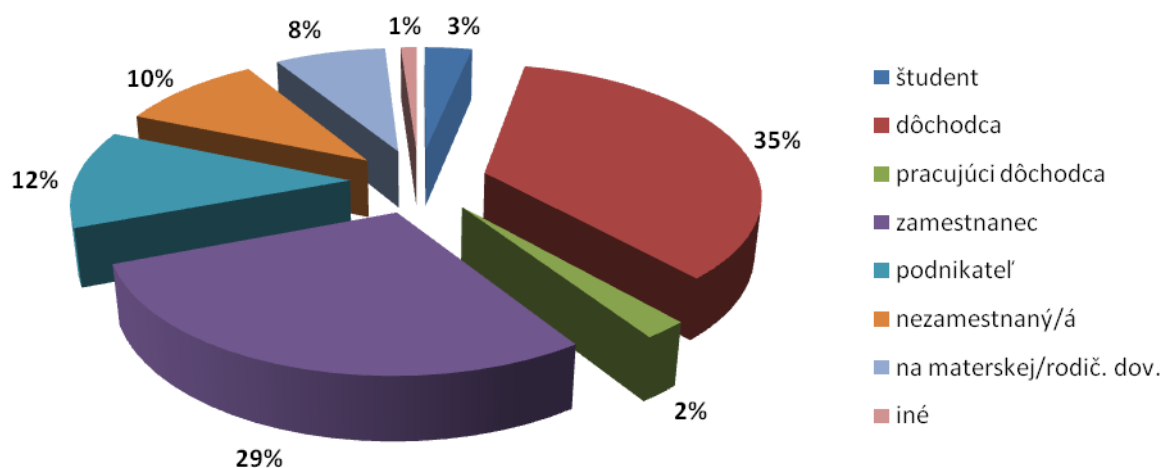

Graf 10: Štruktúra respondentov podľa veku a vzdelania

Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 11: Štruktúra respondentov podľa ekonomickej aktivity

Zdroj: vlastné spracovanie

Spokojnosť s vybranými oblasťami a aktivita respondentov

- **Školstvo** – takmer polovica respondentov je spokojná s voľnočasovými aktivitami pre deti a mládež, nespokojní sú len piati. Ostatní nevedeli zaujať jednoznačný postoj, príp. nevedeli posúdiť. Podobne, polovica respondentov nevedela posúdiť kvalitu školskej jedálne. Tí, ktorí ju posúdiť vedeli, vyjadrili s ňou veľkú spokojnosť. Rovnako tomu bolo aj so stavom školských zariadení a s kvalitou vyučovania v ZŠ a MŠ – respondenti vyjadrili veľkú spokojnosť.
- **Kultúra, šport a zdravotníctvo** – až 80 % respondentov je spokojných s kultúrnymi aktivitami v obci, nespokojní sú len 3 z 91. S možnosťami športového vyžitia je nespokojných 6 respondentov, 55 vyjadrilo spokojnosť a ostatní zaujali ambivalentný postoj (ani spokojný/ani nespokojný) alebo nevedeli posúdiť. S poskytovaním zdravotnej starostlivosti bola (prekvapujúco) 1/4 respondentov spokojná a rovnako 1/4 nespokojná. Polovica z nich túto problematiku nevedela posúdiť.

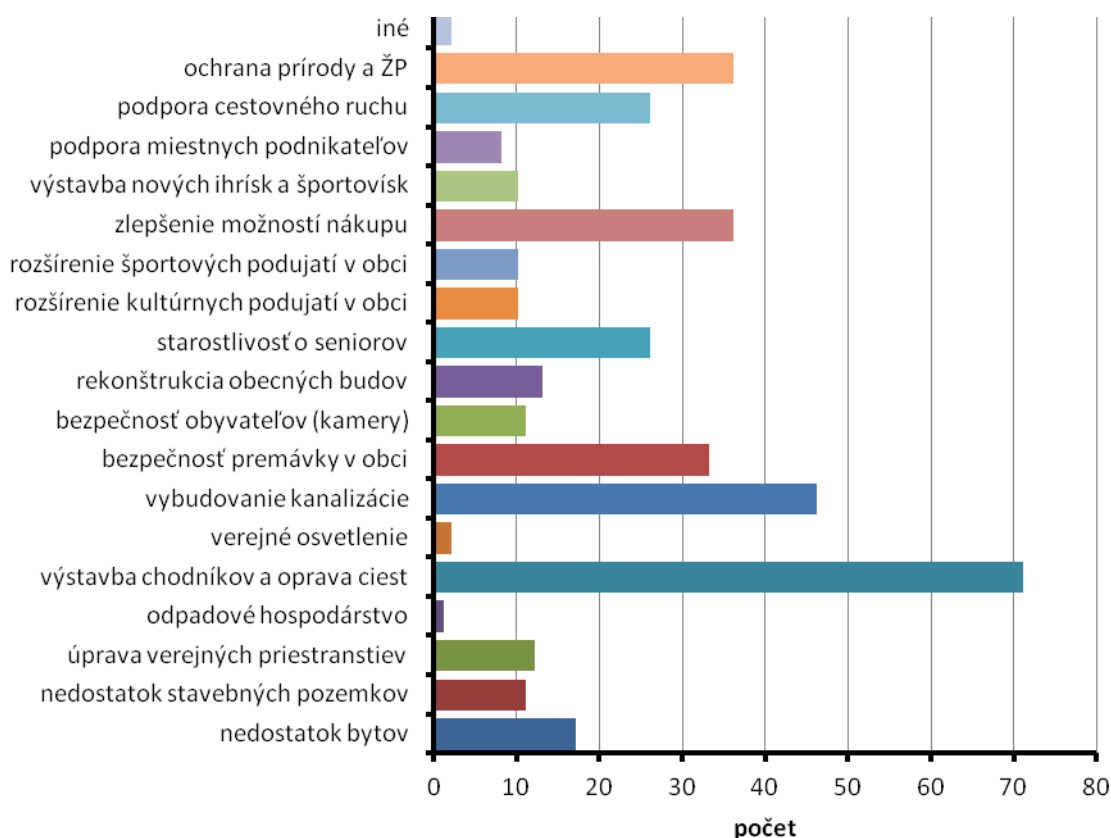
- **Miestne komunikácie a chodníky** – najväčšia nespokojnosť zo všetkých skúmaných oblastí bola vyjadrená so stavom miestnych komunikácií (60 % nespokojných respondentov). Paradoxne, napriek tomu, že v obci chodníky vybudované len v jej centrálnej časti, až 43 % respondentov je spokojných so stavom a kvalitou chodníkov.
- **Starostlivosť o verejné priestranstvá** – veľmi dobrú vizitku získala obec za starostlivosť o cintorín, s ktorou sú spokojní takmer všetci respondenti. Podobne tomu bolo aj so starostlivosťou o zeleň a verejné priestranstvá, s ktorou boli nespokojní len piati respondenti.
- **Bývanie** – za veľmi dôležitý rozvojový faktor/disparitu obce možno považovať dostupnosť bývania. S dostupnosťou bytov bolo v obci nespokojných 30 % respondentov a s dostupnosťou stavebných pozemkov 24 %. Pri týchto dvoch otázkach však až zhodne po 64 % respondentov zaujalo ambivalentný postoj (ani spokojný/ani nespokojný) alebo nevedelo posúdiť.
- **Odpadové hospodárstvo** – odpadové hospodárstvo obce sa na základe odpovedí respondentov javí byť veľmi dobre nastavené, keďže až 93 % respondentov vyhovuje systém zberu odpadov a 77 % aj systém poplatkov za odvoz komunálneho odpadu. Priaznivým momentom je skutočnosť, že až 90 % respondentov odpad triedi. S prihladením na odpovede na otvorené otázky sa však ukazuje ešte rezerva v nastavení systému poplatkov za odvoz odpadu, s ktorým sú niektorí obyvatelia nespokojní (najmä starší obyvatelia, osamelo žijúci a tí, ktorí dôsledne triedia odpad). V súčasne nastavenom lístkovom systéme im totižto ostávajú nevyužívané lístky, čo de facto znamená, že vzhľadom k množstvu vyprodukovaného zmesového odpadu by mohli platiť menej ako v súčasnosti platia. V záujme zvýšenia spokojnosti obyvateľov s nastavením systému poplatkov za odvoz odpadu by teda bolo vhodné uvažovať o jeho úprave, čo by zároveň mohlo pôsobiť ako motivujúci faktor triedenia odpadov.
- **Iné oblasti** – veľmi veľkú spokojnosť vyjadrili respondenti s prácou obecného úradu, nespokojní boli len 2 z nich. Prevažnú spokojnosť vyjadrili s osvetovými aktivitami obce. K podpore podnikateľského prostredia sa nevedelo vyjadriť až 65 % respondentov, z ostatných 35 % bola polovica spokojných a polovica nespokojných. 66 % respondentov vyjadrilo spokojnosť s autobusovým spojením.
- **Aktivita respondentov** – veľmi výrazná je aktivita respondentov a ich participácia na spoločenskom živote obce. Všetci (okrem jedného) sa totižto vždy zúčastňujú volieb do samospráv a zaujímajú sa (či už o každé alebo aspoň príležitostne) o rokovanie obecného zastupiteľstva. Až 3/4 z nich taktiež sleduje informácie o rozpočte obce a rovnaký podiel navštevuje starostu so svojimi návrhmi a požiadavkami. Navyše, takmer všetci respondenti (okrem piatich) sa zúčastňujú kultúrnych podujatí a rovnako takmer všetci (okrem deviatich) sa zapája do života cirkvi. Športových podujatí, konaných v obci, sa zúčastňujú 3/4 respondentov.

Návrhy respondentov

- **Oblasť, ktorá by sa mala riešiť prioritne** – obyvatelia sa mohli vyjadriť, čo by chceli v najbližšom období v obci riešiť prioritne. Vybrať si mohli z 18 navrhnutých oblastí, pričom podľa svojho uváženia mohli doplniť aj ďalšiu oblasť, na ktorú by sa mala obec podľa nich zamerať. Výrazne najvyššiu podporu získala výstavba chodníkov a rekonštrukcia ciest, za ktorú hlasovalo až 71 z 91 respondentov. Druhú najvyššiu podporu získala výstavba kanalizácie so 46 hlasmi. Významnú podporu získala aj ochrana životného prostredia, zlepšenie možností nákupu a zvýšenie bezpečnosti premávky v obci.

Graf 12: Prioritné oblasti rozvoja podľa odpovedí respondentov

Zdroj: vlastné spracovanie

- Využitie priestoru, pozemku v obci** – až štvrtina respondentov vedela v obci identifikovať priestor alebo pozemok, ktorý je podľa nich nevyužitý, príp. využitý zle. Ide o nasledovné priestory:
 - „pod kultúrnym domom, pri škôlke“ – respondenti pre tento priestor navrhujú: postaviť bytový dom; pripraviť stavebné pozemky pre výstavbu RD; vybudovať športové ihriská a ihrisko pre deti do 3 rokov; vybudovať park; postaviť amfiteáter; v zime vybudovať prírodné klzisko; vybudovať sociálne zariadenia;
 - „okružla“ – vybudovať turistické centrum, chránenú dielňu alebo múzeum s možnosťou nákupu (sošky od p. Semančíka, výšivky od miestnych a pod.);
 - pri kostole – smerom k starej fare vybudovať parkovisko (príp. starú faru zbúrať);
 - garáže – zbúrať a postaviť bytový dom;
 - „rotunda“ smerom na Zálesie – opraviť;
 - stará fara – prebudovať pre potreby osamelých, chorých a ZŤP, zabezpečiť starostlivosť prostredníctvom rehoľných sestier alebo kresťanských komunit;
 - dvor bývalého JRD – vysporiadať pozemky pre výstavbu priemyselného parku;
 - priestor v školskej dielni – mohol by slúžiť ako umelecká škola a MŠ by tým mala viac miesta.
- Čo by sa malo v obci zlepšiť, príp. čo v nej chýba** – na túto otvorenú otázku mohli respondenti odpovedať ľubovoľne. V odpovediach jednoznačne dominovali tri témy (podľa poradia): rekonštrukcia ciest, výstavba chodníkov a výstavba kanalizácie. Viacero respondentov výslovne uviedlo aj požiadavky na starostlivosť o seniorov (napr. klub dôchodcov; možnosť stravovať sa v jedálni MŠ; opatrovateľská služba...), rekonštrukciu fasády OcÚ, zlepšenie možností nákupu (sortiment aj množstvo potravín), zvýšenie

bezpečnosti obyvateľov (dodržiavanie rýchlosti, vyznačenie prechodov pre chodcov pri kostole, cintorínoch a autobusových zastávkach) a spevnenie brehov proti záplavám. Ostatné návrhy zneli: opraviť starú faru; bankomat; autobus zladiť s vlakmi; kontajner na papier; opraviť vodovod – slabý tlak; vybudovať park; postaviť detské ihriská; vybudovať krytú zastávku pri OcÚ v smere na PP; opraviť rotundu; postaviť pre turistov informačné tabule; pri kaplnke sv. Michala osadiť lavičky a zasadiť zeleň; vybudovať lyžiarsky vleč a kúpalisko; opraviť fasádu kostola a postaviť krížovú cestu; postaviť bytovky; rozšíriť športové podujatia; vybudovať stravovacie a ubytovacie zariadenia pre turistov; vybudovať kamerový systém; rozšíriť ponuku (napr. krúžky) pre deti a mládež; vybudovať parkovisko pri hornom cintoríne; vypracovať koncepciu rozvoja cestovného ruchu; rozšíriť kapacitu v materskej škole.

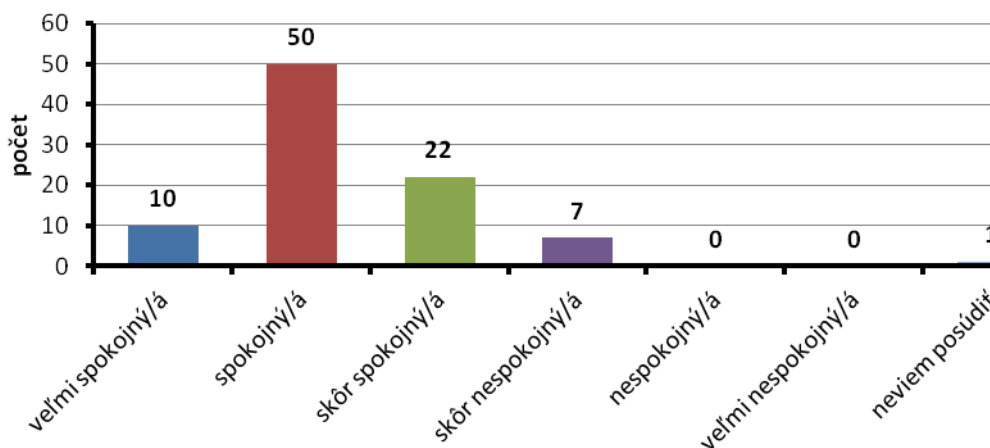
Respondenti z ulice Potok v najväčšej miere požadovali vybudovanie športového ihriska (aj detského), rekonštrukciu budovy kultúrneho domu na ul. Potok a zlepšenie možností nákupu. V tejto časti obce im chýbajú taktiež chodníky, zabezpečené brehy tokov proti povodňam a lepšie opatrenia na kontrolu dodržiavania rýchlosti áut prechádzajúcich touto ulicou.

- **Čo by nemalo v obci v roku 2020 v žiadnom prípade chýbať** – na túto otázku boli jednoznačné odpovede: chýbať by v žiadnom prípade nemali opravené cesty, vybudované chodníky a kanalizácia. V tejto otázke sa taktiež objavili zlepšené možnosti nákupu, vybudované cyklochodníky, byty pre mladých, zlepšená zdravotná starostlivosť a oprava kostola.

Celková spokojnosť s obcou ako miestom života

- Až 91 % respondentov vyjadrilo celkovú spokojnosť s obcou ako miestom života (odpovede na škále skôr spokojný/spokojný/veľmi spokojný). Celkovú nespokojnosť vyjadrili len siedmi respondenti a jeden túto skutočnosť nevedel posúdiť. V podobnom priaznivom duchu sa niesli aj odpovede na poslednú otázku – až 69 respondentov plánuje v obci žiť aj naďalej, 20 sa nevedelo vyjadriť. Žiaden respondent sa z obce neplánuje odsťahovať.

Graf 13: Celková spokojnosť respondentov s obcou ako miestom života

Zdroj: vlastné spracovanie

Ex-post hodnotenie PHSR 2007-2013

Predchádzajúci Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mala obec Matiašovce spracovaný na roky 2007 – 2013. Tento PHSR 2007 – 2013 bol rozdelený na analytickú a strategickú časť. V strategickú časť si obec definovala Strategický cieľ – Technická infraštruktúra. V rámci tohto jediného strategického cieľa bolo definovaných 13 opatrení (pričom 12 z nich bolo de facto formulovaných ako investičné projekty). Realizácia týchto Opatrení (projektov) bola naplánovaná do roku 2014. Z 13 opatrení obec úplne splnila jedno a vôbec nespĺnila štyri opatrenia. Ostatných 8 opatrení bolo splnených čiastočne (tzn. že realizovaná bola len časť z plánovaných aktivít). Z uvedených ôsmich čiastočne realizovaných projektov sú niektoré vo fáze tesne pred dokončením, keď chýba na ich úplné dokončenie už len minimálna časť (napr. rekonštrukcia miestnych sietí elektrického vedenia, verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu), iné sú naopak v stave, keď realizovaná bola len malá časť z nich (napr. rekonštrukcia miestnych komunikácií).

Tabuľka 26: Úspešnosť plnenia rozvojových aktivít zadefinovaných v predchádzajúcom PHSR

Opatrenie	Hodnotenie	Opatrenie	Hodnotenie
1.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV	nesplnené	1.8 Vybudovanie inžinierskych sietí na Novej ulici	nesplnené
1.2 Dobudovanie vodovodného systému	nesplnené	1.9 Rekonštrukcia miestnych sietí elektrického vedenia, verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu	čiastočne splnené
1.3 Rekonštrukcia vodovodného systému v miestnej časti Potok	nesplnené	1.10 Športový areál (rekonštrukcia futbalového ihriska a vybudovanie detských ihrísk v areáli MŠ a ZŠ)	čiastočne splnené
1.4 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	čiastočne splnené	1.11 Rekonštrukcia materskej školy	čiastočne splnené
1.5 Úprava brehov Rieky	čiastočne splnené	1.12 Rekonštrukcia obecnej budovy a kultúrnych domov	čiastočne splnené
1.6 Rekonštrukcia verejných plôch	čiastočne splnené	1.13 Dobudovanie cintorína	čiastočne splnené
1.7 Vybudovanie skracovacích chodníkov	splnené		

Zdroj: Obecný úrad

V rokoch 2007 až 2014 obec Matiašovce realizovala celkovo 17 projektov, pričom všetky tieto projekty boli investičné a zároveň všetky boli realizované v súlade s predchádzajúcim Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2007 – 2013. Celkovo bolo týmito 17 projektmi preinvestovaných viac ako 818 000 eur. Z tejto sumy pochádzalo z rozpočtu obce 95 000 eur, zo štátneho rozpočtu 67 000 eur, z rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja takmer 331 000 eur a z európskych štrukturálnych a investičných fondov 158 000 eur. Ďalších 167 000 eur bolo investovaných z iných zdrojov financovania (Nadácia SPP, štátny vodohospodársky podnik, Východoslovenská distribučná, a.s.). Najvyššie investičné náklady zo 17 realizovaných projektov si vyžiadala rekonštrukcia mosta do Zálesia (330 000 eur; v rámci nej sa zrekonštruoval most a položil sa nový asfaltovaný koberec v dĺžke 900 m), rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia (186 360 eur) a rekonštrukcia NN siete na ulici Potok (96 000 eur). Na základe uvedených skutočností aj vyššie uvedeného hodnotenia úspešnosti plnenia rozvojových aktivít možno konštatovať, že plnenie predchádzajúceho PHSR obce Matiašovce bolo úspešné.

Formulár 6 (Ú6): Ex - post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR																		
v tis. EUR																		
č.	Názov investície - projektu	Číslo a názov aktivity v PHSR 2007-2013	Klasifikácia investície (stavby) - triedy	Rok začatia	Ukazovateľ	Cena podľa vykonávacieho projektu		Objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov							
				Rok dokončenia	Merná jednotka	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov	Z toho verejná investícia	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Zateplenie materskej školy - I. etapa + výmena okien a dverí	1.11: Rekonštrukcia materskej školy	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	2007	zrekonš. objekty	26,89	26,89											
								2007	21,90	21,90			21,90					
				2008	počet			2008	4,99	4,99			4,99					
2	Výstavba multifunkčného ihriska	1.10: Športový areál	2411 - Športové ihriská	2009	vybud. ihriská	64,76	64,76											
								2009	64,76	64,76			24,93					39,83
				2009	počet													
3	Výstavba detského ihriska	1.10: Športový areál	2411 - Športové ihriská	2010	vybud. det. ihr.	15,00	15,00											
								2010	15,00	15,00								15,00
				2010	počet													
4	Výstavba chodníkov pre peších	1.7: Vybudovanie skracovacích chodníkov	2112 - Miestne komunikácie	2010	dĺžka vybud. chodníkov	3,00	3,00	2010	1,00	1,00			1,00					
								2012	1,30	1,30			1,30					
				2013	m			203	0,70	0,70			0,70					
5	Zateplenie materskej školy - II. etapa	1.11: Rekonštrukcia materskej školy	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	2011	zrekonš. objekty	1,20	1,20											
								2011	1,20	1,20			1,20					
				2011	počet													

6	Rekonštrukcia mosta do Zálesia	1.4: Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2112 - Miestne komunikácie	2011	zrekonš. most	330,00	330,00	2011	330,00	330,00		330,00						
				2011	počet													
7	II. realizačný projekt	1.5: Úprava brehov Rieky	2152 - Priehrady	2011	dĺžka regul. toku	50,00	50,00	2011	25,00	25,00	24,00		1,00					
				2012	m			2012	25,00	25,00	24,00		1,00					
8	Spevnenie brehov Rieky a jej prítokov - I. etapa	1.5: Úprava brehov Rieky	2152 - Priehrady	2012	dĺžka regul. toku	3,00	3,00	2012	3,00	3,00			3,00					
				2012	m													
9	Rekonštrukcia a elektrického vedenia a nátery interiéru materskej školy	1.11: Rekonštrukcia materskej školy	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	2012	zrekonš. interiéru	3,50	3,50	2012	3,50	3,50			3,50					
				2012	počet													
10	Spevnenie brehov Rieky a jej prítokov - II. etapa	1.5: Úprava brehov Rieky	2152 - Priehrady	2013	dĺžka regul. toku	16,00	16,00	2013	16,00	16,00								16,00
				2013	m													
11	Rekonštrukcia a oplotenia cintorínov - Horný cintorín a cintorín Potok	1.13: Dobudovanie cintorína	1272 - Budovy a miesta na vykonávanie náboženských aktivít	2013	dĺžka zrekonš. oplotenia	1,50	1,50	2013	1,50	1,50			1,50					
				2013	m													
12	Výstavba chodníkov na cintorínoch	1.13: Dobudovanie cintorína	1272 - Budovy a miesta na vykonávanie náboženských aktivít	2013	dĺžka vybud. chodníkov	1,00	1,00	2013	1,00	1,00			1,00					
				2013	m													
13	Rekonštrukcia NN siete - Potok	1.9: Rekonštrukcia	2224 - Miestne elektrické a	2014	dĺžka zrekon. vedenia	96,00	96,00	2014	96,00	96,00								96,00

		miestnych sietí elektr. vedenia..	telekomunika čné rozvody a vedenia	2014	m													0
1 4	Rekonštrukci a a modernizáci a verejného osvetlenia	1.9: Rekonštru kcia miestnych sietí elektr. vedenia..	2224 - Miestne elektrické a telekomunika čné rozvody a vedenia	2014	dĺžka zrekon. vedenia	186,3 6	186,3 6	2014	186,3 6	186,36	18,64		9,32			158,4 1		
				2014	m													
1 5	Rekonštrukci a a modernizáci a obecného rozhlasu	1.9: Rekonštru kcia miestnych sietí elektr. vedenia..	2224 - Miestne elektrické a telekomunika čné rozvody a vedenia	2014	nové vysielaci e body	12,74	12,74	2014	12,74	12,74			12,74					
				2014	počet													
1 6	Výstavba detského ihriska a športoviska na ul. Potok	1.10: Športový areál	2411 - Športové ihriská	2014	vybud. ihriská	1,70	1,70	2014	1,70	1,70		1,00	0,70					
				2014	počet													
1 7	Vybudovanie plynového kúrenia v sále KD na ul. Hlavná	1.12: Rekonštru kcia obecnej budovy a kultúrny ch domov	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	2014	plynofik ované budovy	5,66	5,66	2014	5,66	5,66			5,66					
				2014	počet													

Zdroj: MDVRR 2015, obecný úrad

Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií

Cieľom Ex – ante hodnotenia stavu projektovej pripravenosti investícií je analyzovať súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možnosti ich financovania z rôznych zdrojov. V nasledujúcom formulári sú uvedené len tie investičné zámery, na ktoré má v súčasnosti obec už spracovanú príslušnú dokumentáciu. Ostatné investičné aj neinvestičné zámery obce na nasledujúce obdobie sú uvedené v ďalšej časti dokumentu (pozri najmä formuláre P1, P2, P3 a F2). Obec Matiašovce má v čase vypracovania tohto PHSR pripravenú jednu projektovú dokumentáciu – na rekonštrukciu objektu obecného úradu. Táto rekonštrukcia sa plánuje realizovať v rokoch 2015 až 2017, pričom jej predpokladané investičné náklady podľa projektového zámeru predstavujú čiastku 110 890 eur. Z tejto sumy by 80 000 eur malo byť prefinancovaných z európskych štrukturálnych a investičných fondov, ostávajúca časť nákladov by mala ísť z rozpočtu obce Matiašovce

Formulár 7 (A7): Ex - ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií

Ex-ante hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania nového PHSR (pipe_line)																			
v tis. EUR																			
por. č.	Politika - oblasť	Názov investície	Klasifikácia stavby - triedy	Rok začatia-plán	Technická príprava mesiac /rok	Cena podľa stavebného zámeru		Navrhovaný objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov								
				Rok dokončenia-plán	ÚR:	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov celkom	Z toho verejn é investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje	Iné zdroje
					SP:														
					PD:														
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Hospodárska oblasť	Rekonštrukcia objektu obecného úradu	1220 – Budovy pre administratívu	2015	-	110,89	110,89	2015	20,89	20,89			20,89						
					10/12			2016	45,00	45,00			5,00			40,00			
				2017	04/10			2017	45,00	45,00			5,00			40,00			
2																			

3	Sociálna oblasť																		
4	Sociálna oblasť																		
5	Environmentálna oblasť																		
6	Environmentálna oblasť																		

Zdroj: MDVRR 2015, obecný úrad

A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie v kontexte tohto Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja predstavuje pre obec tie oblasti, ktoré síce ovplyvňujú jej rozvoj (v rôznej miere, či už významne alebo len okrajovo), avšak obec ich zároveň nedokáže svojou činnosťou nijako ovplyvniť. V makroregionálnej mierke je dôležitým činiteľom rozvoja obce európsky rozvojový koncept „Red octopus“, ktorý stanovuje hlavné rozvojové centrá Európy. Ide o tzv. „červenú chobotnicu“ (pomenovanie podľa tvaru tejto rozvojovej siete), ktorá spája najrozvinutejšie európske sídelné a aglomeračné centrá a centrá, ktoré majú najväčší potenciál ďalšieho rozvoja. Jedno z ramien „červenej chobotnice“ prechádza aj Slovenskom, avšak len jeho juhozápadnou časťou. Matiašovce sú teda od tohto ramena značne vzdialené.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) vyhodnotila jednotlivé sídelné centrá Slovenska ako terciárne centrá, t.j. centrá na základe ich terciárnej obslužnosti (úrovne vybavenosti vybranou vyššou občianskou vybavenosťou). Takýmto spôsobom bolo na národnej úrovni vytvorených päť skupín obcí (okrem Bratislavy a Košíc, ktoré stoja samostatne a nepatria do žiadnej skupiny), ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastné mesto, tak pre jeho zázemie (prvé tri skupiny sa pritom členia na dve podskupiny). Najbližšie centrá osídlenia pre Matiašovce predstavujú mestá Spišská Stará Ves (5. skupina centier osídlenia), Spišská Belá (4. skupina), Kežmarok (2b. skupina) a Poprad (1b. skupina).

Okrem centier osídlenia KURS 2001 na Slovensku stanovila jadrové ťažiská osídlenia, ktoré sú navzájom pospájané rozvojovými osami I. stupňa. Ostatné sídelné centrá sú pospájané osami II. a III. stupňa. Tieto rozvojové a urbanizačné osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych potrieb.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 stanovuje tri stupne rozvojových osí, ktoré vychádzajú z nasledovných kritérií:

- rozvojová os prvého stupňa – prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železniciu rýchlostného typu,
- rozvojová os druhého stupňa – prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železniciu nadregionálneho významu alebo jednu rýchlostnú cestu,
- rozvojová os tretieho stupňa – prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Z pohľadu rozvoja územia najdôležitejšia, teda rozvojová os I. stupňa, prepája Bratislavu a Košice (o. i.) severoslovenským dopravným koridorom, čiže najbližšie k Matiašovciam sa táto os nachádza v oblasti Popradu a Levoče. Z Popradu do Spišskej Belej smeruje rozvojová os II. stupňa, zo Spišskej Belej do Starej Ľubovne je vedená os III. stupňa. Do Záhorskej Slatiny smeruje rozvojová os III. stupňa, a to smerom od Starej Ľubovne do Spišskej Starej Vsi. Matiašovce teda neležia na žiadnej rozvojovej osi, stanovenej Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001 a preto len ťažko možno v budúcnosti očakávať rozvojové impulzy zo strany štátu voči tejto obci. Zároveň sú však zahrnuté do najvýznamnejšej oblasti cestovného ruchu na Slovensku s významným zastúpením medzinárodného turizmu, čo vytvára pre obyvateľov a podnikateľské subjekty potenciál pre rozvoj a z neho plynúce príjmy z cestovného ruchu.

Veľmi dôležitým aspektom v analýze vonkajšieho prostredia je aj stratégia štrukturálnej politiky Európskej únie a jej priemet do slovenských pomerov. Počas programovacieho obdobia EÚ 2000-2006 (čo pre Slovensko znamenalo roky 2004-2006) používala Európska únia stratégiu regionálnej

politiky založenú na rovnomernom prístupe samospráv k štrukturálnym fondom (tzv. „pokropením regiónov investíciami“, kde každá samospráva mala rovnaký prístup k týmto fondom). Od programovacieho obdobia 2007 - 2013 sa však už stratégia regionálnej politiky EÚ zmenila, keďže táto sa už nezamerala na znižovanie regionálnych disparít formou podpory zaostalých regiónov, ale na základe skúseností z regionálneho rozvoja zo západoeurópskych krajín, rozhodla sa posilňovať predovšetkým vytýčené póly rastu, ktoré sú najviac konkurencieschopné a majú najväčší potenciál rozvoja (týmto opatrením sa taktiež sledovalo posilnenie vonkajšej konkurencieschopnosti EÚ ako celku voči ostatným aktérom vo svetovom hospodárstve). Jednotlivými krajinami vytýčené póly rastu mali byť nositeľmi rozvoja v jednotlivých regiónoch a postupom času by sa rozvoj z týchto pólov rastu mal šíriť do ich bezprostredného okolia (teda do zaostalejších oblastí v ich okolí). Na Slovensku tak boli od programovacieho obdobia 2007-2013 na základe Konceptie územného rozvoja Slovenska stanovené inovačné a kohézne póly rastu (niektoré mestá a obce v ich bezprostrednom zázemí), pričom najväčšia časť podpory zo štrukturálnych fondov smeruje práve do nich.

Výrazným vonkajším rozvojovým impulzom pre oblasť Zamaguria by mohla byť zvýšená podpora zo strany vlády formou investičných stimulov pre tie priame zahraničné investície, ktoré sa realizujú čo najbližšie k tomuto regiónu (keď už nie priamo v ňom). Skúsenosti však ukazujú, že od roku 2002, kedy sa začalo s poskytovaním investičnej pomoci, jednotlivé slovenské vlády touto formou podporovali smerovanie priamych zahraničných investícií primárne do najrozvinutejších regiónov Slovenska (najmä do trojuholníka Bratislava – Trnava – Nitra, do Košíc a oblasti stredného Považia po Žilinu). Do oblasti podtatranského regiónu a do Kežmarku (okresu patriaceho z hľadiska výšky miery nezamestnanosti medzi najproblémovejšie okresy Slovenska) smerovala len úplne minimálna časť investičnej pomoci vlády. Z prostredia investičnej pomoci teda len ťažko očakávať priaznivé rozvojové impulzy pre región v blízkej budúcnosti.

Spomínaná politika územnej podpory vo forme investičnej pomoci a množstvo ďalších faktorov (napr. faktor sídelnej hierarchie, faktor makropolitologickej atraktivity, faktor veľkej dopravnej infraštruktúry, faktor historickej marginality, faktor depresnosti priľahlých prihraničných regiónov a pod.; Korec 2005) prispeli (a naďalej prispievajú) k veľmi nerovnovážnemu regionálnemu vývoju v rámci Slovenska, keď sa medzi jednotlivými jeho regiónmi vytvorili pomerne výrazné regionálne disparity. Vytvorila sa tak významná priestorová polarizácia spoločnosti s existenciou centier na strane jednej a periférií (vnútorných aj prihraničných periférnych regiónov) na strane druhej. Matiašovce ležia v regióne Zamaguria, ktorý je na základe skupiny ukazovateľov z hľadiska ľudských zdrojov, ekonomického potenciálu, osobnej vybavenosti a dostupnosti centier kategorizovaný medzi regióny s kumulovanou periférnosťou, tzn. že je periférnym regiónom vo všetkých štyroch skupinách ukazovateľov (Halás 2008). Uvedené skutočnosti upozorňujú jednak na súčasnú úroveň rozvoja, ako aj na veľmi obmedzené možnosti budúceho rozvoja obce Matiašovce.

Štrukturálne fondy v programovom období 2014-2020

Jednou z možných ciest získavania finančných prostriedkov na realizáciu investičných akcií (okrem ďalších možných zdrojov, uvedených v časti „Indikatívny finančný plán“) sú Európske štrukturálne a investičné fondy. Napriek tomu, že tieto európske štrukturálne a investičné fondy sú z aspektu regionálneho rozvoja definované ako „doplňkové“ zdroje financovania, v súčasnom modeli regionálnej politiky a nastavenia financovania samospráv sú práve tieto prostriedky z EŠIF hlavným zdrojom financií, bez ktorého by len ťažko boli samosprávy schopné financovať svoje rozvojové investičné projekty. V programovom období EÚ 2014 – 2020 bude Slovensko čerpať európske štrukturálne a investičné fondy v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a v rámci Cieľa Európska územná spolupráca. V rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti sa budú čerpať financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

- Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP),
- OP Ľudské zdroje (OP ĽZ),
- OP Integrovaná infraštruktúra (OP II),

- OP Výskum a inovácie (OP Val),
- OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP),
- OP Efektívna verejná správa (OP EVS),
- Technická pomoc,
- Program rozvoja vidieka,
- Rybné hospodárstvo.

V rámci Cieľa Európska územná spolupráca bude Slovensko čerpať financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

Programy cezhraničnej spolupráce

- SK – CZ 2014 – 2020,
- SK – AT 2014 – 2020,
- PL – SK 2014 – 2020,
- SK – HU 2014 – 2020,
- ENI HU – SK – RO – UA 2014 – 2020.

Programy nadnárodnej spolupráce

- Stredná Európa,
- ETC Dunaj.

Programy medziregionálnej spolupráce

- INTERREG,
- ESPON,
- INTERACT,
- URBACT.

Pre obec Matiašovce sú najvýznamnejším a najpravdepodobnejším zdrojom financovania rozvojových projektov v rámci EŠIF prostriedky z Programu cezhraničnej spolupráce PL – SK 2014 – 2020 a z Programu rozvoja vidieka 2014 – 2020. Možným zdrojom financovania by mohli byť aj financie poskytované v rámci výziev vyhlasovaných prostredníctvom Miestnej akčnej skupiny Tatry – Pieniny LAG (ktorej je obec členom) v rámci stratégie CLLD⁷, nevyhnutnou podmienkou však je, aby sa tejto Miestnej akčnej skupine podarilo získať Štatút MAS.

Program rozvoja vidieka 2014 – 2020 bude financovať rozvojové projekty obcí v rámci Opatrenia č. 7 – **Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach**. Oprávnenými žiadateľmi o podporu budú v rámci tohto Opatrenia najmä **obce do 1 000 obyvateľov** vrátane, pričom celková finančná alokácia na realizáciu Opatrenia č. 7 je 119 500 000,00 eur.

V rámci spomínaného Opatrenia č. 7 Programu rozvoja vidieka budú mať obce do 1 000 obyvateľov možnosť uchádzať sa o finančné prostriedky cez štyri Podopatrenia:

Podopatrenie 7.2. – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie

Popis operácie:

- výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu alebo čistiarne odpadových vôd;
- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní. V prípade investícií do miestnych komunikácií, tie budú umožnené len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi

⁷ Pričom Miestna akčná skupina získa financie na vyhlasovanie výziev z PRV a z IROP

- oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.);
- zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.

Podopatrenie 7.3 – Podpora na širokopásmovú infraštruktúru vrátane jej budovania, zlepšovania a rozširovania, pasívnu širokopásmovú infraštruktúru a poskytovanie širokopásmového prístupu a elektronickej verejnej správy

Popis operácie:

- vytvorenie prístupu k širokopásmovému internetu prostredníctvom budovania prístupových sietí s rýchlosťou min. 30 Mbit/s, vrátane zariadenia verejne prístupného miesta;
- oprávnené budú projekty zavádzania tzv. “poslednej míle”. Riešenie prístupových sietí bude nadväzovať na ukončenie prvej fázy výstavby regionálnych sietí, financovanej z OP II, resp. tam, kde už sú regionálne siete dostupné a je preukázané zlyhanie trhu;
- oprávnené sú činnosti, ktoré sa týkajú investícií do infraštruktúry širokopásmového internetu, napr.:
 - ✓ vytvorenie a zabezpečenie prístupu k širokopásmovej infraštruktúre vrátane zariadení na prenos a zber signálu (backhaul) a pozemných zariadení (napr. pevné, pozemné, bezdrôtové alebo satelitné technológie alebo kombinácie týchto technológií);
 - ✓ budovanie pasívnej širokopásmovej infraštruktúry (napr. inžinierske siete, ako je kladenie káblových rozvodov a zapájanie iných sieťových prvkov, ako sú napr. neaktivované optické vlákna atď.) v súčinnosti s ostatnými infraštruktúrami (energetické, dopravné, vodné, kanalizačné siete atď.).

Podopatrenie 7.4 – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry

Popis operácie:

- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry –napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrov, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov;
- zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia;
- investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu;
- investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov);
- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod.;
- investície do využívania obnoviteľných zdrojov energie vrátane investícií spojených s úsporou energie – len ako súčasť investícií do miestnych služieb.

Podopatrenie 7.5 – Podpora investícií pre verejné využívanie rekreačnej infraštruktúry, informačnej a drobnej infraštruktúry cestovného ruchu

Popis operácie:

- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry – miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.;

- investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSKY a pod.;
- budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.

STEEP analýza

Pri stretávaní sa s rôznymi problémami a výzvami je potrebné si uvedomiť, že ich riešenie môže byť v budúcnosti ovplyvnené rôznymi vonkajšími faktormi, ktoré obec nedokáže ovplyvniť. Úlohou STEEP analýzy (analýzy externého prostredia) je napomáhať tvorcom rozhodnutí predvídať budúci možný vývoj a na tieto zmeny sa pripraviť.

Formulár 8 (A8): STEEP analýza

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Starnutie obyvateľstva, emigrácia mladých ľudí do miest	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti (napr. cestovný ruch)	Vplyv rôznych subjektov na ŽP	Politika vlády v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti	Zmena postojov k lokálnemu rozvoju
Zmeny postojov a správania – aktívny tretí sektor	Dostupná technológia a využívaná technológia	Klesajúce trhy v niektorých poskytovaných službách	Možnosti obnovy a tvorby ŽP	Štrukturálna politika Európskej únie	Zmena životného štýlu
Zmeny správania obyvateľov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Dostupnosť finančných zdrojov	Politika ŽP	Legislatívne zmeny	Tímová spolupráca
Móda	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Daňová politika	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobné hodnoty

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

Zhodnotenie súčasného stavu územia je spracované formou SWOT analýzy. Tá bola vypracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce a výsledkov dotazníkového prieskumu, vykonaného medzi obyvateľmi obce.

SWOT analýza

Formulár 9 (A10): SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
dostatok ornej pôdy pre rastlinnú a trvalých trávnych porastov pre živočíšnu výrobu skúsenosti obyvateľstva s poľnohospodárskou výrobou častočné samozásobenie obyvateľstva poľnohospodárskymi produktmi blízkosť chránených území, atraktívne a zachované prírodné prostredie množstvo prírodných a kultúrno-historických pamiatok v blízkom okolí výhodná geografická poloha pre rozvoj cestovného ruchu a cezhraničnej spolupráce zabehnutý a funkčný systém zberu a triedenia odpadu dobrá starostlivosť o verejné priestranstvá a miestne cintoríny dobrá úroveň školstva v obci široká ponuka kultúrnych aktivít a aktívne zapájanie obyvateľov do spoločenského života obce	stagnácia počtu obyvateľov emigrácia mladých obyvateľov nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva zlá poloha vo vzťahu k ekonomickým a administratívnym centrá slabé komunikačné spojenie s okolím (pomalé a drahé autobusové spojenie) nízka atraktivita pre prilákanie investorov do priemyselnej výroby nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov nedostatok pracovných príležitostí pomerne vysoká miera nezamestnanosti vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov časová a finančná náročnosť dochádzky do zamestnania slabé realizačné predpoklady CR v obci zlý stav ciest nevybudované chodníky nevybudovaná kanalizácia a ČOV slabá dostupnosť bývania slabá ponuka obchodov a služieb v obci absencia zdravotníckych zariadení v obci, slabá dostupnosť a kvalita poskytovaných zdravotníckych služieb v blízkom okolí existencia troch lokalít ležiacich v povodňovej zóne
Príležitosti	Ohrozenia
podpora miestnych ekonomických subjektov využitie európskych štrukturálnych a investičných fondov vrátane cezhraničnej spolupráce získanie financií a realizácia projektov v prípade získania štatútu MAS občianskym združením Tatry-Pieniny LAG rozvoj turistiky a rekreácie v súvislosti s blízkosťou chránených území a kultúrno-historických pamiatok podpora budovania cyklistickej infraštruktúry orientácia na regionálny marketing a vytvorenie regionálnych produktov v spolupráci s partnermi a aktérmi regionálneho rozvoja aktivácia využívania okolitého prírodného	odliv mladých obyvateľov za prácou a bývaním starnutie obyvateľstva zvyšovanie počtu nezamestnaných obyvateľov pomalé tempo prispôbovania sa strednej a staršej generácie novým technológiám nízka hladina miezd v regióne, podporujúca emigráciu obyvateľstva neustále zvyšovanie daňového zaťaženia podnikajúcich osôb zo strany vlády nedostatok investorov, podnikateľských činností konkurencia poľských priemyselných a poľnohospodárskych výrobkov znižovanie imidžu Zamaguria ako destinácie CR z dôvodu nevhodného správania niektorých

prostredia pre rozvoj agroturistiky • podpora budovania individuálnej bytovej výstavby • vhodné využitie voľného priestoru pri materskej škole • vybudovanie kanalizačnej siete a ČOV • rekonštrukcia ciest a vybudovanie chodníkov • realizácia protipovodňových opatrení • zlepšenie environmentálneho povedomia obyvateľov • podpora detí zo sociálne slabých rodín • možnosti podpory nezamestnaných občanov v rámci AOTP (menšie obecné služby, regionálna zamestnanosť...) • vytváranie a skvalitňovanie podmienok pre podporu zdravia detí ponukou a realizáciou športových a duševných záujmových aktivít • organizácia školení pre starších obyvateľov v záujme zlepšovania digitálnej gramotnosti	podnikateľov a aktérov CR • konkurencia okolitých destinácií CR z hľadiska prilákania turistov (Tatry, Stredný Spiš, Stará Ľubovňa, Zakopane, Szczawnica...) • neuspokojivá úroveň poskytovaných služieb CR v Zamagurí • nedostatočné využitie možných zdrojov z EÚ • vysoká administratívna náročnosť pre získanie financií z EŠIF • komplikované vlastnícke vzťahy k pôde • radikalizácia klimatických zmien (prívalové dažde, suchá, extrémne teploty...) • neustále zvyšovanie administratívnej záťaže výkonu miestnej samosprávy bez kompenzácie z hľadiska paralelného zvyšovania zdrojov (finančných, personálnych)

Zdroj: vlastné spracovanie

Kľúčové faktory a disparity územia

Vyhodnotením silných stránok a príležitostí zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce. Podobne, na základe vyhodnotenia slabých stránok a ohrození boli identifikované hlavné disparity obce.

Hlavné faktory rozvoja:

- využitie výhodnej geografickej polohy obce z hľadiska potenciálu pre rozvoj CR na báze atraktívneho prírodného prostredia a množstva kultúrno-historických pamiatok
- participácia obce na marketingových aktivitách aktérov CR, podpora spolupráce s okolitými obcami
- podpora cezhraničných kontaktov a ochota participovať na cezhraničnej spolupráci
- podpora rozvoja individuálnej a hromadnej bytovej výstavby
- podpora rozvoja poľnohospodárstva a agroturistiky
- zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva
- využitie zdrojov z EŠIF na realizáciu investičných a neinvestičných projektov.

Hlavné disparity rozvoja:

- emigrácia obyvateľstva – z obce emigruje predovšetkým mladé obyvateľstvo, a to z dôvodu absencie ponuky pracovných miest, slabej ponuky služieb a možností seberealizácie
- nízky potenciál pre prilákanie investícií do priemyselnej výroby – z dôvodu nevýhodnej periférnej polohy vo vzťahu k ekonomickým centráram a nadradenej dopravnej infraštruktúre má obec veľmi nízky lokalizačný potenciál pre prilákanie investícií do priemyselnej výroby
- slabá ponuka pracovných príležitostí – stredne veľká obec, ležiaca za horskou bariérou vo vidieckom prostredí, nedokáže vygenerovať dostatočný počet pracovných príležitostí pre svoje obyvateľstvo
- nezamestnanosť obyvateľstva – obyvateľstvo, ktoré si nevie nájsť prácu a neemigruje, upadá kvôli absencii dostatočného príjmu na živobytie do sociálnych problémov
- nízka úroveň miezd – úroveň miezd v regióne spolu s časovou a finančnou náročnosťou dochádzky do zamestnania pôsobí ako demotivačný faktor a generuje podmienky pre emigráciu obyvateľstva

- slabá celoročná ponuka trávenia voľného času – cestovný ruch v regióne Zamaguria je (napriek pokrokom z minulých rokov v rámci poskytovania služieb pre zimnú turistiku) výrazne orientovaný na letnú sezónu
- slabo využívaný potenciál cestovného ruchu – rezervy existujú vo využívaní letného aj zimného cestovného ruchu, nízky počet prenocovaní turistov
- veľká rozdrobenosť pozemkov – limitujúci faktor rozvojových aktivít z dôvodu veľkej náročnosti z hľadiska vysporiadania vlastníckych vzťahov (napr. pre IBV, budovanie chodníkov, cyklotrás a pod.)
- zlý stav miestnych komunikácií – cestné komunikácie v obci (okrem hlavného ťahu – cesty II. triedy) sú vo veľmi zlom stave, chýbajú vybudované chodníky (tie sa nachádzajú len v centrálnej časti obce)
- slabo vybudovaná technická infraštruktúra – obec nemá vybudovanú kanalizáciu a ČOV.

B-Strategická časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Rozvoj rôznych regiónov, od lokálnej po makroregionálnu úroveň, je nutné chápať, realizovať, uvažovať a posudzovať v čo možno najširších súvislostiach a väzbách, nie izolovane. Z tohto dôvodu je preto pre stanovenie rozvojovej stratégie obce nevyhnutné rešpektovať aj prognostické varianty rozvoja územných celkov vyššej úrovne, či už z hľadiska strednodobého alebo dlhodobého horizontu. Východiská pre prognózy budúceho vývoja sú prezentované v rôznych strategických dokumentoch národnej úrovne. Stratégia Európa 2020 predstavuje víziu európskeho sociálneho trhového hospodárstva v 21. storočí, definuje ciele, ktoré sa majú do roku 2020 naplniť a pre tieto ciele stanovuje aj ukazovatele na ich hodnotenie. Základom tejto stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority:

1. **Inteligentný rast** – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
2. **Udržateľný rast** – podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje,
3. **Inkluzívny rast** – podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Stratégiu Európa 2020 aplikujú všetky členské štáty Európskej únie, teda aj Slovensko. Navyše, na podporu jej aplikácie a v záujme zlepšenia hospodárskej výkonnosti jednotlivých členských štátov vydáva Európska komisia pre tieto štáty rôzne odporúčania. Slovensko dostalo odporúčania na zlepšenie stavu v oblasti verejných financií, daní, trhu práce, vzdelávania a odbornej prípravy, sieťových odvetví, podnikateľského prostredia a efektívnosti verejnej správy. Stratégia Európa 2020 sa premieta aj do opatrení regionálnej politiky, podporujúcich rozvoj jednotlivých regiónov Slovenska.

Strategická časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Matiašovce na roky 2015 – 2020 nadväzuje na analytickú časť, ktorá predstavuje komplexnú analýzu územia. Táto časť PHSR obsahuje stratégiu rozvoja obce s ohľadom na jej vnútorné špecifiká a danosti. Jej súčasťou je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, ako aj formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

Strategická vízia a strategický cieľ obce

Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, o tom, ako by mala obec vyzeráť. Je teda nástrojom na motiváciu, opisom ideálneho stavu, ktorý by sme chceli v budúcnosti dosiahnuť. Stanovuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na strednodobý časový horizont. Analýzou súčasného stavu obce, analýzou doteraz realizovaných a plánovaných projektov, na základe analýzy hlavných faktorov rozvoja a na základe funkcií, ktoré plní samospráva obce bola sformulovaná nasledovná **strategická vízia** obce Matiašovce:

Obec Matiašovce je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby.

Na dosiahnutie uvedenej strategickej vízie bude potrebné naplniť strategický cieľ rozvoja obce Matiašovce na roky 2015 – 2020. **Strategickým cieľom** rozvoja obce je

„vytvoriť podmienky na zvyšovanie kvality života jej obyvateľov aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľaďovaní životného prostredia obce“.

Stratégia rozvoja

Cieľom strategickej časti programu je navrhnúť priority a opatrenia, ktoré budú viesť k naplneniu stanovenej vízie. Ide o návrh takých priorít a opatrení, ktorých riešenie je buď priamo v kompetencii obce alebo tiež takých, ktoré síce nie sú priamo v jej kompetencii, avšak obec ich dokáže svojou činnosťou a svojimi schopnosťami ovplyvniť žiaducim smerom.

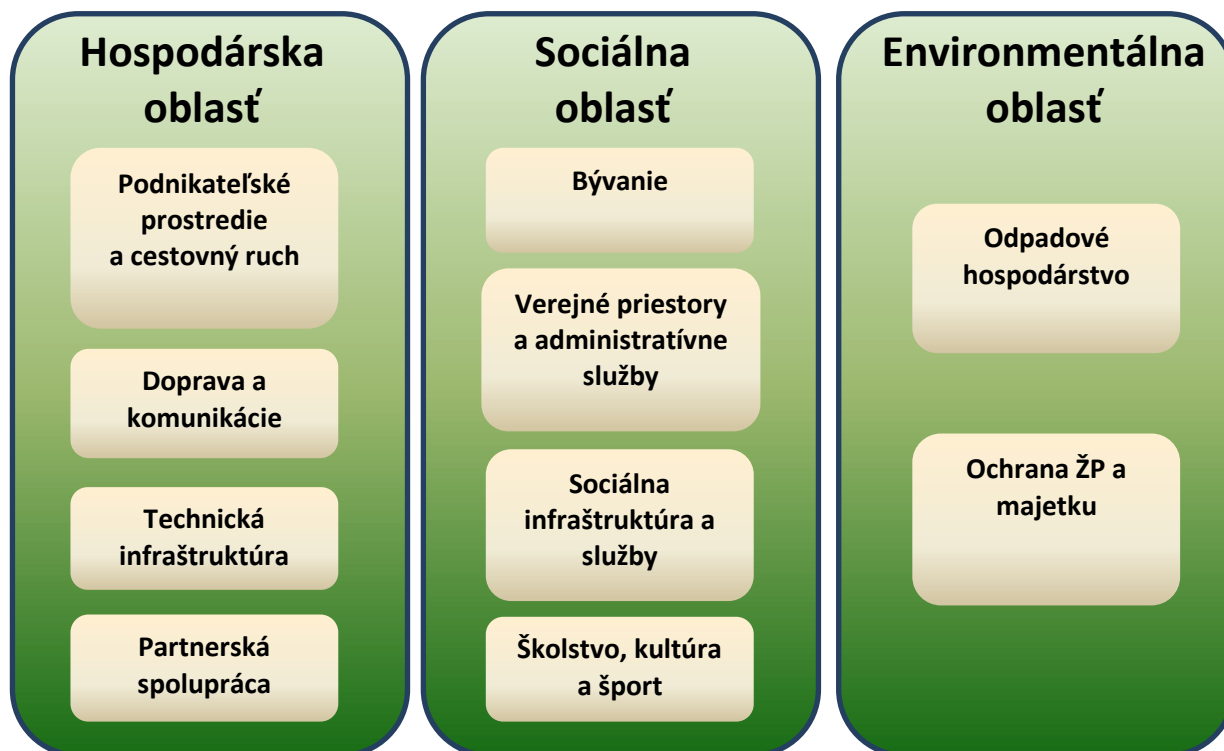
Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Stratégia rozvoja obce je spracovaná v súlade s aktualizovanou Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ktorá definuje hlavné faktory rozvoja slovenských regiónov, analyzuje regionálne disparity a prognózuje hospodársky vývoj v týchto regiónoch. Táto stratégia, spracovaná v súlade so stratégiou Európa 2020, definuje 5 prioritných oblastí na dosiahnutie cieľa – vytvoriť konkurencieschopnú, pracovné miesta vytvárajúcu a na poznatkoch založenú ekonomiku:

- PO 1 – Ľudské zdroje – zvýšenie kvality ľudského kapitálu,
- PO 2 – Ekonomická výkonnosť a konkurencieschopnosť hospodárstva,
- PO 3 – Štrukturálne zmeny,
- PO 4 – Poznatkovo orientovaná ekonomika,
- PO 5 – Ochrana a tvorba životného prostredia.

Týchto 5 prioritných oblastí Národnej stratégie regionálneho rozvoja je premietnutých do navrhovaných priorít v stratégii rozvoja obce, pričom sú prispôbené podmienkam obecnej samosprávy tak, že PO 2 až PO 4 z Národnej stratégie RR sú v PHSR zjednotené do Prioritnej oblasti Hospodárska politika, PO 1 predstavuje v PHSR Prioritnú oblasť Sociálna politika a PO 5 predstavuje oblasť Environmentálna politika.

Pre naplnenie definovanej vízie si teda obec Matiašovce stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:

- A.) **Hospodárska oblasť** – táto prioritná oblasť pozostáva zo štyroch priorít: podnikateľské prostredie a cestovný ruch (podpora malého a stredného podnikania, rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva, podpora samostatne hospodáriacich roľníkov, budovanie turistickej infraštruktúry, podpora miestnych podnikateľov v CR), doprava a komunikácie (rekonštrukcia miestnych komunikácií, výstavba parkovísk, chodníkov a cyklochodníkov a pod.), technická infraštruktúra (vodovod, kanalizácia, NN sieť, verejné osvetlenie, rozhlas a pod.) a partnerská spolupráca (spolupráca s okolitými obcami, s partnerskými obcami ako aj cezhraničná spolupráca).
- B.) **Sociálna oblasť** – prioritná oblasť pozostávajúca zo štyroch rozvojových priorít: bývanie (podpora individuálnej bytovej výstavby), verejné priestory a administratívne služby (rekonštrukcia a údržba verejných priestranstiev, zlepšovanie poskytovaných administratívnych služieb a pod.), sociálna infraštruktúra a služby (podpora budovania, príp. rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti, podpora sociálnych služieb v obci a pod.) a školstvo, kultúra a šport (výstavba/rekonštrukcia školských, kultúrnych a športových zariadení, podpora kultúrnych a športových podujatí a telies).
- C.) **Environmentálna oblasť** – tretia prioritná oblasť pozostáva z dvoch rozvojových priorít: odpadové hospodárstvo (skvalitňovanie triedeného zberu odpadov a boj proti čiernym skládkam) a ochrana životného prostredia a majetku (budovanie protipovodňových opatrení).

Prostredníctvom týchto troch prioritných oblastí a definovaných priorít, ktoré sú v programovej časti dokumentu rozpracované do jednotlivých opatrení, projektov a aktivít, bude obec naplňovať definovanú strategickú víziu rozvoja. Splnením jednotlivých cieľov a stanovených opatrení bude zabezpečovať zvyšovanie kvality života svojich obyvateľov.

Formulár 10 (S1): Hierarchia rozvojových cieľov

Vízia			
„Obec Matiašovce je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby“			
Strategický cieľ			
„vytvoriť podmienky na zvyšovanie kvality života jej obyvateľov aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zvelaďovaní životného prostredia obce“			
Prioritná oblasť	Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Globálny cieľ	Rozvíjať potenciál cestovného ruchu a vnútorný potenciál územia, založený na podpore miestneho hospodárstva a vybudovanej dopravnej a technickej infraštruktúry	Zvyšovať kvalitu ľudských zdrojov, podporovať skvalitňovanie občianskej vybavenosti a zabezpečovať pre obyvateľov dôstojné podmienky spoločenského vyžitia	Zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj jej návštevníkov kvalitné životné prostredie
Priority	podnikateľské prostredie a cestovný ruch doprava a komunikácie technická infraštruktúra partnerská spolupráca	bývanie verejné priestory a administratívne služby sociálna infraštruktúra a služby školstvo, kultúra a šport	odpadové hospodárstvo ochrana ŽP a majetku
Opatrenia	1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov 1.2 Skvalitňovanie turistickej infraštruktúry	2.1 Tvorba podmienok pre bývanie 2.2 Úprava verejných priestranstiev a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov	3.1 Podpora zhodnocovania odpadov 3.2 Boj proti čiernym skládkam 3.3 Prevencia pred živelnými

	1.3 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry 1.4 Zlepšenie technickej vybavenosti obce 1.5 Spolupráca s okolitými a partnerskými obcami vrátane cezhraničnej spolupráce	2.3 Zlepšovanie poskytovaných verejných služieb a podpora rozvoja informačnej spoločnosti 2.4 Zlepšenie kvality sociálnej infraštruktúry a verejných budov 2.5 Skvalitnenie materiálno-technického vybavenia školských zariadení 2.6 Podpora spoločenského a kultúrneho života 2.7 Skvalitnenie ponuky športového vyžitia	pohromami

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

C-Programová časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty na zabezpečenie realizácie programu rozvoja, vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti na úroveň opatrení a aktivít. Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí

Konkrétne projekty a aktivity, ktoré samospráva plánuje v strednodobom horizonte realizovať, sú uvedené v nasledujúcom formulári. Konkrétne činnosti, ktoré samospráva plánuje realizovať formou projektového zámeru, sú v tomto aj v ďalších formulároch uvedené ako „Projekt“. Činnosti, ktoré sa neplánujú realizovať formou projektového zámeru, sú uvedené ako „Aktivita“.

Formulár 11 (P1): Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Prioritná oblasť 1 – HOSPODÁRSKA	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov	Projekt: 1.1.1 Rekonštrukcia budovy bývalej krčmy Aktivita: - stavebno-technické úpravy objektu - príprava objektu vhodného na podnikanie Aktivita: 1.1.2 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci - príprava pozemkov, budov, priestorových a technických podmienok pre vznik nových služieb a rozvoj podnikateľských aktivít - podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty - podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov
1.2 Skvalitňovanie turistickej infraštruktúry	Projekt: 1.2.1 Inštalácia dopravno-informačných a propagačných pútačov Aktivita: - výstavba informačných, smerových, náučných a propagačných tabúl a značenia Projekt: 1.2.2 Rekonštrukcia priestorov obecného úradu pre účely ubytovania Aktivita: - rekonštrukcia stavebnej časti obecného úradu - materiálno-technické vybavenie miestností na účely ubytovania
1.3 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry	Projekt: 1.3.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií Aktivita: - rekonštrukcia miestnych komunikácií, polozenie asfaltového povrchu - vybudovanie odvodňovacích kanálov

	Projekt: 1.3.2 Výstavba chodníkov pre peších <i>Aktivity:</i> - usporiadanie vlastníckych vzťahov - výstavba chodníkov pozdĺž cestných komunikácií II. triedy na ul. Hlavná a Potok Projekt: 1.3.3 Výstavba cyklochodníkov <i>Aktivity:</i> - vybudovanie asfaltovaného cyklochodníka medzi centrálnou časťou obce a ulicou Potok - vybudovanie lesnej cyklistickej cesty Matiašovce – štátna hranica (smer Kacwin) - vybudovanie cyklistickej cesty Matiašovce – Zálesie - vybudovanie značenia, oddychových zón a odpočívadiel
1.4 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	Projekt: 1.4.1 Výstavba miestnej kanalizácie s ČOV pre celú obec alebo pre skupinu obcí <i>Aktivity:</i> - výstavba splaškovej a dažďovej kanalizácie - vybudovanie kanalizačných prípojok - výstavba ČOV Projekt: 1.4.2 Rekonštrukcia verejného vodovodu v centrálnej časti obce <i>Aktivity:</i> - výmena starého vodovodného potrubia - rozšírenie vodovodného potrubia - vybudovanie vodojemu s prepojením k Sp. Hanušovciam Projekt: 1.4.3 Rekonštrukcia verejného vodovodu na ulici Potok <i>Aktivity:</i> - výmena starého vodovodného potrubia a jeho premiestnenie na obecné pozemky - výstavba vodojemu Projekt: 1.4.4 Rekonštrukcia NN siete a podperných bodov NN <i>Aktivity:</i> - rekonštrukcia rozvodov NN siete - výmena podperných bodov NN siete v centrálnej časti obce Projekt: 1.4.5 Rozšírenie verejného osvetlenia <i>Aktivity:</i> - vybudovanie nového verejného osvetlenia na ul. Nová a Pod lesom Projekt: 1.4.6 Rozšírenie obecného rozhlasu <i>Aktivity:</i> - vybudovanie nových bodov obecného rozhlasu na ul. Nová a Pod lesom

1.5 Spolupráca s okolitými a partnerskými obcami vrátane cezhraničnej spolupráce	Aktivita: 1.5.1 Rozvoj partnerskej spolupráce - rozvoj spolupráce s partnerskými obcami/mestami - participácia na projektoch cezhraničnej spolupráce
Prioritná oblasť 2 – SOCIÁLNA	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
2.1 Tvorba podmienok pre bývanie	Projekt: 2.1.1 Podpora individuálnej bytovej výstavby Aktivita: - vysporiadanie pozemkov pre výstavbu rodinných domov na ul. Nová, Pod lesom, Južná a Potok
2.2 Úprava verejných priestranstiev a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov	Projekt: 2.2.1 Rekonštrukcia verejných priestranstiev a zelených pásov pozdĺž miestnych komunikácií Aktivita: - úprava verejných priestranstiev, výsadba zelene Projekt: 2.2.2 Rozšírenie kamerového systému obce Aktivita: - inštalácia monitorovacích kamier
2.3 Zlepšovanie poskytovaných verejných služieb a podpora rozvoja informačnej spoločnosti	Aktivita: 2.3.1 Vzdelávanie zamestnancov obce - absolvovanie odborných školení Aktivita: 2.3.2 Realizácia kurzov na zvýšenie digitálnej gramotnosti obyvateľov - organizovanie vzdelávacích počítačových kurzov pre strednú a staršiu generáciu
2.4 Zlepšenie kvality sociálnej infraštruktúry a verejných budov	Projekt: 2.4.1 Rekonštrukcia budovy obecného úradu - exteriér - strecha, fasáda, okná a dvere Aktivita: - rekonštrukcia strešnej krytiny, výmena okien a dverí - zateplenie budovy Projekt: 2.4.2 Rekonštrukcia interiéru budovy obecného úradu – 2 NP Aktivita: - rekonštrukcia priestorov 2 NP na administratívne účely, vybudovanie kancelárií Projekt: 2.4.3 Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu – interiér – ul. Hlavná Aktivita: - rekonštrukcia stavby a rozvodov inžinierskych sietí - vytvorenie priestorov pre kultúrne podujatia vrátane materiálno-technického vybavenia Projekt: 2.4.4 Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu – interiér + exteriér – ul. Potok Aktivita: - rekonštrukcia stavby a rozvodov inžinierskych sietí - plynofikácia budovy - zateplenie budovy - vytvorenie priestorov pre kultúrne podujatia vrátane materiálno-technického vybavenia

	Projekt: 2.4.5 Rekonštrukcia budovy obecných garáží Aktivita: - rekonštrukcia rozvodov elektroinštalácie - rekonštrukcia strešnej krytiny - rekonštrukcia fasády Projekt: 2.4.6 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice Aktivita: - rekonštrukcia rozvodov elektroinštalácie - rekonštrukcia strešnej krytiny - rekonštrukcia fasády
2.5 Skvalitnenie materiálo-technického vybavenia školských zariadení	Projekt: 2.5.1 Zlepšenie technického stavu budov škôl Aktivita: - rekonštrukcia strešnej krytiny na budove MŠ - rekonštrukcia podláh v budove MŠ - zateplenie budovy ZŠ - vybudovanie ústredného kúrenia v budove ZŠ - rekonštrukcia interiéru ZŠ Projekt: 2.5.2 Rekonštrukcia detských atrakcií v areáli materskej školy Aktivita: - rekonštrukcia a osadenie nových lavičiek, preliezok, hojdačiek a pieskoviska
2.6 Podpora spoločenského a kultúrneho života	Projekt: 2.6.1 Výstavba amfiteátra pre kultúrne a spoločenské podujatia Aktivita: - výstavba amfiteátra - osadenie lavičiek Projekt: 2.6.2 Výstavba krížovej cesty Aktivita: - vybudovanie zastavení krížovej cesty v západnej časti obce v smere na Humborg Aktivita: 2.6.3 Podpora kultúrnych a športových podujatí - podpora kultúrnych podujatí - podpora športových podujatí - podpora miestnych kultúrnych a športových telies
2.7 Skvalitnenie ponuky športového vyžitia	Projekt: 2.7.1 Výstavba športového areálu na ul. Potok Aktivita: - výstavba multifunkčného ihriska - výstavba detského ihriska Projekt: 2.7.2 Rekonštrukcia futbalového štadióna a výstavba sociálnych zariadení Aktivita: - rekonštrukcia zábradlia - výstavba šatní - osadenie lavičiek

	- terénne povrchové úpravy Projekt: 2.7.3 Rozšírenie využitia multifunkčného ihriska Aktivita: - rozšírenie existujúceho oplotenia multifunkčného ihriska, - rozšírenie možností využitia multifunkčného ihriska o ďalšie športy (napr. basketbal...)
Prioritná oblasť 3 – ENVIRONMENTÁLNA	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
3.1 Podpora zhodnocovania odpadov	Projekt: 3.1.1 Výstavba kompostoviska na biologický odpad Aktivita: - vybudovanie obecného kompostoviska Projekt: 3.1.2 Podpora budovania súkromných kompostovísk Aktivita: - nákup domácich kompostérov Projekt: 3.1.3 Inštalácia odpadových košov na triedený odpad Aktivita: - nákup a inštalácia zberných nádob na triedený odpad
3.2 Boj proti čiernym skládkam	Projekt: 3.2.1 Likvidácia čiernych skládok v katastri obce a zakúpenie fotopascí Aktivita: - zakúpenie a inštalovanie fotopascí - monitorovanie a likvidácia čiernych skládok odpadu
3.3 Prevencia pred živelnými pohromami	Projekt: 3.3.1 Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky, úprava brehov potokov a Rieky Aktivita: - úprava a regulácia brehov miestnych potokov a Rieky - údržba existujúcich a výstavba nových vodozádržných hrádzok - výstavba odvodňovacích priekop a kanálov Projekt: 3.3.2 Protipovodňové opatrenia – rekonštrukcia oporných múrov pri potokoch a Rieke Aktivita: - stavebnotechnická úprava 7 ks oporných múrov na miestnych potokoch a Rieke

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PHSR obce sú spracované v nasledujúcom formulári. Rozdelené sú do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu – práce, tovary a služby, financované počas realizácie aktivít projektu,
- ukazovatele výsledku – okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, príp. služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu – dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu.

Východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov v rámci hodnotenia dopadov pre PHSR obce boli stanovené ako nulové v roku 2015, cieľové hodnoty boli stanovené pre rok 2020.

Formulár 12 (P2): Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHSR

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	
				2015	2018	2020
Hospodárska oblasť						
Opatrenie 1.1. - Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov						
Dopad	Podpora podnikateľa	OcÚ	počet	0	6	10
Dopad	Pripravené budovy vhodné na podnikanie	OcÚ	počet	0	0	1
Opatrenie 1.2. - Skvalitňovanie turistickej infraštruktúry						
Výstup	Osadené informačné a smerové tabule	OcÚ	počet	0	15	15
Výsledok	Vybudovaná ubytovacia kapacita	OcÚ	počet	0	0	20
Opatrenie 1.3. - Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry						
Dopad	Zrekonštruované miestne komunikácie	OcÚ	m	0	0	2500
Výstup	Vybudované odvodňovacie kanály	OcÚ	m	0	0	5000
Výstup	Vybudované chodníky pre peších	OcÚ	m	0	1500	1500
Výstup	Vybudované asfaltované cyklochodníky	OcÚ	m	0	0	4000
Výstup	Vybudované lesné cyklochodníky	OcÚ	m	0	0	3000
Výstup	Odpočívadlá	OcÚ	počet	0	0	2
Opatrenie 1.4. - Zlepšenie technickej vybavenosti obce						
Dopad	Pripojení obyvatelia na kanalizáciu	OcÚ	počet	0	800	800
Výstup	Kanalizačné prípojky	OcÚ, ŠÚSR	počet	0	210	210
Výstup	ČOV	OcÚ, ŠÚSR	počet	0	1	1
Výstup	Zrekonštruované vodovodné prípojky - centrálna časť	OcÚ, ŠÚSR	počet	0	180	180

Výstup	Zrekonštruované vodovodné prípojky - ul. Potok	OcÚ, ŠÚSR	počet	0	30	30
Výstup	Vodojemy	OcÚ, ŠÚSR	počet	0	2	2
Výstup	Vymenené podperné body NN siete	OcÚ	počet	0	80	80
Výstup	Nové body verejného osvetlenia	OcÚ	počet	0	10	10
Výstup	Osadené koncové body rozhlasového ozvučenia	OcÚ	počet	0	5	5
Opatrenie 1.5. - Spolupráca s okolitými a partnerskými obcami vrátane cezhraničnej spolupráce						
Dopad	Získanie partnerských obcí	OcÚ	počet	0	1	3
Výsledok	Podporené projekty cezhraničnej spolupráce	OcÚ	počet	0	3	5
Sociálna oblasť						
Opatrenie 2.1. - Tvorba podmienok pre bývanie						
Dopad	vysporiadané pozemky	OcÚ	ha	0	0,5	0,5
Opatrenie 2.2. - Úprava verejných priestranstiev a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov						
Dopad	Zrevitalizovaná plocha verejnej zelene	OcÚ	ha	0	0	2
Výstup	Osadené bezpečnostné kamery	OcÚ	počet	0	0	20
Opatrenie 2.3. - Zlepšovanie poskytovaných verejných služieb a podpora rozvoja informačnej spoločnosti						
Výsledok	Odborné školenia zamestnancov obce	OcÚ	osobohodiny	0	60	100
Výsledok	Počítačové školenia pre obyvateľov	OcÚ	počet obyv.	0	50	50
Opatrenie 2.4. - Zlepšenie kvality sociálnej infraštruktúry a verejných budov						
Výstup	Zrekonštruovaná budova ob. úradu - exteriér	OcÚ	počet	0	1	1
Výsledok	Vybudované kancelárie na 2 NP	OcÚ	počet	0	4	4
Výsledok	Zrekonštruovaná budova ob. úradu - interiér	OcÚ	počet	0	1	1
Výsledok	Zrekonštruovaný objekt kultúrneho domu - ul. Potok	OcÚ	počet	0	1	1
Výsledok	Zrekonštruovaný objekt obecných garáží	OcÚ	počet	0	0	1
Výsledok	Zrekonštruovaný objekt požiarnej zbrojnice	OcÚ	počet	0	1	1
Opatrenie 2.5. - Skvalitnenie materiálno-technického vybavenia školských zariadení						
Výsledok	Zrekonštruovaná budova materskej školy	OcÚ	počet	0	0	1
Výsledok	Zrekonštruovaná budova základnej školy	OcÚ	počet	0	0	1
Výstup	Osadené detské atrakcie	OcÚ	počet	0	6	6
Opatrenie 2.6. - Podpora spoločenského a kultúrneho života						
Výstup	Vybudovaný amfiteáter	OcÚ	počet	0	1	1
Výstup	Osadené lavičky	OcÚ	počet miest	0	250	250
Výsledok	Vybudované zastavenia krížovej cesty	OcÚ	počet	0	0	14
Výsledok	Podporené kultúrne podujatia	OcÚ	počet/rok	0	5	5
Výsledok	Podporené športové podujatia	OcÚ	počet/rok	0	4	4
Výsledok	Podporené miestne kultúrne a športové telesá	OcÚ	počet/rok	0	2	2

Opatrenie 2.7. - Skvalitnenie ponuky športového vyžitia						
Výsledok	Postavené multifunkčné ihrisko - ul. Potok	OcÚ	počet	0	1	1
Výsledok	Postavené detské ihrisko - ul. Potok	OcÚ	počet	0	1	1
Výstup	Zrekonštruované zábradlie - fut. ihrisko	OcÚ	m	0	0	360
Výstup	Postavená soc. budova (šatne) - fut. ihrisko	OcÚ	počet	0	0	1
Výstup	Osadené lavičky - fut. ihrisko	OcÚ	počet	0	0	10
Výstup	Rozšírené oplotenie - multif. ihrisko	OcÚ	m	0	140	140
Výsledok	Zrekonštruovaný povrch - multif. ihrisko	OcÚ	m ²	0	1200	1200
Environmentálna oblasť						
Opatrenie 3.1. - Podpora zhodnocovania odpadov						
Dopad	Vybudované obecné kompostovisko	OcÚ	počet	0	1	1
Výstup	Zakúpené domáce kompostéry	OcÚ	počet	0	120	120
Výstup	Inštalované odpadové koše na triedený odpad	OcÚ	počet	0	8	8
Opatrenie 3.2. - Boj proti čiernym skládkam						
Výstup	Zakúpené fotopasce	OcÚ	počet	0	8	8
Výsledok	Zlikvidované čierne skládky	OcÚ	počet	0	10	10
Opatrenie 3.3. - Prevencia pred živelnými pohromami						
Dopad	Dĺžka regulovaného toku	OcÚ	m	0	1500	1500
Výstup	Postavené hrádzky	OcÚ	počet	0	20	20
Výstup	Zrekonštruované oporné múry	OcÚ	počet	0	7	7

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

Súhrnný prehľad projektových zámerov na nasledujúce obdobie poskytuje Formulár P3.

Formulár 13 (P3): Súhrnný prehľad projektových zámerov obce

P. č.	Typ zámeru	Klasifikácia stavby	Zameranie projektu (názov vystihujúci zámer)	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný		Ukazovatele výstupov		Stav pripravenosti projektového zámeru		Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpokladané náklady (tis. eur)	Priorita zámeru		Spolupráca s partnerom pri realizácii	Realizácia projektu je viazaná na podmienku
				Oblasť	Kategória	Ukazovateľ / jednotka	Plánovaná hodnota	Stav	Iné - doplnky			Priorita	Iné - doplnky		
1	4	5	6	8	8a	9	9a	10	10a	11	12	13	13a	14	15
1	Investičný	1230 - Budovy pre obchod a služby	Rekonštrukcia budovy bývalej krčmy	Sociálna infraštruktúra	Maloobchod	zrekonš. objekty / počet	1	V štádiu úvah	-	2020	15,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
2	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Inštalácia dopravnoinformačných a propagačných pútačov	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť	informačné panely / počet	15	V štádiu úvah	-	2017-2018	10,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
3	Investičný	1212 - Ostatné ubytovacie zariadenia na krátkodobé pobyty	Rekonštrukcia priestorov Obecného úradu pre účely ubytovania	Cestovný ruch	Ubytovanie	kapacita ubytovania / počet osôb	20	V štádiu úvah	-	2019	60,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
4	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	dĺžka zrekon. asphalt. povrchu / m	2500	V štádiu úvah	-	2019	250,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A

5	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Výstavba chodníkov pre peších	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	dĺžka vybud. chodníkov / m	1500	V štádiu úvah	-	2016-2017	100,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
6	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Výstavba cyklochodníkov	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	dĺžka vybud. cyklochodníkov / m	7000	V štádiu úvah	-	2020	350,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	A	N/A
7	Investičný	2223 - Miestne kanalizácie	Výstavba miestnej kanalizácie s ČOV pre celú obec alebo pre skupinu obcí	Technická infraštruktúra	Kanalizácia, čistiareň odpadových vôd	pripojení obyv.; vybudované prípojky / počet; počet	800; 210	V štádiu úvah	-	2017-2018	2 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	EIA
8	Investičný	2222 - Miestne potrubné rozvody vody	Rekonštrukcia verejného vodovodu v centrálnej časti obce	Technická infraštruktúra	Rozvody elektriny, vody a plynu	zrekonštr. prípojky; postavené vodojemy / počet; počet	180; 1	Spracovaná štúdia	-	2016-2017	500,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	EIA
9	Investičný	2222 - Miestne potrubné rozvody vody	Rekonštrukcia verejného vodovodu na ulici Potok	Technická infraštruktúra	Rozvody elektriny, vody a plynu	zrekonštr. prípojky; postavené vodojemy / počet; počet	30; 1	Zámer je pokračovať už realizované ho projektu	-	2017	20,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	A	N/A
10	Investičný	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	Rekonštrukcia a NN siete a podporných bodov NN	Technická infraštruktúra	Rozvody elektriny, vody a plynu	vymenené podperné body / počet	80	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2015-2016	350,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	A	N/A

11	Investičný	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	Rozšírenie verejného osvetlenia	Technická infraštruktúra	Verejné osvetlenie	nové body verej. osvetlenia / počet	10	V štádiu úvah	-	2018	5,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
12	Investičný	2213 - Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia	Rozšírenie obecného rozhlasu	Technická infraštruktúra	Obecný rozhlas	nové body rozhlasu / počet	5	V štádiu úvah	-	2018	1,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
13	Neinvestičný		Podpora individuálnej bytovej výstavby	Sociálna infraštruktúra	Bývanie	vysporiadané pozemky / m²	5000	V štádiu úvah	-	2017	5,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	A	N/A
14	Investičný	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Rekonštrukcia verejných priestranstiev a zelených pásov pozdĺž miestnych komunikácií	Životné prostredie	Verejná zeleň	zrekonš. plochy verejnej zelene / m²	20000	V štádiu úvah	-	2020	150,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
15	Investičný	2213 - Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia	Rozšírenie kamerového systému obce	Sociálna infraštruktúra	Bezpečnosť	osadené kamery / počet	20	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2019-2020	25,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
16	Investičný	1220 - Budovy pre administratívu	Rekonštrukcia budovy Obecného úradu - exteriér - strecha, fasáda, okná a dvere	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť	zrekonš. objekt-exteriér / počet	1	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2015-2017	110,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A

17	Investičný	1220 - Budovy pre administratívu	Rekonštrukcia interiéru budovy Obecného úradu - 2 NP	Zamestnanosť	Administratíva	vybudo. kancelárie / počet	4	V štádiu úvah	-	2017-2018	15,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
18	Investičný	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu - interiéru - ul. Hlavná	Sociálna infraštruktúra	Kultúra	zrekonšt. objekt-interiéru / počet	1	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2015-2016	25,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
19	Investičný	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu - interiéru + exteriéru - ul. Potok	Sociálna infraštruktúra	Kultúra	zrekonšt. objekty / počet	1	V štádiu úvah	-	2017-2018	20,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
20	Investičný	1242 - Garážové budovy	Rekonštrukcia budovy obecných garáží	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	zrekonšt. objekty / počet	1	V štádiu úvah	-	2019	20,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
21	Investičný	1242 - Garážové budovy	Rekonštrukcia a požiarnej zbrojnice	Sociálna infraštruktúra	Bezpečnosť	zrekonšt. objekty / počet	1	V štádiu úvah	-	2016	10,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
22	Investičný	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	Zlepšenie technického stavu budov škôl	Sociálna infraštruktúra	Školstvo	zrekonšt. objekty MŠ; ZŠ / počet; počet	1; 1	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2020	50,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A

23	Investičný	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	Rekonštrukcia a detských atrakcií v areáli Materskej školy	Sociálna infraštruktúra	Školstvo	zrekonš. detské atrakcie / počet	6	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2016	5,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
24	Investičný	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	Výstavba amfiteátra pre kultúrne a spoločenské podujatia	Sociálna infraštruktúra	Kultúra	vybud. amfiteáter; kapacita sedenia / počet; počet	1; 250	V štádiu úvah	-	2017	5,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
25	Investičný	1272 - Budovy a miesta na vykonávanie náboženských aktivít	Výstavba krížovej cesty	Cestovný ruch	Kultúrne a historické pamiatky	vybud. zastavenia krížovej cesty / počet	14	V štádiu úvah	-	2019	60,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
26	Investičný	2411 - Športové ihriská	Výstavba športového areálu na ul. Potok	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas	vybud. ihriská / počet	1	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2017	15,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
27	Investičný	2411 - Športové ihriská	Rekonštrukcia a futbalového štadióna a výstavba sociálnych zariadení	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas	zrekonš. objekty / počet	1	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2020	50,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
28	Investičný	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Rozšírenie využitia multifunkčného ihriska	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas	zrekonš. objekty / počet	1	V štádiu úvah	-	2016	15,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A

29	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Výstavba kompostovísk a na biologický odpad	Technická infraštruktúra	Odpadové hospodárstvo	vybud. kompostoviska / počet	1	V štádiu úvah	-	2016	15,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
30	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Podpora budovania súkromných kompostovísk	Technická infraštruktúra	Odpadové hospodárstvo	zakúpené domáce kompostéry / počet	120	V štádiu úvah	-	2017-2018	12,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
31	Investičný	1274 - Ostatné budovy, i.n.	Inštalácia odpadových košov na triedený odpad	Technická infraštruktúra	Odpadové hospodárstvo	inštalované odpad. koše / počet	8	V štádiu úvah	-	2016	10,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
32	Neinvestičný		Likvidácia čiernych skládok a zakúpenie fotopascí	Životné prostredie	Odstraňovanie environmentálnych záťaží	odstránené čierne skládky; fotopasce / počet; počet	10; 8	V štádiu úvah	-	2016-2018	6,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
33	Investičný	2152 - Priehrady	Protipovodňové opatrenia - priekopy, odrážky, hrádzky, úprava brehov potokov a Rieky	Životné prostredie	Prevenca pred prírodnými nešťastiami	dĺžka regul. toku; vybud. hrádzky / m; počet	1500; 20	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2016-2017	200,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
34	Investičný	2152 - Priehrady	Protipovodňové opatrenia - rekonštrukcia oporných múrov pri potokoch a Rieke	Životné prostredie	Prevenca pred prírodnými nešťastiami	zrekonšt. oporné múry / počet	7	V štádiu úvah	-	2016-2017	100,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

D-Realizačná časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- akčný plán,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR.

Akčný plán obce

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Tento plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Obsahuje predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladané zdroje financovania.

Formulár 14 (R1): Akčný plán

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie (tis. eur)
1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov			
Projekt: 1.1.1 Rekonštrukcia budovy bývalej krčmy	2020	obec	15,00
Aktivita: 1.1.2 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	od 2015 priebežne	obec	6,00
1.2 Skvalitňovanie turistickej infraštruktúry			
Projekt: 1.2.1 Inštalácia dopravnno-informačných a propagačných pútačov	2017-2018	obec	10,00
Projekt: 1.2.2 Rekonštrukcia priestorov obecného úradu pre účely ubytovania	2019	obec	60,00
1.3 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry			
Projekt: 1.3.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2019	obec	250,00
Projekt: 1.3.2 Výstavba chodníkov pre peších	2016-2017	obec	100,00
Projekt: 1.3.3 Výstavba cyklochodníkov	2020	obec	350,00
1.4 Zlepšenie technickej vybavenosti obce			
Projekt: 1.4.1 Výstavba miestnej kanalizácie s ČOV pre celú obec alebo pre skupinu obcí	2017-2018	obec, PVS, a.s.	2 000,00
Projekt: 1.4.2 Rekonštrukcia verejného vodovodu v centrálnej časti obce	2016-2017	obec, PVS, a.s.	500,00
Projekt: 1.4.3 Rekonštrukcia verejného vodovodu na ulici Potok	2017	obec, PVS, a.s.	20,00
Projekt: 1.4.4 Rekonštrukcia NN siete a podperných bodov NN	2015-2016	obec, VSD, a.s.	350,00
Projekt: 1.4.5 Rozšírenie verejného osvetlenia	2018	obec	5,00
Projekt: 1.4.6 Rozšírenie obecného rozhlasu	2018	obec	1,00
1.5 Spolupráca s okolitými a partnerskými obcami vrátane cezhraničnej spolupráce			
Aktivita: 1.5.1 Rozvoj partnerskej spolupráce	od 2015 priebežne	obec	12,00

2.1 Tvorba podmienok pre bývanie			
Projekt: 2.1.1 Podpora individuálnej bytovej výstavby	2017	obec	5,00
2.2 Úprava verejných priestranstiev a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov			
Projekt: 2.2.1 Rekonštrukcia verejných priestranstiev a zelených pásov pozdĺž miestnych komunikácií	2020	obec	150,00
Projekt: 2.2.2 Rozšírenie kamerového systému obce	2019-2020	obec	25,00
2.3 Zlepšovanie poskytovaných verejných služieb a podpora rozvoja informačnej spoločnosti			
Aktivita: 2.3.1 Vzdelávanie zamestnancov obce	od 2015 priebežne	obec	1,00
Aktivita: 2.3.2 Realizácia kurzov na zvýšenie digitálnej gramotnosti obyvateľov	2016-2017	obec	1,00
2.4 Zlepšenie kvality sociálnej infraštruktúry a verejných budov			
Projekt: 2.4.1 Rekonštrukcia budovy obecného úradu - exteriér - strecha, fasáda, okná a dvere	2015-2017	obec	110,00
Projekt: 2.4.2 Rekonštrukcia interiéru budovy obecného úradu – 2 NP	2017-2018	obec	15,00
Projekt: 2.4.3 Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu – interiéru – ul. Hlavná	2015-2016	obec	25,00
Projekt: 2.4.4 Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu – interiéru + exteriér – ul. Potok	2017-2018	obec	20,00
Projekt: 2.4.5 Rekonštrukcia budovy obecných garáží	2019	obec	20,00
Projekt: 2.4.6 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	2016	obec	10,00
2.5 Skvalitnenie materiálo-technického vybavenia školských zariadení			
Projekt: 2.5.1 Zlepšenie technického stavu budov škôl	2020	obec	50,00
Projekt: 2.5.2 Rekonštrukcia detských atrakcií v areáli materskej školy	2016	obec	5,00
2.6 Podpora spoločenského a kultúrneho života			
Projekt: 2.6.1 Výstavba amfiteátra pre kultúrne a spoločenské podujatia	2017	obec	5,00
Projekt: 2.6.2 Výstavba krížovej cesty	2019	obec	60,00
Aktivita: 2.6.3 Podpora kultúrnych a športových podujatí	od 2015 priebežne	obec	6,00
2.7 Skvalitnenie ponuky športového využitia			
Projekt: 2.7.1 Výstavba športového areálu na ul. Potok	2017	obec	15,00
Projekt: 2.7.2 Rekonštrukcia futbalového štadióna a výstavba sociálnych zariadení	2020	obec	50,00
Projekt: 2.7.3 Rozšírenie využitia multifunkčného ihriska	2016	obec	15,00
3.1 Skvalitňovanie vodnej infraštruktúry a aktivít vedúcich k prevencii pred živelnými pohromami			
Projekt: 3.1.1 Výstavba kompostoviska na biologický odpad	2016	obec	15,00
Projekt: 3.1.2 Podpora budovania súkromných kompostovísk	2017-2018	obec	12,00
Projekt: 3.1.3 Inštalácia odpadových košov na	2016	obec	10,00

triedený odpad			
3.2 Boj proti čiernym skládkam			
Projekt: 3.2.1 Likvidácia čiernych skládok v katastri obce a zakúpenie fotopascí	2016-2018	obec	6,00
3.3 Prevencia pred živelnými pohromami			
Projekt: 3.3.1 Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky, úprava brehov potokov a Rieky	2016-2017	obec, SVP, š.p.	200,00
Projekt: 3.3.2 Protipovodňové opatrenia – rekonštrukcia oporných múrov pri potokoch a Rieke	2016-2017	obec, SVP, š.p.	100,00

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Administratívne, organizačné a inštitucionálne zabezpečenie PHSR

Partnermi pri realizácii PHSR sú najmä obyvatelia obce. V úvodnej fáze prípravy dokumentu bol vypracovaný i dotazník, ktorý bol samosprávou distribuovaný do domácností a ktorý bol taktiež zverejnený na web stránke obce ako online formulár. Obyvatelia boli aj takto prizvaní do procesu spracovania a zúčastnili sa tiež verejných stretnutí, kde komunikovali svoje požiadavky a podieľali sa tak na definovaní silných a slabých stránok svojej obce. V závere procesu spracovania aktívne pristupovali k prerokovaniu finálneho návrhu PHSR obce. Rovnako boli prizvaní ku konzultácii jednotlivých častí strategického dokumentu aj poslanci a zamestnanci OcÚ.

Vypracovaním a schválením tohto programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky, ktorým je princíp programovania. Implementácia navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať konkrétnych ľudí, ktorí budú tieto projekty/aktivity uskutočňovať od začiatku do konca a ktorí za nich budú aj zodpovední. Vzhľadom na poddimenzovanosť samosprávy z aspektu ľudských zdrojov sa predpokladá, že niektoré projekty/aktivity bude potrebné realizovať v spolupráci s externými poradcami, odborníkmi.

Riadiacim orgánom PHSR na úrovni obce je **obecné zastupiteľstvo**. Výkonným orgánom PHSR na úrovni obce je jej **starosta**. Ten zodpovedá za systém riadenia PHSR, ako aj za systém čerpania získaných dotácií, použitia úverových zdrojov a v prípade získania pomoci zo štrukturálnych fondov aj za čerpanie tejto pomoci.

Administratívne zabezpečenie realizácie tohto programu je teda nevyhnutnou podmienkou jeho plnenia. Realizácia si však bude vyžadovať pravidelnú systematickú prácu. Z tohto dôvodu sa odporúča zriadiť pri obecnom zastupiteľstve komisiu strategického rozvoja ako poradný orgán, ktorého úlohou by bolo vypracovať a posúdiť Správu o realizácii PHSR, stav finančného čerpania prostriedkov, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHSR a zúčastňovať sa dôležitých stretnutí, týkajúcich sa rozvoja obce. V prípade potreby by táto komisia mala za úlohu prehodnotiť plán na ďalšie obdobie, eventuálne doplniť úlohy a opatrenia, ktoré neboli uvedené v tomto programe a pod. Samospráva tak bude raz ročne (do leta, do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu (napr. do septembra príslušného roku), kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia. Obecné zastupiteľstvo vo vzťahu k realizácii PHSR berie na vedomie návrh strategickú časť dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Úlohou obecného zastupiteľstva je taktiež schvaľovanie spolufinancovania pripravovaných projektov. Obecné zastupiteľstvo teda každoročne schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Stručný popis komunikačnej stratégie

Súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR budú, či už z dôvodu povinného informovania a publicity (najmä pri projektoch financovaných z európskych štrukturálnych fondov) alebo v rámci komunikácie medzi obcou a cieľovými skupinami pri príprave a realizácii projektov, rôzne formy komunikácie. V prípade realizácie projektov z EŠIF budú v záujme informovania verejnosti osadené informačné tabule, príp. budú organizované úvodné a záverečné konferencie, semináre, workshopy a pod.

V podmienkach obce prebieha komunikácia predovšetkým osobným stykom verejnosti a záujmových skupín s jej volenými orgánmi a zamestnancami. Významným komunikačným kanálom najmä pre mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľstva je webová stránka obce. Staršie vekové kategórie uprednostňujú najmä obecný rozhlas a úradnú tabuľu. Ďalším nástrojom komunikácie budú pozvánky na priamu účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Prostredníctvom uvedených komunikačných kanálov bude až do ukončenia platnosti PHSR prebiehať neustála komunikácia s obyvateľmi týkajúca sa náležitostí a realizácie tohto Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom systému monitorovania a hodnotenia je získavanie informácií o reálnom plnení PHSR a o jeho prípadnom negatívnom vývoji. Dôsledkom dobrého nastavenia systému monitorovania a hodnotenia bude prípadná zmena spôsobu realizácie, podľa potreby aj definovanie a prijatie nových opatrení.

Ako už bolo spomenuté vyššie, samospráva bude raz ročne (do leta, do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu (napr. do septembra príslušného roku), kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia.

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa teda bude vykonávať priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenia jeho platnosti. Tento proces bude vychádzať z údajov uvedených vo Formulári P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania PHSR bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou môže byť aj prípadná monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v rámci implementácie projektov z EŠIF. Za prípravu monitorovacej správy konkrétného projektu bude zodpovedať jeho garant podľa povahy projektu. Za prípravu monitorovacej správy PHSR bude zodpovedať samospráva obce – či už prostredníctvom starostu obce, hlavného kontrolóra, poslancov, zriadenej komisie strategického rozvoja, zamestnancov obecného úradu, príp. inej poverenej osoby.

Formulár 15 (R5): Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2015 - 2020		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2017	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	v prípade potreby	kontrola súladu programu s reálnou situáciou
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	v prípade potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PHSR

Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2016-2020	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

E-Finančná časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Indikatívny finančný plán

Výška potrebných finančných prostriedkov je v tomto PHSR uvedená pri jednotlivých projektoch a opatreniach. Uvedené sumy sú stanovené odhadom, keďže bez spracovania projektovej dokumentácie nie je možné ex-ante určiť konkrétnu (presnú) sumu, potrebnú na realizáciu projektu. Pri rozhodovaní o financovaní jednotlivých projektov sa bude prihliadať na ich dôležitosť a na ich prínos pre rozvoj obce. Niektoré projekty/aktivity sa budú môcť realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, iné si však budú vyžadovať náročnejšie zdroje z hľadiska finančného aj personálneho zabezpečenia.

Potenciálne zdroje, ktoré sa samospráva môže snažiť získať na realizáciu opatrení a aktivít uvedených v tomto PHSR, sú najmä:

- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov (napr. Environmentálny fond, ŠFRB),
- financovanie z národných projektov (napr. úrady práce, soc. vecí a rodiny - AOTP),
- rozpočet samosprávneho kraja,
- európske štrukturálne a investičné fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR,
- Svetová banka,
- sponzorské dary podnikateľov, súkromných osôb, neziskového sektora a pod.,
- vlastné zdroje (rozpočet obce).

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je Indikatívny rozpočet – sumarizácia.

Formulár 16 (F1): Indikatívny rozpočet - sumarizácia

	rok						Spolu (tis. eur)
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Hospodárska oblasť	203,00	453,00	1 328,00	1 014,00	313,00	368,00	3 679,00
Sociálna oblasť	41,20	76,70	91,70	21,00	91,20	266,20	588,00
Environmentálna oblasť	0,00	179,00	157,00	7,00	0,00	0,00	343,00
SPOLU (tis. eur)	244,20	708,70	1 576,70	1 042,00	404,20	634,20	4610,00

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Model viaczdrojového financovania a finančný rámec

Financovanie jednotlivých projektov sa bude realizovať z viacerých zdrojov, pričom závisieť bude od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa tak bude opierať o zdroje obce, o národné zdroje, o zdroje z EŠIF, VÚC, o súkromné a ďalšie zdroje.

Intervenčná matica predstavuje odhad objemu potrebných zdrojov na realizáciu jednotlivých projektových zámerov. Finálna podoba a konkrétna výška investícií bude známa až po vypracovaní projektovej dokumentácie a vychádzať bude najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár 17 (F5): Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie (tis. eur)								
Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje	iné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu		
Opatrenie 1.1	21,00	12,75	1,50		6,75	21,00		
Opatrenie 1.2	70,00	59,50	7,00		3,50	70,00		
Opatrenie 1.3	700,00	467,50	55,00		177,50	700,00		
Opatrenie 1.4	2 876,00	2 142,00	252,00		132,00	2 526,00	350,00	
Opatrenie 1.5	12,00				12,00	12,00		
Opatrenie 2.1	5,00				5,00	5,00		
Opatrenie 2.2	175,00	148,75	17,50		8,75	175,00		
Opatrenie 2.3	2,00				2,00	2,00		
Opatrenie 2.4	200,00	170,00	20,00		10,00	200,00		
Opatrenie 2.5	55,00	42,50	5,00		7,50	55,00		
Opatrenie 2.6	71,00	55,25	6,50		9,25	71,00		
Opatrenie 2.7	80,00	42,50	5,00		22,50	70,00		10,00
Opatrenie 3.1	37,00	12,75	1,50		22,75	37,00		
Opatrenie 3.2	6,00		3,00		3,00	6,00		
Opatrenie 3.3	300,00				30,00	30,00		270,00
SPOLU	4 610,00	3 153,50	374,00	0,00	452,50	3 980,00	350,00	280,00

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Finančný rámec na realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PHSR na celé jeho obdobie. Obsahuje podrobné členenie predpokladaných finančných zdrojov, potrebných na realizáciu jednotlivých projektov.

Formulár 18 (F2): Finančný rámec pre realizáciu PHSR

Číslo opatrenia	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ - výsledku, dopadu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu (tis. eur)	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Súkromné zdroje	Úverové zdroje	EIB príspevok (informatívne)	Iné zdroje
				rok			Národné celkom	EÚ (EŠIF) celkom				
					a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
I. Hospodárska politika					3 679,00 €	3 179,00 €	497,25 €	2 681,75 €	350,00 €	150,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 1.1	1.1.1 Rekonštrukcia budovy bývalej krčmy	1230 - Budovy pre obchod a služby	zrekonštr. objekty na podnikanie	2020	15,00 €	15,00 €	2,25 €	12,75 €				
	1.1.2 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci		10 podporených podnikateľov	2015-2020	6,00 €	6,00 €	6,00 €					
Opat. 1.2	1.2.1 Inštalácia dopravných informačných a propagačných pútačov	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	zlepšená orientácia v obci a informovanosť návštevníkov	2017-2018	10,00 €	10,00 €	1,50 €	8,50 €				
	1.2.2 Rekonštrukcia priestorov Obecného úradu pre účely ubytovania	1212 - Ostatné ubytovacie zariadenia na krátkodobé pobyty	vybudované ubytovacie kapacity	2019	60,00 €	60,00 €	9,00 €	51,00 €				
Opat. 1.3	1.3.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2112 - Miestne komunikácie	2 500 m zrekonštr. komunikácií	2019	250,00 €	100,00 €	15,00 €	85,00 €		150,00 €		
	1.3.2 Výstavba chodníkov pre peších	2112 - Miestne komunikácie	1 500 m vybudovaných chodníkov	2016-2017	100,00 €	100,00 €	15,00 €	85,00 €				
	1.3.3 Výstavba cyklochodníkov	2112 - Miestne komunikácie	7 000 m vybudovaných cyklochodníkov	2020	350,00 €	350,00 €	52,50 €	297,50 €				
Opat. 1.4	1.4.1 Výstavba miestnej kanalizácie s ČOV pre celú obec alebo pre skupinu obcí	2223 - Miestne kanalizácie	800 pripojených obyvateľov	2017-2018	2 000,00 €	2 000,00 €	300,00 €	1 700,00 €				

	1.4.2 Rekonštrukcia verejného vodovodu v centrálnej časti obce	2222 - Miestne potrubné rozvody vody	700 pripojených obyvateľov	2016-2017	500,00 €	500,00 €	75,00 €	425,00 €				
	1.4.3 Rekonštrukcia verejného vodovodu na ulici Potok	2222 - Miestne potrubné rozvody vody	100 pripojených obyvateľov	2017	20,00 €	20,00 €	3,00 €	17,00 €				
	1.4.4 Rekonštrukcia NN siete a podperných bodov NN	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	Zvýšená kvalita a bezpečnosť elektrického vedenia	2015-2016	350,00 €	0,00 €			350,00 €			
	1.4.5 Rozšírenie verejného osvetlenia	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	nové body verejného osvetlenia	2018	5,00 €	5,00 €	5,00 €					
	1.4.6 Rozšírenie obecného rozhlasu	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	nové body bezdrôtového rozhlasu	2018	1,00 €	1,00 €	1,00 €					
Opat. 1.5	1.5.1 Rozvoj partnerskej spolupráce		podporené partnerské projekty	2015-2020	12,00 €	12,00 €	12,00 €					
II. Sociálna politika					588,00 €	578,00 €	140,25 €	437,75 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	10,00 €
Opat. 2.1	2.1.1 Podpora individuálnej bytovej výstavby		pripravená plocha pre výstavbu RD	2017	5,00 €	5,00 €	5,00 €					
Opat. 2.2	2.2.1 Rekonštrukcia verejných priestranstiev a zelených pásov pozdĺž miestnych komunikácií	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Revitalizované verejné priestranstvá	2020	150,00 €	150,00 €	22,50 €	127,50 €				
	2.2.2. Rozšírenie kamerového systému obce	2213 - Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia	Zvýšená bezpečnosť obyvateľov	2019-2020	25,00 €	25,00 €	3,75 €	21,25 €				
Opat. 2.3	2.3.1 Vzdelávanie zamestnancov obce		zlepšené odborné znalosti zamestnancov	2015-2020	1,00 €	1,00 €	1,00 €					

	2.3.2 Realizácia kurzov na zvýšenie digitálnej gramotnosti obyvateľov		zlepšená digitálna zručnosť obyvateľov	2016-2017	1,00 €	1,00 €	1,00 €					
Opat. 2.4	2.4.1 Rekonštrukcia budovy obecného úradu - exteriér - strecha, fasáda, okná a dvere	1220 - Budovy pre administratívu	zrekonštr. exteriér OcÚ	2015-2017	110,00 €	110,00 €	16,50 €	93,50 €				
	2.4.2 Rekonštrukcia interiéru budovy obecného úradu - 2 NP	1220 - Budovy pre administratívu	pripravené kancelárie pre administratívu, príp. záujmovú činnosť	2017-2018	15,00 €	15,00 €	15,00 €					
	2.4.3 Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu - interiéru - ul. Hlavná	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	zrekonštr. interiéru KD	2015-2016	25,00 €	25,00 €	3,75 €	21,25 €				
	2.4.4 Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu - interiéru + exteriér - ul. Potok	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	zrekonštr. objekt kult. domu	2017-2018	20,00 €	20,00 €	3,00 €	17,00 €				
	2.4.5 Rekonštrukcia budovy obecných garáží	1242 - Garážové budovy	zrekonštr. objekt obecných garáží	2019	20,00 €	20,00 €	3,00 €	17,00 €				
	2.4.6 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	1242 - Garážové budovy	zrekonštr. objekt požiarnej zbrojnice	2016	10,00 €	10,00 €	10,00 €					
Opat. 2.5	2.5.1 Zlepšenie technického stavu budov škôl	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	zrekonštr. objekty ZŠ a MŠ	2020	50,00 €	50,00 €	7,50 €	42,50 €				
	2.5.2 Rekonštrukcia detských atrakcií v areáli materskej školy	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	vybudované zariadenia na hry pre deti	2016	5,00 €	5,00 €	5,00 €					
Opat. 2.6	2.6.1 Výstavba amfiteátra pre kultúrne a spoločenské	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	vybudovaný areál na kultúrne podujatia	2017	5,00 €	5,00 €	0,75 €	4,25 €				

	podujatia											
	2.6.2 Výstavba križovej cesty	1272 - Budovy a miesta na vykonávanie náboženských aktivít	podporený náboženský život obyvateľov a návštevníkov	2019	60,00 €	60,00 €	9,00 €	51,00 €				
	2.6.3 Podpora kultúrnych a športových podujatí		podporené súbory a podujatia	2015-2020	6,00 €	6,00 €	6,00 €					
Opat. 2.7	2.7.1 Výstavba športového areálu na ul. Potok	2411 - Športové ihriská	vybudovaná infraštruktúra športu na ul. Potok	2017	15,00 €	5,00 €	5,00 €					10,00 €
	2.7.2 Rekonštrukcia futbalového štadióna a výstavba sociálnych zariadení	2411 - Športové ihriská	zmodernizovaný futbalový štadión	2020	50,00 €	50,00 €	7,50 €	42,50 €				
	2.7.3 Rozšírenie využitia multifunkčného ihriska	2411 - Športové ihriská	rozšírené možnosti využitia multifunkčného ihriska	2016	15,00 €	15,00 €	15,00 €					
III. Environmentálna politika					343,00 €	73,00 €	60,25 €	12,75 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	270,00 €
Opat. 3.1	3.1.1 Výstavba kompostoviska na biologický odpad	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	vybudované obecné kompostovisko	2016	15,00 €	15,00 €	2,25 €	12,75 €				
	3.1.2 Podpora budovania súkromných kompostovísk	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	nárast objemu zhodnocovaného BRKO	2017-2018	12,00 €	12,00 €	12,00 €					
	3.1.3 Inštalácia odpadových košov na triedený odpad	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	nárast objemu zhodnocovaného BRKO	2016	10,00 €	10,00 €	10,00 €					
Opat. 3.2	3.2.1 Likvidácia čiernych skládok v katastri obce a zakúpenie fotopascí		zlikvidovaných 10 čiernych skládok	2016-2018	6,00 €	6,00 €	6,00 €					

Opat. 3.3	3.3.1 Protipovodňové opatrenia - priekopy, odrážky, brádzky, úprava brehov potokov a Rieky	2152 - Priehrady	1 500 m regulovaného toku	2016-2017	200,00 €	20,00 €	20,00 €					180,00 €
	3.3.2 Protipovodňové opatrenia - rekonštrukcia oporných múrov pri potokoch a Rieke	2152 - Priehrady	zrekonšt. 7 ks oporných múrov	2016-2017	100,00 €	10,00 €	10,00 €					90,00 €
Celkom					4 610,00 €	3 830,00 €	697,75 €	3 132,25 €	350,00 €	150,00 €	0,00 €	280,00 €

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

System hodnotenia a zaradovania projektov do financovania

Dôležitým momentom v procese realizácie PHSR bude schvaľovanie financovania jednotlivých projektových zámerov obecným zastupiteľstvom. Pri výbere projektov bude preto nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam či už z legislatívneho hľadiska alebo vo vzťahu k rozvoju obce.

Nasledujúca hodnotiacia tabuľka pre výber projektov je upravená pre potreby obce. Najvyššiu prioritu (úroveň dôležitosti) majú projekty, ktorých realizácia vyplýva priamo z legislatívy a projekty, ktoré budú riešiť výrazne naliehavú havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Kategória s vysokou prioritou zahŕňa projekty s oporou vo VZN obce, projekty Miestnej akčnej skupiny, oblastnej organizácie cestovného ruchu, projekty s vydaným právoplatným stavebným povolením (príp. aj projekty s ukončeným procesom verejného obstarávania) a projekty, na ktoré sa dajú získať zdroje z EŠIF a/alebo ich realizácia je zároveň nutná pre rozvoj obce. Kategória so strednou úrovňou dôležitosti obsahuje tie projekty, ktoré majú možnosť byť spolufinancované z európskych štrukturálnych a investičných fondov a/alebo ich realizácia je zároveň vhodná pre rozvoj obce. Kategóriu 4 a 5 predstavujú projekty nachádzajúce sa vo fáze úvah (bez spracovania prvotných analýz, projektovej dokumentácie, stavebného povolenia a pod.).

Formulár 19 (F3): Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium (podmienky pre zaradenie do úrovne dôležitosti)	Projekt/Aktivita
1	Najvyššia	a) projekty vyplývajúce zo zákona alebo legislatívy EÚ b) projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu	
2	Vysoká	a) projekty s oporou vo VZN obce b) projekty s právoplatným stavebným povolením c) projekty MAS d) projekty OOCR e) projekty miestnych rozvojových organizácií f) projekty s vysokou podporou obyvateľov g) projekty s potenciálom spolufinancovania z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre rozvoj obce nutná	1.3.1; 1.4.1; 1.4.3; 1.4.4; 2.1.1; 2.4.1; 2.4.2; 2.4.3; 2.5.2; 3.3.1; 3.3.2
3	Stredná	projekty s potenciálom spolufinancovania z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre rozvoj obce vhodná	1.1.2; 1.2.1; 1.2.2; 1.3.2; 1.3.3; 1.4.2; 1.5.1; 2.3.1; 2.4.4; 2.4.6; 2.6.2; 2.6.3; 2.7.1; 2.7.3; 3.1.1; 3.1.3; 3.2.1
4	Nízka	projekty v štádiu zámerov / úvah	1.1.1; 1.4.5; 1.4.6; 2.2.1; 2.4.5; 2.5.1; 2.6.1; 2.7.2; 3.1.2
5	Najnižšia	ostatné	2.2.2; 2.3.2

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Záver

Formulár 20 (Z1): Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	<u>Názov:</u> Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Matiašovce na roky 2015 – 2020 <u>Štruktúra dokumentu:</u> dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydanej Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015.
Spracovanie	<u>Forma a obdobie spracovania:</u> spracovanie PHSR vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov. Dokument bol spracovaný v mesiacoch máj – júl 2015. <u>Riadiaci tím:</u> riadiaci tím pozostával zo 4 členov a v procese spracovania mal 2 pracovné zasadania. <u>Pracovné skupiny:</u> pracovná skupina hospodárska mala 3 členov (počet pracovných zasadaní 1), pracovná skupina sociálna 3 členov (1 zasadanie) a pracovná skupina environmentálna 3 členov (1 zasadanie). <u>Autor dokumentu:</u> RNDr. Radomír Babiak, PhD. <u>Účasť verejnosti a komunikácia s ňou:</u> verejnosť bola vyzývaná participovať na procese spracovania PHSR prostredníctvom web stránky obce, jej názory boli zozbierané formou dotazníkového prieskumu. <u>Náklady na spracovanie:</u> 890,- eur
Prerokovanie	<u>Prerokovanie v orgánoch samosprávy:</u> DD.MM.2015 <u>Verejné pripomienkovanie:</u> DD.MM.2015
Schválenie	<u>Návrh na uznesenie zastupiteľstva:</u> „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Matiašovce na roky 2015 – 2020“.

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Prílohy

Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Riadiaci tím		Pracovná skupina – Sociálna	
Mgr. Marián Štefaňák	koordinátor	Matúš Bolcarovič	člen
Pavol Tyrpák	člen	Ing. Mária Veselovská	člen
Ing. Tomáš Veselovský, PhD.	člen	RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen
RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen		
Pracovná skupina - Hospodárska		Pracovná skupina – Environmentálna	
Pavol Tyrpák	člen	Jozef Semančík	člen
Ing. Tomáš Veselovský, PhD.	člen	Ján Zibura	člen
RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen	RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen

Partneri:

PZ Gojnica

Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

- Babiak, R. (2012): *Prihraničný región a jeho možnosti rozvoja: Empirický príklad Zamaguria*. [Rigorózna práca]. Prešov: Prešovská univerzita, 2012
- Budzáková, F. (2007): *Národnostný a konfesijný vývoj v Zamagurí od konca 18. do začiatku 20. storočia*. [Diplomová práca]. Prešov: Prešovská univerzita, 2007
- Halás, M. (2008): *Priestorová polarizácia spoločnosti s detailným pohľadom na periférne regióny Slovenska*. *Sociologický časopis/Czech Sociological Review*, 2008, Vol. 44, No. 2
- Komunitný plán obce Matiašovce
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001
- Korec, P. (2005): *Regionálny rozvoj Slovenska v rokoch 1989-2004*. Bratislava: Geografika, 2005. ISBN 80-969338-0-9, 227 s.
- MDVRR (2015): *Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC*. Bratislava: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015, 62 s.
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
- Operačné programy 2014-2020
- Partnerská dohoda 2014-2020
- PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2008-2015
- Povodňová dokumentácia obce Matiašovce
- Program odpadového hospodárstva obce Matiašovce na roky 2011-2015
- Program rozvoja vidieka 2014-2020
- Register pozemkových spoločenstiev
- Register účtovných závierok
- Stratégia Európa 2020
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
- Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja – Zmeny a doplnky 2004
- VZN obce Matiašovce o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi
- Weisová, D., Bernátová, M. (2012): *Strategické plánovanie samosprávy*. Žilina: Municipalia, 2012.
- Zákon č. 389/1990 Zb. o obecnom zriadení

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Záverečný účet obce Matiasovce za rok 2014

Internetové zdroje:

datacube.statistics.sk	www.minv.sk
datacube.statistics.sk/SODB/	www.orsr.sk
statdat.statistics.sk	www.registeruz.sk
www.cdb.sk	www7.statistics.sk
www.matiasovce.sk	www.zrsr.sk

Zoznam skratiek použitých v PHSR

AOTP	Aktívne opatrenia trhu práce	OcÚ	Obecný úrad
CDB	Cestná databanka	o. i.	Okrem iného
CLLD	Community-led Local Development (Miestny rozvoj vedený komunitou)	OOCR	Oblasťná organizácia cestovného ruchu
CR	Cestovný ruch	POH	Program odpadového hospodárstva
ČOV	Čistička odpadových vôd	PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
DHZ	Dobrovoľný hasičský zbor	PPF	Poľnohospodársky pôdny fond
EIB	Európska investičná banka	PVS, a.s.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s.
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy	SVP, š.p.	Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
ha	Hektár	ŠFRB	Štátny fond rozvoja bývania
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
KZAM	Klasifikácia zamestnaní	ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
MAS	Miestna akčná skupina	TTP	Trvalé trávne porasty
MOK	Maloobjemový kontajner	UoZ	Uchádzač o zamestnanie
NPR	Národná prírodná rezervácia	VÚC	Vyšší územný celok

Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky

Obec si v tomto PHSR naplánovala realizovať viacero projektov/aktivít. Niektoré z naplánovaných projektov/aktivít sú pomerne jednoduché, nevyžadujú si veľké finančné, materiálne, príp. personálne úsilie. Na druhej strane, iné projekty si zo svojej povahy budú vyžadovať množstvo úsilia, času, schopností a financií. Akčný plán na daný rozpočtový rok predstavuje zhrnutie projektových zámerov obce, ktoré sa plánujú realizovať v roku 2015 a výhľadovo aj v rokoch 2016 a 2017. Zložitejšie projekty/aktivity sú v tomto Akčnom pláne rozpracované formou Formuláru na prípravu projektov.

2015

1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci

Cieľ projektu/aktivity:	Podporovať miestnych podnikateľov
Termín realizácie:	od 2015 každoročne
Predpokladané náklady:	6 000,- eur

1.5.1 Rozvoj partnerskej spolupráce

Cieľ projektu/aktivity:	Rozvíjať partnerskú spoluprácu, vrátane cezhraničnej spolupráce
Termín realizácie:	od 2015 každoročne

Predpokladané náklady: 2 000,- eur ročne

- **2.3.1 Vzdelávanie zamestnancov obce**

Cieľ projektu/aktivity: Rozšíriť a skvalitniť odborné znalosti zamestnancov obce

Termín realizácie: od 2015 každoročne

Predpokladané náklady: 200,- eur ročne

- **2.6.3 Podpora kultúrnych a športových podujatí**

Cieľ projektu/aktivity: Podporovať kultúrny a športový život v obci

Termín realizácie: od 2015 každoročne

Predpokladané náklady: 1 000,- eur ročne

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.4.4 Rekonštrukcia NN siete a podperných bodov NN
Cieľ projektu	Vymeniť staré, nevyhovujúce NN vedenie a podperné body NN
Termín	2015 – 2016
Garant	Obec Matiašovce
Spolupráca (partneri)	Východoslovenská distribúcia, a.s.
Predpokladané náklady	350 000,- eur
Zdroje financovania	Kombinácia súkromných a verejných zdrojov
Výstupy	Zrekonštruované vedenie NN siete
Užívatelia	Všetci obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Bezporuchové a bezpečné vedenie NN siete

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.4.1 Rekonštrukcia budovy obecného úradu – exteriér – strecha, fasáda, okná a dvere
Cieľ projektu	Zrekonštruovať exteriér budovy obecného úradu a skvalitniť jej tepelno-izolačné vlastnosti
Termín	2015 – 2017
Garant	Obec Matiašovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	110 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Štátny rozpočet, Program rozvoja vidieka 2014 – 2020
Výstupy	Zrekonštruovaný exteriér obecného úradu
Užívatelia	Všetci obyvatelia obce a jej návštevníci
Indikátory monitoringu	Nárast spokojnosti obyvateľov so vzhľadom budovy OcÚ; nižšia spotreba energie

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.4.1 Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu – interiér – ul. Hlavná
Cieľ projektu	Skvalitniť interiér budovy kultúrneho domu na organizáciu spoločenských podujatí
Termín	2015 – 2016
Garant	Obec Matiašovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	25 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Štátny rozpočet, Program rozvoja vidieka 2014 – 2020
Výstupy	Zrekonštruovaný interiér kultúrneho domu
Užívatelia	Všetci návštevníci kultúrneho domu

Indikátory monitoringu	Zvýšený počet organizovaných spoločenských podujatí

2016

- **2.3.2 Realizácia kurzov na zvýšenie digitálnej gramotnosti obyvateľov**
 Cieľ projektu/aktivity: Rozšíriť a skvalitniť digitálne znalosti obyvateľov
 Termín realizácie: 2016-2017
 Predpokladané náklady: 1 000,- eur
- **2.5.2 Rekonštrukcia detských atrakcií v areáli materskej školy**
 Cieľ projektu/aktivity: Rekonštruovať detské hojdačky, preliezky a pieskovisko
 Termín realizácie: 2016
 Predpokladané náklady: 5 000,- eur
- **2.7.3 Rozšírenie využitia multifunkčného ihriska**
 Cieľ projektu/aktivity: Rozšíriť možnosti využitia multifunkčného ihriska
 Termín realizácie: 2016
 Predpokladané náklady: 15 000,- eur
- **3.1.3 Inštalácia odpadových košov na triedený odpad**
 Cieľ projektu/aktivity: Zvýšiť podiel triedeného odpadu
 Termín realizácie: 2016
 Predpokladané náklady: 10 000,- eur
- **3.2.1 Likvidácia čiernych skládok v katastri obce a zakúpenie fotopascí**
 Cieľ projektu/aktivity: Chrániť ŽP a znížiť tvorbu čiernych skládok v obci
 Termín realizácie: 2016 – 2018
 Predpokladané náklady: 6 000,- eur

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.3.2 Výstavba chodníkov pre peších
Cieľ projektu	Zvýšiť bezpečnosť chodcov na ul. Hlavná a Potok
Termín	2016 – 2017
Garant	Obec Matiašovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	100 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Štátny rozpočet, Program rozvoja vidieka 2014 – 2020
Výstupy	Vybudovaný chodník pre chodcov v dĺžke 1 500 m
Užívatelia	Obyvatelia a návštevníci obce
Indikátory monitoringu	Chodci pohybujúci sa po chodníku

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.4.2 Rekonštrukcia verejného vodovodu v centrálnej časti obce
Cieľ projektu	Zrekonštruovať zastaraný a poruchový verejný vodovod
Termín	2016 – 2017
Garant	Obec Matiašovce
Spolupráca (partneri)	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s.
Predpokladané náklady	500 000,- eur
Zdroje financovania	Kombinácia súkromných a verejných zdrojov

Výstupy	Zrekonštruovaný verejný vodovod
Užívatelia	Obyvatelia centrálnej časti obce
Indikátory monitoringu	Obyvatelia obce pripojení na verejný vodovod

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.4.6 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice
Cieľ projektu	Zvýšiť kvalitu materiálo-technickej základne miestneho DHZ
Termín	2016
Garant	Obec Matiašovce
Spolupráca (partneri)	DHZ Matiašovce, Ministerstvo vnútra
Predpokladané náklady	10 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Ministerstvo vnútra
Výstupy	Zrekonštruovaná budova DHZ
Užívatelia	Členovia DHZ
Indikátory monitoringu	Kvalitná základňa DHZ Matiašovce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	3.1.1 Výstavba kompostoviska na biologický odpad
Cieľ projektu	Podporiť zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v obci
Termín	2016
Garant	Obec Matiašovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	15 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, záujmové združenia a nadácie
Výstupy	Vybudované obecné kompostovisko
Užívatelia	Všetci obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Zvýšené zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	3.3.1 Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky, úprava brehov potokov a Rieky
Cieľ projektu	Zvýšiť bezpečnosť obyvateľov a chrániť ich majetok vybudovaním protipovodňových opatrení
Termín	2016 – 2017
Garant	Obec Matiašovce, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
Spolupráca (partneri)	Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
Predpokladané náklady	200 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Program rozvoja vidieka 2014 – 2020, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
Výstupy	Regulované toky, vybudované protipovodňové hrádzky
Užívatelia	Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Zníženie prípadných povodňových škôd a ochrana majetku

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	3.3.2 Protipovodňové opatrenia – rekonštrukcia oporných múrov pri potokoch a Rieke
Cieľ projektu	Zvýšiť bezpečnosť obyvateľov a chrániť ich majetok vybudovaním protipovodňových opatrení
Termín	2016 – 2017

Garant	Obec Matiašovce, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
Spolupráca (partneri)	Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
Predpokladané náklady	100 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Program rozvoja vidieka 2014 – 2020, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
Výstupy	Zrekonštruované oporné múry
Užívatelia	Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Zníženie prípadných povodňových škôd, ochrana majetku a bezpečnosti obyvateľov

2017

- 1.2.1 Inštalácia dopravnno-informačných a propagačných pútačov**

Cieľ projektu/aktivity: Zlepšenie orientácie v obci a skvalitnenie informovanosti návštevníkov

Termín realizácie: 2017 – 2018

Predpokladané náklady: 10 000,- eur

- 2.1.1 Podpora individuálnej bytovej výstavby**

Cieľ projektu/aktivity: Zlepšiť možnosti výstavby rodinných domov

Termín realizácie: 2017

Predpokladané náklady: 5 000,- eur

- 3.1.2 Podpora budovania súkromných kompostovísk**

Cieľ projektu/aktivity: Zvýšiť podiel zhodnocovaných BRKO

Termín realizácie: 2017 – 2018

Predpokladané náklady: 12 000,- eur

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.4.1 Výstavba miestnej kanalizácie s ČOV pre celú obec alebo pre skupinu obcí
Cieľ projektu	Pripojiť obyvateľov ku kanalizácii a ČOV
Termín	2017 – 2018
Garant	Obec Matiašovce
Spolupráca (partneri)	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s.
Predpokladané náklady	2 000 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Program rozvoja vidieka 2014 – 2020, Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s.
Výstupy	Vybudovaná kanalizácia a ČOV
Užívatelia	Všetci obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Chránené ŽP, obyvatelia obce pripojení na verejnú kanalizáciu

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.4.3 Rekonštrukcia verejného vodovodu na ul. Potok
Cieľ projektu	Skvalitniť prístup obyvateľov k pitnej vode
Termín	2017
Garant	Obec Matiašovce
Spolupráca (partneri)	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s.
Predpokladané náklady	20 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Program rozvoja vidieka 2014 – 2020, Podtatranská

	vodárenská spoločnosť, a.s.
Výstupy	Zrekonštruovaný verejný vodovod
Užívatelia	Obyvatelia ulice Potok
Indikátory monitoringu	Obyvatelia obce pripojení na verejný vodovod

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.4.2 Rekonštrukcia interiéru budovy obecného úradu – 2 NP
Cieľ projektu	Vybudovať kancelárie pre administratívu a pre záujmovú činnosť
Termín	2017 – 2018
Garant	Obec Matiašovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	15 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Program rozvoja vidieka 2014 – 2020
Výstupy	Vybudované kancelárie
Užívatelia	Obyvatelia obce, záujmové skupiny
Indikátory monitoringu	Kvalitné priestory pre poskytovanie administratívnych služieb

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.4.4 Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu – interiér + exteriér – ul. Potok
Cieľ projektu	Skvalitniť možnosti kultúrneho a spoločenského života obyvateľov na ul. Potok
Termín	2017 – 2018
Garant	Obec Matiašovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	20 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Program rozvoja vidieka 2014 – 2020
Výstupy	Zrekonštruovaná budova kultúrneho domu
Užívatelia	Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Organizované spoločenské podujatia v objekte kultúrneho domu

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.6.1 Výstavba amfiteátra pre kultúrne a spoločenské podujatia
Cieľ projektu	Skvalitniť možnosti kultúrneho a spoločenského života obyvateľov obce
Termín	2017
Garant	Obec Matiašovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	5 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Program rozvoja vidieka 2014 – 2020
Výstupy	Vybudovaný amfiteáter a miesta na sedenie
Užívatelia	Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Organizované spoločenské podujatia v amfiteátri

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.7.1 Výstavba športového areálu na ul. Potok
Cieľ projektu	Skvalitniť možnosti športového vyžitia obyvateľov na ul. Potok
Termín	2017
Garant	Obec Matiašovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	15 000,- eur

Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Štátne dotácie, Program rozvoja vidieka 2014 – 2020, Nadácia SPP, Záujmové združenia, Rozpočet Prešovského samosprávneho kraja
Výstupy	Vybudovaný športový areál
Užívatelia	Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Aktívne športujúci obyvatelia obce

Dohoda o partnerstve

Formulár 21 (Ú5): Dohoda o partnerstve

Názov	Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii PHSR obce Matiašovce
Obdobie platnosti	2015 – 2020
Predmet dohody	- spolupráca pri tvorbe PHSR - pomoc a spolupráca pri organizácii spoločenských aktivít v obci
Účastníci dohody	Obec Matiašovce PZ Gojnica
Podporované aktivity	- tvorba PHSR - finančná, materiálna a personálna (podľa potreby) podpora kultúrnych a športových aktivít v obci (napr. Dni obce...)

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Zoznam tabuliek, grafov, obrázkov a formulárov

Tabuľka 1: Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov	11
Tabuľka 2: Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát.....	11
Tabuľka 3: Frekvencia zberu komunálneho odpadu pre domácnosti.....	15
Tabuľka 4: Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva.....	16
Tabuľka 5: Vybrané parametre vekovej štruktúry obyvateľstva obce Matiašovce.....	20
Tabuľka 6: Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity	22
Tabuľka 7: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti.....	22
Tabuľka 8: Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (eur)	23
Tabuľka 9: Obyvateľstvo podľa počítačových znalostí	24
Tabuľka 10: Vývoj nezamestnanosti v obci	25
Tabuľka 11: Štruktúra UoZ podľa veku k 31.3.2015	25
Tabuľka 12: Štruktúra UoZ podľa KZAM k 31.3.2015	26
Tabuľka 13: Byty podľa formy vlastníctva a systému dodávky vody.....	27
Tabuľka 14: Byty podľa obytných miestností	27
Tabuľka 15: Byty podľa obdobia výstavby.....	27
Tabuľka 16: Vybavenie technickou infraštruktúrou.....	31
Tabuľka 17: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2015)	32
Tabuľka 18: Školské zariadenia v obci	32
Tabuľka 19: Infraštruktúra kultúry a športu	33
Tabuľka 20: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb.....	33
Tabuľka 21: Subjekty podľa právnej formy v obci Matiašovce	35
Tabuľka 22: Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2014; v ha)	37
Tabuľka 23: Ubytovacie a stravovacie zariadenia v obci	39

Tabuľka 24: Bilancia aktív a pasív k 31.12.2014 (eur)	40
Tabuľka 25: Štruktúra príjmov obce v roku 2014	41
Tabuľka 26: Úspešnosť plnenia rozvojových aktivít zadaných v predchádzajúcom PHSR	47
Graf 1: Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov v obci Matiašovce	15
Graf 2: Vývoj počtu obyvateľov v obci Matiašovce	17
Graf 3: Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014	18
Graf 4: Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014	19
Graf 5: Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014	19
Graf 6: Veková štruktúra obyvateľstva v roku 2011	20
Graf 7: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania	21
Graf 8: Štruktúra UoZ podľa vzdelania k 31.3.2015	25
Graf 9: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.3.2015	26
Graf 10: Štruktúra respondentov podľa veku a vzdelania	43
Graf 11: Štruktúra respondentov podľa ekonomickej aktivity	43
Graf 12: Prioritné oblasti rozvoja podľa odpovedí respondentov	45
Graf 13: Celková spokojnosť respondentov s obcou ako miestom života	46
Obrázok 1: Vázby Matiašovci na komunikačné línie	29
Obrázok 2: Podiel a štruktúra živnostníkov podľa vybraných odvetví v obciach Zamaguria k 31.12.2011	36
Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PHSR	6
Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PHSR	8
Formulár 3 (Ú3): Metódy zapojenia verejnosti do spracovania PHSR	8
Formulár 4 (Ú8): Štruktúra dokumentu	8
Formulár 5 (A3): Plánovací formulár prieskumu	42
Formulár 6 (Ú6): Ex - post hodnotenie predchádzajúceho PHSR	48
Formulár 7 (A7): Ex - ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií	51
Formulár 8 (A8): STEEP analýza	57
Formulár 9 (A10): SWOT analýza	58
Formulár 10 (S1): Hierarchia rozvojových cieľov	64
Formulár 11 (P1): Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí	67
Formulár 12 (P2): Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHSR	72
Formulár 13 (P3): Súhrnný prehľad projektových zámerov obce	75
Formulár 14 (R1): Akčný plán	82
Formulár 15 (R5): Plán hodnotenia a monitorovania	85
Formulár 16 (F1): Indikatívny rozpočet - sumarizácia	88
Formulár 17 (F5): Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica	89
Formulár 18 (F2): Finančný rámec pre realizáciu PHSR	90
Formulár 19 (F3): Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov	95
Formulár 20 (Z1): Schválenie PHSR	96
Formulár 21 (Ú5): Dohoda o partnerstve	105